

بسم الله الرحمن الرحيم

اشعار و تلامیس الحسن

بیاض اشعار فارسی تازه فرمای مراسم زبان دری نام آهینی

حسن تاسمج و زیبای طیر به آوان سعادت اقران
در طبع می نشینی تو اشعار طبع فریقان جهان گردید

	مرزا ابوالقاسم کابلی	
پون ساہ ہریم ہر جا روان شوی	شاہد کہ رفتہ رفتہ بہا مہربان شوی	
	ابو حنیفہ اسکاتی	
+ + ہر کجا مستی بچک آرے + +	+ + ہر کجا مستی بچک آرے + +	بجو رانی ہشتین بشادے و نازہ ق
	گر تو در غور و دلش درنگ آرے	و ہر در بر دلش شتاب کند + +
	شیخ ابو علی سینا سلمی	
+ + پیش بسطل باطل بہ نزد انا حق + +	+ + پیش بسطل باطل بہ نزد انا حق + +	بطعم تلخ چہ نند پدر و لیک مفید
	حرام گشتہ با حکام شرع ہر احمق	حال گشتہ بفتوای عقل برد انا
	شفیعای اثر	
	ای روزگار فرصتی ایمرگ ملتے	اکنون کہ گفت نظر می ہست ہانش
	اثیر الدین اثیر اسیتی	
وین کار و باستخوان رسیدہ است	در مذہب عاشقان حرام است	کار از سمت بجان رسیدہ است
من صنعت او دامن میداند و میداند	من صنعت او دامن میداند و میداند	شادم بغم تو گر چہ شادی +
	اثیر الدین ہمدانی	گویند نمیداند حال تو اثیر آن بت
کہ ترا حاصل عمر از دو جهان تقدیر است	ترک چیزیکہ مکیش عیب و ہزارش نہر است	تا توانی نفسی بی می و معشوق مباحث
	ظفر خان احسن	می حرام است ولی اہل خرد در اندر
تو بہ من خون مینار با جوش آورد دہشت	دیدن رومی عزیزان چشم روشن میکنند	ز ہد شکم چنگ مونی را در خردش آوردہ است
رسوم دلبری آئین دلداری نمیدانے	رسوم دلبری آئین دلداری نمیدانے	این سخن از پیر کنعانم بظاہر مانده است +
	مولانا حسنی	ز معشوقی تو کاری جز جفا کاری نمیدانی
	دست بر سینہ زنان از پی تابوت من است	عشق بارومی خراشیدہ و پیر احسن چاک

بسم الله الرحمن الرحيم

ابدال اصفهانی

دوش آمد ناصحی سومی ماست خانه ام گفت با قل میشوی گفتم مگر دیوانم

ابن کین

<p>چون جامه چرمی شمر صحبت نادان از صحبت نادان تبرت نینز بگویم زین هر دو تیردان تو شمی را که در قلم زین هر سه تیر نیز بگویم که چه باشد کنی و کتانی و حسد یعنی دو سه هدم رود می و سرودی و شد ای و کبابی این دولت اگر دست دهد ابن کین را</p>	<p>زیرا که گریان باشد و تن گیرم نذا خوبی که تو نگه شد و آرم ندارد با خنجر خون ریز دل نرم ندارد بیر که جوانی کند و شرم ندارد باید که عدد و بیشتر از چار نباشد شرط است که ساقی بجز از یار نباشد با هیچکس در دو جهان کار نباشد</p>
---	---

مرزا ابوالحسن شیرازی

بت من سخت می ترسم که از اهل جفا باشی بگل بسیار میانی مباد امیو فاباشی

ابوالفاخر رازی

چند به چین کنی ابرو دستم آغاز کنی خنده زن که گره از دل ما باز کنی

مولانا ابوالقاسم قندری

شراب دادم شد چو میسر دادم به چو می حرام گشت بما حرام به

<p>آفتد رنالم کہ مسوی آشیان آرم تراء خونے مست چکیرہ از دل ساء درینما داریم دور کج نفیس خواہم گفت یہ اگر نہ پیر معان ہم چہ گفت پیمان گفت گمانش آنکہ تیرا با من آشنائی نیست ہر کس ہر چہ با پیر داد دادند یار ب چکنم دیگر شب امس کہ از راہ دیگر ہجاری من تیرا با شتم انکرمی غیر ازین کاری کہ اورا بگمان کرد</p>	<p>قوت پردازم اسی صیاد چون سوتیفیست بس بگل کہ دیمید از گل مساء برد صیادم ازین باغ وز بی مری گل شد آشکار ز کم نظر نے حریفان راز خوشم کہ غیر تراد و شمعے نمود تبہ مرا عجز و ترا بیدار دادند آمد شب و وقت یارب آمدم ہر پیامی مرا ہر شب ناشانی ہر مہرا ہے ولا اگر شکوہ از یارب امتحان کردے</p>
--	--

مولانا اذری طوسی

<p>رحم مژدن دید از اول و آدم ہر ہفت کہ ہر دم ہا بچہ انان پار سا بخت نہ ہر از صلاح کہ خود را بہر گویش نامم تو ایستی کہ دران روز و ز شمار آئے</p>	<p>گر نقاب از روی جان بخش تو یکدم ہر ہفت شد میر بہر عصیان و چشم آندایم مثاب زوشم و خود را گف ہکا شنامم ز ہول روز شمار از روی چہ می ترستے</p>
---	--

سراج الدین علیخان آرزو اکبر آبادی

<p>در ہجر و در وصال نیا مسودہ ایما کعبت تو کہ نہ صنم خانہ ایست میکشان مژدہ کہ ابرا آمد و بسیا رآمد</p>	<p>و اسلم با خط اب چو دل بودہ ایم ما شیخ ز تار کج جہان آگہ ام تند و پر شور و سیست بکسار آمد</p>
--	---

مولوی محمد ارشاد ارشاد دہلوی

<p>پاک کن دل ز گردہ سنی ہما ہو شہار بست بہ زمستی ہما</p>	<p>دامن آگودہ میسرد می زہنار مگذر از راہ این جہان غافل</p>
--	--

ارشاد کا زرونی

<p>و گرد نہ دست قضا و در گلو می مایہ نیت</p>	<p>ز ہجر تلختر آبی نداشت جام سپرد</p>
--	---------------------------------------

مولوی احمد علی احمد دہلوی	
ساقی میا بجامی این لطف و جنت کجا	آنجا بهار و لیل و اینجا بهار و دیگر مست
مرزا احمد قزوینی	
میسر کی شد و وصل تو ای نامهربان مارا	که از خویشتان ترا می مست و از بیگانگان ارا
اختر	
تا ناز تو زه کر دکانے بکھنے +	یک صید غیا سو د زمانے ہر مینے +
میر اختر می ندی	
ہلا کم می کند در عشق بازی رشک پروانہ	کہ گاہی جستی برگردمہ گردہ نے دارد
اختری کونابادی	
از مجموع چند درویرانہ ما جانانہ	آنچنان آباد شد آخر کہ مایم جو آتیم
ادانی صفحانی	
کشیدہ زمینان مہیخ آبدار کنسیم +	مرا بہ تیغ مترسان کہ من ہلاک ہمینہ +
مومن ادانی ندی	
کہو تر بر و سوسیش نامہ من چون کنم یارب	کہ نتوانم با و گفتن سخن می زبانے را
بی رویہ تو در زمی کہ ہسم در چین فہتم	دیو یار بہ از سایہ کہ ہر روی من فہتم
مرزا ابراہیم ادہم کاشی	
در سینہ دم تم شدہ تمہت بکہ بندم	غیر از تو درین خانہ کسے راہ ندارد
خدا کہ خوار می اہل وفا نخواستہ باشند	چرا تو خواستہ باشی خدا نخواستہ باشد
برای شہادت ز شہر مندگیسا +	اگر جان بنیداشتم مردہ بودم +
کس را نہ نیمہ روز غم جز سایہ دیوہلو خنی	انہم چون نیمہ سومی او گرداندا ز من روی
لطف علی بیگ اوزر	
من میگنایسم اول جرمی بگو می و آنکہ	خونم بر نیزہ کاخہ غدر می بود جفا راہ
زا و صناع جہان گر خیرت نیست قدم نہ	در مملکہ کارند ز ہر جا خبر آخبا +

اصد زنیب بوده دمن غافل از فریب	بی دردمد عامی خود اندر میان ساخت
امیر قاضی اسیری	
فاصد مراد فتن گویش بهانه ساخت	آخر باین بهانه دران کومی خانه ساخت
باین فریب که آئی برون گرفتار ت	زمان زمان زرو انتظار بر خیزد
حسین خان اسیری هفتالی	
گزستم اینک کشتاید پامی بسته ما	چه میکنند به بال و پر شکسته ما
تا فلک کاری بکار من گذاشت	ای بیگس پاری چو پارس من گذاشت
اشرف حسین خان اشرف اله آبادی	
پایخ نمیرسد چو زیاران رفت باز	انتقان مابست هر خموشان نمیرسد
ملا محمد سعید اشرف هفتالی	
از تغافل های بی درنی بخود یارش کنم	پایه بخت خود زخم خیزد آنکه یارش کنم
شیخ متعین الدین حسن اشرفی سمرقندی	
چنان خواهم که تا من زنده باشم	تو سلطان باشی دمن بنده باشم
ز بن آبله برین دل ورنه بینی	که آتش در جهان افکنده باشم
جو رکن جو رک این را شایم	ناز کن ناز که آنرا شایم
محمد طاهر عنایت خان آشتنا	
از ماشکایت سگ کوی تو عیب نیست	آرمی زدوستان گلّه دوستان بچاکت
جاکت نراین اشکی کشمیری دهلوی	
روز محشر همه نالند به پیش حق دمن	دامنت گیرم دهم پیش تو فریاد کنم
دمه کرده ای دنیفتی سوری اشک کنون	باز فرما چه گویم که دشمن شاد کنم
مرزا محمد باقر آصف شیرازی	
صبح وصل ترا شب آمد و نیست	شام هجر ترا سحر چه صبح
خواجه اصفی هروی	

میر غلام علی آزاد بلگرامی

صبرم ارشاد شد البته شب بر میخوریم هوای کوچه جانانه نیست با مصاف باور نمود در حق من قول مدعی غافل ترمی از توان یافت در جهان رسید موسم گل راه گلستان مرکن	می شناسد خوب مخلص صدق گفتار شما چه واقعه هست که از ما غبار پدید آورد یک بار لازم است مرا رو برو کند دیوانه که کوی ترا آرزو کند چو گل زریکه ترا هست نه فاساد کن
---	--

مفتی محمد صدر الدین خان از روه دهلوی

ساقی لعل لب مددی کن که می کم است بزم افروز شبستان نشدم آن شمع بجز وصال تو دیگر امید نتوان داشت آرزو ز من حال شب وصل چه پرست حسن کی را هنر کافرو دین دار نبود صمیمتی بود عجب دوش میان من و یار مالی کشته شد چشم تو در ناز جهان باین تقوی درون میکده آرزو را دیدم	تا خوش شوی ز بهیشتی نامت نام بخت خوابیده سر خاک شمیم انم سوخت اگر امید به بخشایش خداوند است نی دل خیرم داشت ناز دل خیرم بود آفت سجد بلانی بت و زنا رنج و دلد صد شکایت بلب و خضعت انکسار نبود صد قیامت شد حسن تو در آغاز جهان صریحی در نعل مینا کف پیان و مپلوه
--	---

اسمی هومی

میکنی جور و جفا و وفا میگوئی	تو چها میکنی اسی شوخ و بیبا میگوئی
------------------------------	------------------------------------

مرزا جلال الدین اسیر صفهانی

بسکه می ترسم از جدائی ها نکنند ضیعی از ب رنج خون منی ضایع دل را چگونه منع محبت کند کس گشتم غبار و از سر کوشش نمی روم	میگریم ز من ز آشنائی ها هر سوالی که نکردیم جوابی دارد گیرم که بشنود چه نصیحت کند کس دیگر چه خاک بر سر طاقت کند کس
---	--

مرزا اسیر رازی

یلاگردان شوم قریبان روم گروم گروم	ندارد آفرین الا ترارحمی بحال او
خواجه اصل صفایانی	
چندین نفس ز شوری بال و پر شکست	آه از کجا نصیب من این اضطراب شد
اقدسی مشدی	
بپای ناقه فروشان دل شکست کیست	که این صد اصدائی جرس می ماند
نیاسودم من از دور فلک یک محفته تابو دم	نیاساید فلک هرگز که من یکدم نیاسودم
ز غمت بهمان چنان شد که معبانیتورا ند	به تبسم نمائی لب غنیمت باز کردن
مرزا محمد اکبر قزوینی	
چشمین غمش در دامن است	که گرد وصل آید از جابیر سخیزده
آگهی خیاطی زدی	
د ترا خشک لب از روزه تو انجم دیدن	نه لبست را لبب گونه تو انجم دیدن
منکه میدم تو انجم بنم وید ترا انجم	کی باین محنت منی روزه تو انجم دیدن
میرالمی همدانی	
و به تمام آن کشد آفتون زمی که داشت	آسوده چند روز به پشت پر مر مرا
شب که نم در جگر داشت بی خواب بود	اشک را نیز نشتر دیم در و آب نبود
مرزا امان اللهیانی	
مرامیریه دگل را بجنده می آرد	نومی ببیل این باغ را چه آهنگ ست
مرزا انیار امید	
از یک کرشمه که تو کردی بکوه و دشت	ممنون جدا بملک شد و کوکمن جدا
آغا رضا قزلباشخان میدمد	
من نمیگویم گل و باغ و بهار از دست رفت	یک بهشت آرزو یعنی که یار از دست رفت
شمشیه جو خنجر کین میکشد چسرا	قطع امید از تو از نیمه ساعی شود
بودیم بدستش خسرو سندا	این نیز نصیب دشمنان شد

قاسم من چشم می بندد و م بسمل مرا	تا باند حسرت دیدار او در دل مرا
نیرخت جود می و محسب زدیگر گذشت	رسیده بود بلائی ولی بخیر گذشت
آنکس که یاد او نکنی در هزار سال	روزی هزار بار ترا یاد من کند
چندان میشوید که بهیوشه آورد	شاید که یاد ما بفراموشی آورد
مسوزای برق خاثر تر تبسم را	که دامن آید جانان من سست این

اصلی شمس

چو بطفلیش بریدم نبودم اهل دین را	که شود بلامی جا خواسته اسپر دم این را
----------------------------------	---------------------------------------

میر محمود اصلی

نمایز ما شقان معشوق را بر ناز میدارد	که سترای وفا بودی ترا من بی وفا کردم
گویند دل بان بت نامهربان برده	دل آن زمان ربه و که نامهربان نبود

انگلی نامینا شمیمی

خواه با انگلی و خواه به بیگانه نشین	من بین شرم ترا بر تو نگه بان کردم
-------------------------------------	-----------------------------------

مولوی محمد سعید اعجاز

آتشید ام جنون ساخری که هوش نداشت	و که معالیه با پیر نیر و شش نامند
----------------------------------	-----------------------------------

ملا علی گل ثورانی

مر که شد خاک نشین برگ و بری پیدا کرد	سز شد دانه چوبانک مری پیا کرد
--------------------------------------	-------------------------------

افتابی مایو جی

بیا ری من چون سبب پیش من شد	می میم از من غم که چرا بهتر مرا روز
-----------------------------	-------------------------------------

زین العابدین انصغالی

ز شمیم خبری نیست انقدر دامنم	که نخته یار به چند ری بساط افتاب
------------------------------	----------------------------------

شاه فقیر الدافه بن لاهوری

تا دل بتور بنامی من شده بدو	من بر دل و دل فدای من شده
آنرین دست که دامنگیر و آن بدو	دلته امشب بر و ریچاک گریبان منیزند

گاه نظاره باشدم از جمیع خوسم تو + چشمی بسوی مردم و چشمی بسوی تو +

مولوی انوار هدایتی

حاجی و طوطی حرم با و سرگرمی دوست + کعبه کجا ما کعبه ماکومی دوست +

حکیم اوحد الدین النوری

از زور بدیدم آن پرست را + آن رشک بتان آذر سے را +

ترسان ترسان بظن گفتم + آن مایه ناز و دلبر سے را +

اگر بسیر خدا بگو کراستی + گفتا بخت که انور سے را +

انیسی شاملو

مست شفیقت و وفا سے خوشم + در نه ز که دل نمیتوان کند +

وفا آموختی از ما بکار دیگران کردی + ربودی گوهری از ما نثار دیگران کردی +

لاله جنگل کشور آوج دهلوی

ببازارش نبردم زان متاع طاعت خود را + که می بینم گمان آتخابهای جنس عصبانرا +

اوجی اصفهانی

قابل ماتم نیم اما بزعم آسمان + اگر همه از گریه شادیت چشمی تر کنسید +

اوجی نظری

گرمی خود آدمیم بگو می تو دور نیست + فرصت نیافتیم که خود را خبر کنیم +

شیخ اوحدی مراغی

از حسرت و جمال تو در چشم ما شفتان + چندان نظر نماند که بر دیگر می کنند +

خاکساران جهانرا بقتل من گره + تو چه دانی که درین گرد سوار می باشد +

من نخواهم برو جان از دست دل + امی مسلمانان نغان از دست دل +

ابلی خراسانی

تا بوی من آهسته ز گویش گذرانید + چون نیست امیدم که بیایم و گرا آید +

یار ب ز که پرسم من بیدل خبر تو + چون هر که بگو می تو رو دین خبر آید +

چون میدتی غروره و صیاد از قفا مله	من بیقرار و یار ز من بیقرار تر بود
رفت قاصد که بر دنام مرا گشت خوش	این خط از نامه سیاهیست که من میدا نم
رفتن از قهر شب آمدن از مهر بر روز	عذر بدتر گناهایست که من میدا نم

مولانا امیدی رازی

کاش گردون از سرم بیرون برود و آید	یا ملا صبری دهر چند آنکه استغنامی تو
خوش آنکه بند گریبان بنواز باز کنی	نظر در آن تن نازک کنی و نواز کنی

امیر بیگ صغمانی

روزمی لبش بر لبصداند و پهنه سوز	شب راحی کینو با میدا م روز
---------------------------------	----------------------------

مولوی امین الدین امین دهلوی

خسته سالوس را ترک بگو ز ابداء	بیست و چهار کن زند قدح خوار باش
-------------------------------	---------------------------------

محمد امین خان میر جله

افتاد گئی اهل سم هست موم	در پله های خمی پرا نیستم
--------------------------	--------------------------

خواجہ محمد امین کوچ کاشی

مقدم به خود من زان می نشاند یار و مجلس	که کردیم تر مسارا ز دمنغ خویش وز دیو خیزم
ازان واکم نشان از دیده اغیار پیما شوم	که زین خم به زمان سوز ز کیش یار میا شوم

انسی ترشیزی

باز این دل شکسته خیال وصال کبر	چیزی خیال کبر که نتوان خیال کرده
--------------------------------	----------------------------------

انشا الله خان انشمار مشهد آبادی

می خورون و خوش ز سیتن بگو بستان	این با همه به شرب زندانه ضرور است
توبه ز من کرده ام لیکن منور موم	خوف و محابده ام آلوده است
ما انشا چون کرد کن پر سیا موم	سر بنگی زد و مکده سچ به پس موم
ما ز منور به خم به کار ساقی	رندم مسته شراب خوار موم

انشاء می قلی

سید احمد خان آہنی لہوی

خانم چو بگویند بمیدان قیامت ۱۱ افتادہ بہر گوشتہ دامان تو یا جند

آیتھی اصغمانے

میان مادر سگ یا رفیق بسیارست ۱۲ چرا کہ ماسک او نیم دواوسگ یارست

عبدالقادر ایکاد

بصیر اسی جنون دیوانہ سامان چین دارد ۱۳ چونر کس چشم حیرانی چہ گل چاک گریبانے

محمد شیریں اینر دی قزوینی

ندارم سر دوستی با کسے ۱۴ کہ از دوستان کشتہ باشد بسے

رفیع خان بڈل

چہ نشاط باد و بخت زمین خراب بنیو ۱۵ بدل گرفتہ ماند قدح شراب بے تو
دل داشتیم دادیم جان بود عرض کردیم ۱۶ پینر کیہ یار خواهد صبرست و مانداریم

باقدر خوردہ کاشی

ماہیم باشیم و چہ باشد دل غم پرور ما ۱۷ کہ ہمیریم و کسے گریہ کند بر سر ماہ
مدعی گریہ پیش منتسب ستم چہ باب ۱۸ آہ گریہ بشمار سومی میفروش آرد مرا
برون بجاک حسرت دیدار مشکلست ۱۹ و دن در آرزوے تو بسیار شکلست
شب نالہ من گوش زد مرغ چمنست ۲۰ بیچارہ گریہ فقار گریہ فقارے من شد
مادر خونہ اغت و صل تو نیستم ۲۱ مارا برای خاطر ہجران نگاہ دار
بسکہ اندیشہ آن خوے ستمکارہ کنم ۲۲ ہزارمان نامہ انشا کنم و پارہ کنم
زمن شکستہ عجز می ز مرغیاز مندے ۲۳ ز تو سنگدل نگاہے ہزار ناز کردن

ملا عبدالباقی تبریزی

اضطرار ہم نگذار کہ نشینم جائے ۲۴ انتظارت نگذار کہ ز جابر خیرم
اسی قدم نمادہ ہر گنیز دل نغم بردن ۲۵ حیرتی دارم کہ چون در ہر دلی جا کردہ

مولانا باقی ماورالنہری

ما نیم صد ملامت دواز در یک نگاه	آنم چو بگری سبب صدالم شود
مرا گویند مشکلمای عشق از صبر بکشاید	مرا صبری اگر بودی ناشتی کار من مشکل

مولانا ابلی شیرازی

امروز عیان شده که نذاری مرا سکه	بیچاره بهر تو غلط داشت گمانم
یا من ناصبور را نیز خود از وفا طلب	یا تو که پاکدامنی صبر من از خدا طلب
در تو تو میکشد مرا یاز کرم و دکنیش	یا قدری فزون بران تا نکند و اطلب
عجب که شمع شبی در مرا سه من سوزد	من آن نیم که کسی از برای من سوزد
بیتو چو شمع کرده ام خنده و گریه کار خود	خنده به به سست تو گریه بر روزگار خود
خوش آنکاست مشوی تا بهانه بر خیزد	تو باشی و من دشرم از میان بر خیزد
از مرگ رقیبان تو خرم توان بودم	خو رسند بمرگ همه عالم توان بود
صد بار گراز جو رتو ام خون رود از دل	از در چو در آتی همه بیرون رود از دل
چو یار رخت سفر بست من چکار کنم	و دایع عمرم کنم یا دایع یار کنم
مشرمند ز آسمان باینجه بهر تو	تا که بسی به انستم و تا که دعا کنم
اکنون که تنمادیدست اعطاف از آزاری کن	تلخی بگو سخی بزن یعنی کیش کارس کن

آهی

روز حیرت گفت بنمایم غم جان سوز را	دارم امید که نمایم خدا فروز را
خسته بودم آهی از لطف پیسیری مرا	که بنمیدیدی مرا دیگر نمیدیدی مرا
من بودم در قیاب که آنم سلام کرد	و دم ز غم که آه گرا احترام کرد
خوش مجلس که آنجا تو به خود چون کمر خا بر	مرا ساقی گریبان گیر دومی در کمر
بر بند قرار و خرد و صبر ز آه به به	پیان شکن سنگدل عسره گرمی چپ
خوش آنکه جان سپرد به صلح کار خویش	دیگر بر روز هجر نمیداخت کار خویش
می شدم و طلب او دمنی پرسیدم	خبر او ز کسی تا که نگویید و دیدم
امروز شد از گشتنم غلین دل خود را می او	او در غم از روز من من در غم فردا می او

	امیر حسن بن سبل کاکوروی	
آنقدر از دل صدایه خانه است بجای	که با حساب توان رفته آشنا کردن	
	رام کشن پندت بسمل و دلموی	
سرسنگ دیده غماز شفت رازم کرد	فتان که پرده زرد می غم همان پندت	
	پندت گوری شنکر بسمل لاهوری	
گشت ویران خانه دیوانه	هر لب ویرانه آبله شد	
	کمال الدین بنائی هری	
ز سر سه آنکه سیه کرد چشم یار مرا که بر آشت زلف یار سر + از خوردن می منع کنندم که در است بیرون میاز خانه که ذوق امید وصل شده مآشده عشقت که یزیم هر کرا اینها	که چه حاصل نشود از تو مرد دل ماه چو چشم یار سیه کرد روزگار مرا + که بر آشت روزگار مرا + چیزیکه درین شده حلاست که است بقر ز دید نیست که بیوشی آو رود + که می ترسم بقرب من آئی و خیال او	
	بهار الدین محمدی اکی	
چون رفت دل گم شده ام گفت بهائے	خوش باش که من رنم و جان گشت که من خیر نانکه می ترسم که در عشق تو باشد آه و	
	حاجی بهرام بخارائے	
یک چشم زدن غافل از آناه نباشم	ترسم که بگماسته کند آگاه نباشم +	
	میر عظمت الله خیر بلکراسے	
مارا تمیز نیک و بدی نیست بی خبر +	محبوب ماهان ست که گرد و پند	
	مرزا عبدالقادر بیدل غلیم آبادی	
بیدل از یاد خوشی تن رستم +	که فراموش کرده است مرا + بیوه و انتظا ر خیر سے برسم ما +	

ز جورش را بود مدتی صبرم بود با جان +
 چه جورست این که او دارد چه صبرست آنکه من دارم

حاجی اسماعیل کشتی فروشی

فلک تلافی یک دیدن تو فتواند +
 هزار سال اگر کفر انتقام کند +
 صد شکایت ز تو ام در دل از بس خوسله
 چون نظر در تو افتد غیر دعا نتوان کرد

قاضی بدرالدین بدرچاچی

خویش دید چنان مست شد از ساغر مهرت
 گو را خبر می نیست که بر بام و در افتد

مرزا بدیع الزمان منبردار می

خلد را از کف بمینای شراب میبیدم
 دو شمش اندیشه مرگ آمد و هشیار شدم
 بکه دیدم بکلیا جانب او منبذ
 گر بنانی داد آدم با بے میبیدم
 یاد آن خواب گران کردم و بیدار شدم
 شد حیا باعث رسوائی من +

قاضی بدیع الزمان

ز تنافلت زنجبم که فریب دعه تو
 و دهم چنان تسلی که ترا خبر نباشد

بدیع تهریزی

مرا از جوانان شیرین شمع غل
 کند منع ما شمع شهر از جوانان +
 بجان منت ست آنچه کرد و ندان
 چه گویم او را که پیوست جاہل +

بدیع سمقندی

شب در خواب او را با یقینان هم نیندیم
 نه بنید میبکس در خواب یا رب بخیم

چندر بهان بهمن لاهوری

بر بین کرامت بجهان مرا سنج
 که چون خراب شود خانه خدا گردد
 مراد دلست بکفر آشنا که چندین بار
 کعبه بردم و بازش بر من آوردم

میر عقیل نیری همدانی

ایکاس غم یار باز رفت و شدند
 رعیت بران لیل شوریده که گل را
 اما جان دهم آنجا که غم یار فرو شدند
 بنید که بپینند و باز از رفت و شدند

محمد اکرم تائب پنجابی

سمر کہ چون دل زارم شکستی ۴۰ شب آن معدی کہ با من بستہ بود می
 باین زدوی چہستی از بر من ۴۰ مگر غمدی دشمن بستہ بودے ۴۰

نجلی کاشی

تو کہتے بادہ و تہلی آہ ۴۰ ایشل انہا بلند و دودایجا ۴۰
 تنہا مین مقس ندر شو قم دریدہ حبیب ۴۰ چندین ہزار چشم براہ ست دام را
 رفتہ ست زبید تو جو رفلک از یاد ۴۰ مرہم شدہ داغ نو ما داغ کمن را ۴۰

ملا علی رضا نجلی شیراز سے

د قطرہ قطرہ خونم پیکان ابدارست ۴۰ جیون استخوان کہ نہمان دردانہ انارست ۴۰

میرزا البوتراب تراب

نکمت گل رساند پیغامے ۴۰ بید ماسخے مذا و مسج جواب ۴۰

تسلیمی کاشی

گویند باری شد و گل آمد و دی رفت ۴۰ مانی تو نہ ایم کہ کے آمد کے رفت ۴۰

مرزا اکبر علی شبی کاشی

مست انچنان خوشست کہ گوید بروز شہر ۴۰ من کیستم شاہ کسانید این چہ جاہست ۴۰
 بسگ یا اگر نسبت اعنا کیستم ۴۰ این وفاست کہ نسبت بسگ یا کنو ۴۰

نقشی جگر گوپال نفثہ سکندر آبادی

اسی نالہ سوی چرخ مرو گرم مرو گرم ۴۰ با پیر تیزید سر از رجا نمان ۴۰
 دل کہ با مرگ آشنائی داشتہ است ۴۰ زندگانی جاودا نے می کند ۴۰

آغا تقی صفہانی

بیجرم عذر جرم نگفتن گناہ من ۴۰ با صد گنہ قصاص نکردن گناہ کیست ۴۰

امیر تقی درکانی

لطف با غیر غایتی دارد ۴۰ جو رہا با غایتی دارد ۴۰

از بیدار ماغ گفتیم فسر د	در بامی ففوس و ابود اسرور
انفس در خون طپید و گفت پاس آشنا یما	بدل گفتم کدای شیوه دشوار است انجاست
که اگر هیچ نزارم دل ویرانی هست	نشوی منکر سامان جنون بیدل
رسمه آئین جفا خاصیت روی نگو مست	شکوه از خوبان نمی آید که در اقلیم عشق
زیستی هم تنزل میتوان کرد	اگر این ست میش خاک رس
بر آب مردان زمان که من زادم	نیستی هم بزار دمن نرسید
میش ازین ماهم بت نامهربانی داشتیم	ای برهمی که مجاز کیش بید روی مباحث
زیادش رفته ام چند نگه از بر دل فراموشتم	بان نامهربان یارب که خواهد گفت حال
که برخاکم آبی دمن مرده باشم	چه مقدار خون در دم خورده باشم

بیتیم پیرانی

در فغانی عشق جانان بوالهوس را باز نیست	هر سری شایسته سنگ و سزای دار نیست
--	-----------------------------------

پرتوی شیرازی

مرا بجزو چو کشتی جفا چه فامده دارد	کنون که جان بب آمد وفا چه فامده دارد
------------------------------------	--------------------------------------

پور حسن اسفرائی

روز روشن چو غمی نیمه ایام رخت	شب تاریک ستاره شکارم چکنم
چون خدای روی نگو در دو جهان اردو است	منکه پور حسن ام دوست نزارم چکنم

شرف الدین علیخان پیام

چون نسیم که با غنچه می شود گستاخ	بزد و بوسه کشایم دهن تنگ ترا
ناله میرقصد مگر گوشش بفراید من است	میطپد دل شایه آن بی رحم و بیاد من است

میر محمد تاجی شیرازی

و می کسی گفت یارت اینجاست بود منم	گفتم ایوای من کجا بودم
-----------------------------------	------------------------

مرزا محمد حسن تاتیر

ما مل ترا بغیر نخواهم دیگر نه من	بزارم از کسی که دلش مال تو نیست
----------------------------------	---------------------------------

دل رانویہ آمدن او نمیدہم	ترسم بجال خود نگذار و دیگر مرا
با آنکہ همه عمر زرقم زور او	پرسد ز من از ناز ترا خانه کدام هست

مرزا عاشور بیگ ثنائی بدخشان دہلوی

از جفای تو خزان بر سر با غم زده اند	از ستمهای تو دامن بچرا غم زده اند
-------------------------------------	-----------------------------------

خواجہ حسین ثنائی مشہدی

خوش آنکس است آن عاشقی کہ در شب جہر	سجوا بش آئی و او شرمسار بر خیزد +
زمان ہمہ رنگیتی دشمن و دلدار تنہی +	مرا بر آرزوهای ثنائی خندہ سے آید
خوش آنکہ سومی من از نازیک نظر دیدے	باین بہانہ کہ نشنا ختم دگر دیدے +

مولانا نور الدین محمد عبدالرحمن جامی

می بردہ خدایا آن نازنین جوان را +	یا طاعتی و صبر می این پیر ناثوان را
چہ از حلقہ ز رنگو من گراست اورا	چہ غم از نالہ خونین جگر است اورا
دل رفت و نشان ز ہر کہہ پیسیم +	سو سے تو و ہر سراخ مارا +
دشنامی از زبانت باشد او جاسے	یا از زبان آنکس کو گوید از زبانت
گفتی شبی بنواب تو آیم و لے چہ سود	چون من بمرخویش ندانم کہ خواہیست
زیستیم با تو میسر مباد +	بے تو اگر زیستیم آرزو مست +
تو بہ ز سہ کردم و آمد بہار +	ساعتی تو بہ شکم آرزو مست +
من نیگویم تو کردی چاک ہار جان من +	جانمن ہر کس کہ بنید داند اینما کامیت
عیادت میکنے بیار خود را +	مرا این آرزو بیار کردہ است
دل ز خوبان کشد جز سومی آن مر و بلند	وہ کہ خون شد جگر من زین دل شواہند
من نہ آنم کہ کسی پیش تو گوید ستم +	بہر تسکین دل من سمنے میگویند
من از تصور نادرش ہین میرم +	نغوز باشد اگر رو سے در نقاب کشد
خوش آنکہ ز یکہ گفتی بار قیاب چون ملائکہ	کہ این مسکین بکرمی ماچہ بسیار میگوید
من دران غم کہ دل از وی بچہ نن بستانم	او در اندیشہ کہ جانرا بچہ آئین بہرہ +

گوش بر حرف مدعے ناچند	بہ کہ مینی حکایتے وار د +
لقی الدین محمد مشہور بہ لقی اوحدی	
گر سحر غم بسینہ و رایہ چنین بکوشش +	باید جو ابرم از ہمہ اعضا گریستن
عبدالرحمن تمناجیوری	
این قدر آشفگی ہر دم چرا بودی مرا	آشنا گران بت نا آشنا بودے مرا
مرزا ابوالحسن تمنای شیرازی	
میات جاودان بخشید بعاثق چشم شہدائش	ز رفتن بازدارد عمر را مژگان گیرایش
حکیم مرزا محمد سعید حکیم تمنای شہسی	
<p>مشتول خویش کردہ ام از بس زمانہ را امرو ز عجب مضطر ہم بے سببی نیست نالہ عاشق گدیش مردم دینا مینواہ آن نگار کہ دشنام مہر کند خوشم بہ یکسی خوشیتن کہ بعد از من + ز بیوشی نمیدانم کہ من بدینکمر یا تو + گفتم کہ چہ شد شیشہ دل آفت لکشم ہر چہ بود و ہر چہ ہست از عالم مادوم حکیم</p>	<p>نگذاشتم کہ غیر تماشا کند ترا + گرا و بسر وقت من آید غیبی نیست + بانگ مسلمانے دیار فرنگ مست نزدیک شد باین کہ دمایم اثر کند کسی ز قاتل من خونہما نخے خواہد + تو با عنیار در صحنے دمن با خویش دینک گفتم کہ چرا خندہ زمان گفت کہ مستم یا خراب چشم ابد شد یا خراب چشم من</p>
فخر الدین ثابت تقرشی	
چارہ مرگ مست اگر کار بنا کس افتد	مشکل این مست کہ کارم کیسی افتادہ است
میر محمد افضل ثابت الہ آبادی	
باوصف آنکہ دختر ز سنگ دل بنودہ	در حیرتم کہ تو بہستان چہ سان شکست
سخت بدرگر برداز کو تیرام سوئی بشت	پرسم از جو کہ آن سایہ دیوار کہماست
نمیخواہد کہ من مخصوص لغتہای غم باشم	جو گویم در دل با او نصیب دشمنان گویم
میر محمد تقی محمد ثبات دہلوی	

اگر بیار من از من کسی دعا برساند + دعا کنم که خدایش بیدعا برساند +

ملا علی جاوید یاترند رانی

برضارم کاشکے بعد از ہلاکم بگذرد + اگر زخو نم بگذرد باری بجا کم بگذرد +

ابراہیم مرانی نصوی جاہی

تا کی از وعدہ و مسلم ہی "یشو خ فزیب
 این سخن را بستی گو کہ ترا شناسد
 گفتی کہ چرا جا ہی مسکین شدہ خاموش
 زو پرس کہ شاید ستمی داشتہ باشد
 نہ پنداری کہ چشمش رسم عیاری نمیداند
 نماید آنچنان خود را کہ پنداری نمیداند
 شنیدم کہ چشم تو دار و گزندے +
 همانا کہ افتادہ بر در و مندے +

ناد الملک میر جلدانی دلموی

حسن بتان کعبہ ایست عشق بیابان او + سر ز نش ناکسان خار منی لان او +

جدانی ساوجی

بہر صبر ز دل جان ز تن جدا گئے تو
 جدا گئے تو چاکر و با جدا گئے تو
 گیرم کہ تو بہ از می گلگون کندہ کسے +
 با آن دو لعل تو بہ شکن چون کند کسے +

اغامون جلدیہ کاشی

در مصر دلم یوسف آسودہ کہ ہرگز
 یعقوب ندیدہ ہست و زلیخا شنیدہ ہست

جدانی

من آن نیم کہ بقاصد وہم نشانی خویش
 کہ سازدش ز پی مدعا بانہ خویش

جزوی

ما شوق و بدنام اگر گشتم دلم باری خوشست
 عاشقی بدنامی دار و دلی کاری خوشست

مرز جعفر قرینی مخاطب آصف خان

خوشی بر شمنی جعفرے دلی او ہم +
 باین خوشست کہ بچون تو دشمنی دارد +
 ز بدگانی او یا منتم کہ عاشق را +
 ز جور تا نکشد ترک امتحان نکند +

گفتم از تو بر دلم هر دم کم از صد غم مباد +
 آه ازان شوخ که بر هر مرامی که روم
 آن سیرخت یا منت لذت عشق +
 آنکه بیزاری دل میکنی انکار بسیار
 و یرم تو از رفت ز دوست اختیار دل +
 هستم ز جان غلامت اما گیر با یم +
 گفتم شکسته دل جامی بعشوه گفت +
 سه پیرانوسی غم مانده و خلقی بگمان +
 و عده ایمان مد غصه هجر بس مرا +
 گفتش جامی اسیرت گفت آگم +
 گیتی که بجان عاشق من بودی ازین پیش
 که چه بد دل ز غم عشق تو باری دارم +
 نه زده ام و مانع ز بزم عشرت اندیشان
 نویسنش اشه با عشق بگراں میا زرم +
 در ره میکره آن که شوی خاک ایدل
 من و فدا تو چه بنم بجال و گراں + +
 غیبه تم با تو چنانست که گردست و یرم
 روی بر تابی زمین هر که که بنم سوی تو
 اگر بچکانه کنه یک سر مو بسو تو +
 سر بر نشان پایش نهادم بعشوه گفت +
 من چنانم ز بید لے که مهر س +

زیر لب خندید و گفت آن پیش باد و کم مباد
 بهر مری می من از ره دیگر گذرد +
 از وصل نشان ندید و جان داد
 گوش بر سینۀ من ز بشنوداری دل
 آرمی ز دوست دید و خرابست کار دل
 صد بار از فر و منی بگریزم و بسیار یم
 آنچه چه شدند جام و صغ شکسته ایم +
 که چو ایشان گویند ایشه کار سے دارم
 بر سر آن فزون مکن ممنت انتظار +
 لیک به طعن بد گویان تغافل میکنم
 و الله که هانم من ازین پیش کنون +
 صد احمد که باری چه تو یار سے دارم
 غم خود دور میدارم ز بزم عشرت ایشان
 تا ندانند حدیث من و تو بجنبه ان +
 شاید آن مست بدین سو گذر و جریه نشان
 هم خیال تو مرا بکه وصال و گراں +
 نگذارم که در آتے سخیال و گراں
 حیث میداری که افتد چشم من بر روی +
 باد برین گنه ماروی سیه چو مو سے
 جامے بر وجه در لے ما سر نهاد
 تا تو در دلبر سے چنین شد

مولانا محمد جامی الہامی

زمین سینہ ما گریم بود و پاک گذشت

غم زمانہ کہ در میج سینہ جا گذشت

تقدیمی

۲۳
ای ماه مبارک و شریف گریه ام نه
امروز شرم تو بالا نمیکنم +

خواجہ جلال الدین محمد جلالی اردستانی

از ان مردم کہ جان دیگرانے

جمال الدین عبدالرزاق صفهائی

زادہ ہر وہ کہ ہست مرا با تہاں شہرہ	آن حالتیکہ ہست ترا با خدای خوش
مراوی بگنہشت از چہ رخ و امر و زہ	ز دوی بدتر گنہشت اسی دای ضرر
و بشرط آن دلم و دگر کو سے از شہر	کہ تا جان بر نیاید بر نیاید
چہیت کز نیکوئی کہ نیست تراہ	ایہ ریف اگر بت و فابو دے
وامی ہر ماٹھقان بیچہ رہ ہ ہ	اگر این حسن را بقا بر دے

مولانا فضل اللہ جمالی دیپوی

آن بفاکار دل آزار عجب خوار جهان
این سطر معوج بما که بدریا نوشته اند
ما را خفاک گویت پیرا منی ست بر تن
زلف نگار و توبه ما و سر قییب

میر ابو طالب جناب

اسی بی نوائیم بیکسم زارم گرفتارم + سخن در پردہ تاکہ ہر جہ باد ابا بیکیم

محمد نظام جو شہجائی

بر آن مہرم کہ دگر باکے نیا و نیز مہر امید لطف زیاران روزگار غلط +

جواب سنہ جو ہر لکھنوی

و صفت ذوق بوس و کناری غنیمت است	انقلی و باد که و بهاری غنیمت است
ساقی با چاکه و ماد ممدج زخمیم	ا بری و گلشنی و بهاری غنیمت است

جہانگیر بادشاہ

میر محمد جعفر جعفری تبریزی

در پیش از من بی سبب و بیزم بچیدن چه بود
این عتاب الوده به دم سومی من بدین چه بود
مرا از رون من گریخت و با رفیق
راز دل گفتن بسرگوشی و خندیدن چه بود
گر ترا میلی نبود ای سرور کایم از تهیت
آن خرامیدن بنار و باز پس بدین چه بود

جعفری ساجی

دین و شمع و شمع و شمع و شمع
ظلم از حد بهر مرد که فردائی هست

خواجہ جلال درکمانی

کمند است چه بر دام آسمان شگنی بد
ستاره را بنیمن بوس خویش باز آید

مولانا جلال الدین مومی

بهر میرا سحر و ایقان کشید یا راز
نکمن اورید حاکم صوم
اکثر از بوعده که دیده دم و زکیا دید
منورید مکر او را بفرید او شمس را
آن گفتنت که میش و منجنا نم آرزوست
آن گفتنت که میش و منجنا نم آرزوست
پیرانی ندوخت که آخر قبا نکرده
پیرانی ندوخت که آخر قبا نکرده
اینها و نیکو یار جفا بخش ده
اینها و نیکو یار جفا بخش ده
نیکو یار می نیکو یار جفا بخش کن
نیکو یار می نیکو یار جفا بخش کن
تا بماند که شب با بچه سان میگذرد
تا بماند که شب با بچه سان میگذرد
آتش خیره می نگری جبال خود
آتش خیره می نگری جبال خود

جلال الدین محمد شاه پادشاه دہلی

دوشینہ بوی میفرودشان
پیشانی سے بڑی خبریدم
اکفون ز خنار سرگر انهم
زاد و دم و دم و دم و دم

سید جلال الدین عسکری

از دوست بدین نتوان بر دشکایت
از دوست جفا که از غیا حمایت
سوغت بهر دلت شب به شب میگیریت
ایمہ نامہ ربان پیچ گفتی که کیست

خیال لبلی اگر با منت سر یار نیست +
 امی نازنین پس تو چه مذموب گرفته +
 مصلحت نیست که از پرده بردن افتد +
 حدیث روز قیامت که گفت و اعطاشهر +
 فقیه مدرسه وی است بود و فتوی داد +
 آنکه خاک را بنظر کیسها کنند +
 جنگ هفتاد و دو ملت همه را اندر نه +
 عیب می جلد گفتی هنرش نیز بگو +
 زاهد از حلقه زندان سلامت بگذر +
 مقام اصلی ناگوشه خرابات است +
 نه هر که چه و برافروخت دلبری و اندر +
 بس تجربه کردیم درین دیر خرابات +
 خوش است مجلس گریار یا رسن باشد +
 من آن کین سلیمان هیچ نستانم +
 عشق میوزم و امید که این فن شریف +
 بر سر تربت ما چون گذری هست خواه +
 در نماز خم ابروی تو تا یاد آمد +
 خنده اید که مسیحا نفسی می آید +
 من از بیگانگان هرگز نمانم +
 گر بودم بیجا نه رسم بار دگر +
 بجزم تو به سحر گفتم استخاره کنم +
 سخن درست بگویم نمیشود +
 روز عید است و من امروز دین ترمیرم +

که ما دو عاشق زاریم و کارمازار نیست +
 کت خون ماحلال تر از شیر باد نیست +
 در نه و مجلس زندان خبری نیست که نیست +
 کنایه است که از روزگار بجزان گفت +
 که می حرام ولی به زمال اوقات است +
 آیا بود که گوشه چشمی با کنند +
 چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدند +
 نفی حکمت کمن از بر دل عامی چند +
 تا خوابت نکلند صحبت بدنامی چند +
 خداش خیر و باد آنکه این عمارت کرد +
 نه هر که آئینه سازد سکن در می داند +
 با در و کشان هر که در افتاد بر افتاد +
 نه من بسوزم و او شمع انجمن باشد +
 که گاه گاه برود دست اهرمن باشد +
 چون هنرهای دیگر موجب حرمان نشود +
 که زیارت که زندان جهان خواهد بود +
 حالتی رفت که محراب بفریاد آمد +
 که زانفاس خوشش بوی کسی می آید +
 که با من هر چه کرد آن آشنا کرد +
 بجز از خدمت زندان نکند کار و کرد +
 بهار تو به شکن میرسد چه چاره کنم +
 که می خبرند خیال و من نظاره کنم +
 که دهم حاصل منی روزه و ساغر گیرم +

جام سے راہبر رخ گلزاری باید کشید
ایہ بسیار بہت و می بسیار می باید کشید

ہدایت اللہ حاکم کاشی

نقادہ از نظر ہر کہ بود در عالم +
چون ز لہذا نگرد جانب یوسف گوید +
چو در محشر بر پستندت کہ حاتم را چرا کشتی +
ہنوز چشم بداندیش در فقامی من است +
در ازل دیدہ یعقوب چرا کو رہنمود +
سیرت گردم چہ خواہی گفت تا منہم جان گویم

آغا یادگار حاجت سیرازی

دلہم ز داغ تو می سوزد از کہ شکوہ کنم بہ +
سجائے آتش از شمع مفضل افتادہ است

حافظ حاجی بیک قزوینی

ما با تو خوردہ ایم می ولی تو کی خوریم +
خون جگر خوریم اگر بے تو سے خوریم

خواجہ حاجی محمد سمرقندی

از شوق نرگس تو کہ ہستم مست از وہ +
چندان کہ است دیدہ کہ شستم دست از وہ

حاجی محمد حاجی گیلانی

بغیر از نیکیہ با پی خمی رویم از خویش +
بیگانگی بطنیتش از بس سرشتہ اند +
از مانہ راہ گریز دیگر با گلزار است
ہر کس باونگہ کند از خویش میرود

حکیم حادق

دلہم بہ ہج شلی نمیشود حادق +
ہمارہ پدیدم و گل دیدم و خزان دیدم

خواجہ شمس الدین محمد حافظ شیرازی

آسا پیش دو کلمتی تفسیر این دو منست
من از آن جسک از افزودن یوسف بہشت بہتر
یار بہ این با کہ تو ان گفت کہ حق سنگین دل
صفت با تفاوت ملاحظت جہان گرفت
درین زمانہ فیضی کہ خالی از غفلت
بیزد بود و منست ہر خد متہ کہ کہ دم +
باد و ستان تلطف باد شمعان مدارا
کہ عشق از پڑہ عصمت برون آرد ز لہذا
گشت ما را و دم عسی مریم با دست
آری با اتفاق بہان میتوان گرفت +
صراحی می ناب و سفینہ غزل مست +
یار بہ مباد کس را بخند و مہلی عنایت

در ما شفیق زحجربہ بنام کہ بادلم + چہ خوش باشد و روزی یا لکراہ سفر گیرد از کردہ کش خصل نشود روز بازخاست گفتہ کہ کفر منکر دل جالتی اخس +	حجبران نگردانچہ امید وصال کرد + کہ تا باز آمدن ہر پوالموس بارگہ گیرد + گر پست گناہ زمین ابتدا کنند + او جان نبت داد و فکر و گری گن +
---	---

مرزا حبیب اللہ سبزواری

بعد عمری گزینا ہی جانب من نمیکند + گر ہم ساز و تار قیابان را بعبہ خوشیستن +	صد نگہ بہر تلی سومی دشمن نمیکند بی سبب انہما رخسار ہر دم ازمن نمیکند
--	---

آقہ الدین محمد حریفی صفہانی

ما بر ساوہ لوجیامی حریفی خندہ می آید غمی گزیدمگ دشمن دارم این ست + بخار لطف اگر ہر زمان کئے با من + می نشینمے شکیم میگذازم میروم گوشہ کو کہ بجا م دل خود کی ساعت + تو شریک با منی و رسم وفاداری بنیدانے	کہ عاشق گشت و چشم محبت از یاد ہم دارد کہ ترسم و خشم او مردہ باشد نظر بہر کہ نمی چشم من بر آن باشد اضطرابے میکنم اما کہ پروا میکند گر یہ سرد ہم و پیر شے پارہ نم ہمین دل میتوانی بر دو دل لاری بنیدانے
--	--

حریفی سادجی

منہن دار و من سرگشتہ دار کہ وہا سوتی	کہ ہر شکی ست فرہادی ہر خالیت مجبوتی
--------------------------------------	-------------------------------------

حزنی تر شیر می

کسی کہ پیش تو اظہار آشنائی کرد + تمام عمر ستم کرد و من همان عاشق +	ترا بد شمنے خویش رہنمائے کرد + بیک نگہ کہ در آغاز دلربائے کرد
---	--

شیخ محمد علی خزین اللہنجی

زہجران دیدہ ام عالی کہ کافرا زاجن بنید روسی سخن اینجا بکریانی ست کہ فہد + از کوری غم آواز مزینے کہ شنید +	خدا کو تاہ ساز و عمر ایام جدائے ما باہر کہ نگہ غریبہ داشت با داشت + نالیدن دل بود مذاخم چہ بلا داشت +
---	---

بر آستانه میخانه اگر سرے بنی
 این خرقه که من دارم در جین شلر باولی
 جائیکه برق عصیان بر آدم صفی زده
 در همه دیر مغان نیست چو من شید آ
 این حدیثم چه خوش آمد که سحر که میگفت
 اگر سلسلانی همین ست که حافظ دارد

فران بپاشی که معلوم نیست نیست او
 وین دفتر بی معنی غرق می ناب او
 مارا چگونہ زبید دعوی بے گنا ہے
 خرقه جانی گرو باد و دفتر جانی
 بر در میکده با دت و نئے تر سائے
 آه اگر از بے ام و زبور دین آسائے

حکیم بیگ خان عالم اهوری

تمت وزومی دل لکه بندم آخر
 سرگشتگی بطل عدم هست

هر که را این گرام نام ترا میگیرد
 برگر دست چپ را نگر و دم

عبداللہ حالی صفهانی

تغافل گردنت را عذر بسیارست میدلم

ترا با یک جهان عاشق سروکاست میدلم

مولوی الطاف حسین حالی پانی پتی

برقع بر رخ افکنده و هر سو نگه اند
 از زلف و رخ آشوب دل بود المومنانند
 جان داروی عشاق و بجام دل اغیار
 بعد حرف غلط گفت بنظر به انشانند
 سازند و بسوزند و گریزند و باغیر
 امید که از راز خبر داشته باشند
 سیدنا افکنده محمودست و بازوی خودست
 دست پر تمکین و عالی از ادب بسیار دور

فریاد که این پروکیان پرده در اند
 و زنا زو و ادا فتنه صاحب نظر اند
 غم را بد ما بخصیب و گریانند
 بعد تیر خطا کرد و از دل گزرا نند
 زنها را زین قوم که پر فتنه گریانند
 و یوانه و لایکه زخو و حینب را نند
 این جوان روزی شکا خوشین جمع اهد شد
 ویر باله منشین و هم سخن خوا اهد شد

قاسم بیگ حالی طهرانی

چون تالم که دین سینہ دل زاریست
 نمین روز جهانی و عده پاک روی دیرم

راحتی نیست در آستانه که بیساریست
 که آنرا به ده باشد را متمادی زیادت

توان بهر تو آسان و دای جان گردن | دلی و دای تو آسان نمیتوان گردن +

میر محمد طاهر خرنوبی مشهدی

چو برون و درم ز بزمش غم این کند بلام | که ز صمبته مبادا المی کشیده باشد

میر خرنوبی یزدی

مخملین نمی شودم ز وفای تو بار قیاس | از بسکه بردفا تو ام اعتماد نیست +
یکدیگر نیست تلافی صد ساله فرقت است | که در غم ذرات تو مرگم امان و بهر

میرزا امیلیان حسابی

بخانه اش روم و این گنجه بانه خویش | که مست بودم دیگر و دیگران خانه خویش

حسامی خوارزمی

مجموعی در غم از چهره زرمی دارم | اگر بنالیم عجیبی نیست که درومی دارم +

آب حرمه طعنه خان حسینی دلموی

تمدید از ریا کردی شیخ شهر بار | در عشق نوجوانی از دین دزل گذشتیم +
این لاله که رست از بلبل ساجد | صدف چه کند بجز از غم عذر فارغ مست
و غم که بهر شیوه دلم میرود از دست + | بر طرک کایر شکن چه ناز سس
تو بدگمانی و در چلبوی تو خوش چیشی | فکند دست سپهرم به بند میاد +
حیرت گشت که هر لحظه چنان میکشدم | او خموش از سر کبر است و دل من خور سسند
پهلوی غیره بزمش نغمه جامی که نیست | خاکم لبه که عاشق کار از موده ام +
امروز ساغمی خور دیم آشکارا | از ما سلام گوید پیران پارسا را
و اعنی است که بود و در دل ما | شاد و بهیج می شود طبع و فام شست ما
و دیگر نشان اسم که چه لطف و چه عتاب است | آخر ز دلم شکسته تر نیست +
نگه بروی تو زین روی مشکل افتاده است | که گاه و دامنگسته و در ز کین نه نشست
آنکه در دست نه تیری نه کانی دارد | که سخنهای ما فکر جوایب دارد
چشم آنم که نگاه غلط انداز کند | و آنم که با قیاس خلوت چهار و دو +

دیشب بگویی او بدم از شک بدگان
مجموع بدلت کرد و گویم اثر سست
جان رفت و سرگرائی نازت چنانکه بود
یار بچه علاجست پریشانی دل را
تو آمدی و من از خویش منفعل ماندم
گر غرورت نکشد کفایت هم صحبتیم
لبت اکنون بغضون می بر و از خویش مرا
بهین جرم که از کوی تو دور افتادم
فردمان ترا هر چه بود میکنم مسا
ایوامی براسیر می کنی و رفته باشد
شادم که از رقیبان و من کشتان گشتی
زهر غم چهر تو بجان کارگر افتاد
میگویم و میگویم میگویم و میگویم
چو شمع آتین افروز کفر و ایمان باش
ماجب و امن وصال کجا
چرخان اشارتم کرده بغسل توبه
تخل کردم اگر بخون من از سیگانگی ریزی
من نه حریت و عده ام طاقت آفتاب
یکی دو کرده غم را فریب و عده تو
پیدا بود از لعل تو چیم نه کشیها
کدامین دست خالی را غم تا سحر گردانم
سراپا از من از ترتم و من کشتان گذر

رنگ شکسته عجبی ما بختاب داشت
ز التفات نمان تو اینچنین پیدا است
دل خون شد و غرور نکاست هلاله است
ز لاش کلفت و خاطر مایوس همانست
نثار راه تو جان و شتم حیا نکذاشت
نغمه عجز مرا عرض تناسل هست
در نه این باب به کلام دیگرانست که بود
ترک عاشق کشتی و منع جفا نتوان کرد
من صبر بجزایان نتوانم چه توان کرد
در دام مانده باشد صیاد رفته باشد
گوشت خاک ما هم بر باد رفته باشد
امید وصال تو لعب و دیگرانست و
بی یار نباید شد بی یار نباید شد
بدامی دل کافر و مسلمان باش
دست ما و دراز دست عشق
رنجیت حریت میکرده جام شراب بر سرم
که پاس آشنائی به تو دشوارست میدانم
تا با جل سپارش جان امیدوار کو
بلای عجب کی در دانتظار سیکه
اسی عهد شکن بر سر بچیان که بود
که دستی رهن ساغر بود و دست سببوستی
میا و نا فضل از خاک بر آرد آرزو دست

سلطان حسین میرزا حسینی گورکانی

جانا جفا براس و فامیکشیر مساء

حسین شهمدی

یا قوت الب تو دما از رنگ میب زخمی

میر حسینی

موسی مرکز دم سفید و هیچ کارم بر نش

میر عزیز الله حسینی قلمی

نیکگویم و علم دار و اما این قدر گویم
از محبت تو بهر تلی خوشیستن
ببا این آمدی در وقت مردن ناتوانی را
بجز مرا که ندم ز فوق روز و سال
آمد بصلح و بسکه غلب بود و رفت
مضطرب زانم که گوید از زبان او تریب
با امیدیکه شاید غیر هم بر خیزد از مجلس

که من دل را ندیدم پیش خود تا دیده ام او را
پس از آن زمان زمان تمنان شنوده را
ازین رحمت برون ساختی ماکل جانی را
ذرات آنچه بمن میکنند من از من است
ز آمد شدش غبار ملای که بود و رفت
آنچنان حریفی که یاد از صحبت پنهان پر
پس از عمر یک در بر من نشینم زو بر خیزم

حقیر می تبریزی

دوش و مجلس حدیث آن لب میگون گذشت
کسی که از تو سگرم بوس نکند
صدنگه جانی که او باشد ز سر سو می کند

من ز خود رفتم ز دستم که آخر چو این گشت
بجویشتن ستم میکنند که کس نکند
تا بقریه بجای جانم او میکنند

محمد بیگ حقیقی گجراتی

در حقیقت دگر می نیست خدا یم همه

حکمی صفهانی

بار با گفتم بخود کنز دل غمش بیرون کنم

ملا مقیم حکمی کاشی

کسی در حسن مسجد گاه در دنیا نماز استم
میرشوریده دارم بهر جانی زیبا فتم
ایک تلخ از سخن تلخ تو شد عیش مرا
میتوانی که تلافی بشنای خند کنی +

خواجہ حسن دہلوی

چہ منت مینماید بر من موزن +
گفتی کہ چہ اجدائے از من +
گل برگ نریند چو تو آئے تماشا
من خطائے نگہ بدہ ام لکین +
گفتی کہ بخواب اندر جهان شوشت کیشب
گفتی کہ چہ حال دل خویش نگہ
من بودم و گنجی و حریفے و سرودے

قاضی حسن نیرودی

نہ پستی نہ فکدہ کردنی نہ دشنامے
کسی چنین بر جانان خویش حواری مباد

مرزا ابوالحسن فرامانی

نگو یہ حال دل از حال من گویند بامش
یہ غیر از ان میرم کہ ان بد خو +
نمیخواہم کسی خیر من سخن گوید
تو مرا سوزی و من سوزم این غم کہ مباد
سہل بخش رفتہ بلبل بفریاد آسوده +
ترسم این الفت کہ دارد با گم جان دست من

حسن بیگ شہر سبک لوند

سحر آدم کہ بیت بشکار رفتہ بودے
تو کہ سگ بدوہ بودی بچکار رفتہ بودے

حسن خان شالمو

بر دی لاله و گل خواستم کہ مے نوشم
ز شیشہ تا بقدح میختم با رگد شمش +

حیرتی تونی

آنظر من سومی من در میان خلق مباد	که من ز هوش روم دیگران نظاره کنند
ماند در زلفت تو دل وای بران حیدر	که بدم افتد از خاطر صیب و رود
بناک رفتم و از هر چه بود در دل من	بنیز حسرت آن خاک آستانه نماز
از آن بی خود روم سومی مه خویش	که خود را هم بخودا هم همه خویش
بمن بسیار که لطف مست و لدا یک من دارم	منو از آن لطف بسیارست از بار یک من دارم
میان خلق شتم به من آشکارا کن	با لطف خود همه کس را امیدوار کن

حیرتی قزویی

عمید آمد و افرو و دلم را غم در گیر	ما تم زده را عمید بود ما تم در گیر
------------------------------------	------------------------------------

بابا قاسم خادم صفهانی

بمن دشوار شد آخر و منمانه میبودن	باین پیری کبوی میفرود شمش خانه با سبب
----------------------------------	---------------------------------------

علیم خاقانی شروانی

همسایه شنید نامه ام گفت	خاقانی را در شب آمد
تا چشم تو رخسار خون خاشاک	زلفت تو گرفت رنگ ماساک

مرزا خاکی

غم که پیر عقل تدبیرش بزدان میکند	میفرودشش چاره در یک آنجورون میکند
غم عالم مراد تلنگ دارد و بیست آنم	که بر دارم سر خود را و از عالم شوم نین

خالد می هروی

نمیخواهم که بگریه و صبا از کوی او گردی	مباد و اطویا را افکنند در چشم بیدری
--	-------------------------------------

میر حسین هتیار خان خالص

عوضن بوسه نکویان دل و جان میخواهند	داده اند آنچه بمن کاشک از ما گیرند
عبارت راه گشتم مه گشتم تو تیا گشتم	بچندین رنگ گشتم تا بچشمش آشنا گشتم
به صورت که گردیدم بر دم راه در کوشش	نوا می بیل و بدی گل و بابا صبا گشتم

مارا گلہ در عشق ز اغیار نباشد + از یار پر حجبم اگر یار نباشد +

حیاتی سقا کا شے

مینا ہم شاخ و خود را اگر چه می میسر مزید + تا نیا یز رسد و خاطر جفا کار مرا +
ما بجز اورا خوشیم اما نہ چندا نے کہ یار + باعث اطفاف قیابان سازد آزار مرا +
فغان کہ رنجش جابان باین مقام کشید + کہ ہر کہ کہ را گنہ از من انتقام کشید +

حیاتی کیلانے

ترا ہرگز گریبانے نشد چاک + چہ دانے لذت دیوانگے را +
از بسکہ رفوز دیکم و شد چاک + این سینہ ہسمہ بد و فتن رفت +
در میان کافران ہسم بود و ایم + یک میان شائستہ زنا رنفت +

حیدر طہماسپی کا شے

چشمہ حیوان کہا لعل لب جابان کب + ہر دو جان بخشند اما این کہا و آن کب +

درویش حیدر

ندارم ہم سر ترسم کہ دین کام قتل من + زند غیر سی تہ پہ شفاعت ہو مجہ پایش +

حیدر کلچہ ہر وی

کہ میسر نشد + پسہ زدن پایش را + ہم دہا یاسی نہر بوسہ زخم جایش را +
شبیکہ وصل ترا و فنیال میگذر خم + پیمان خوشنما کہ کدور وصال میگذر خم +
تو آن نہ کہ مراستینہ جفا نشد + سہن آن خم کہ ہر نجمہ اگر وفا نکلے +

حیدر سی بی بی سہند وانی

گمومیت کہ بہن نیک + تیرہ ہر باغیر + ہمیں اس مست کہ نیک از ہر امتیاز گئے +

حیاتی می

بجز ہم عشق خواہم روز محشر دست تو بستم + کہ ترسم تا فل زمین و آسمان نازنین گیرد +
اجل رہہ ہر مرتبہ اندازد یون شب ہجران + چنان نرود و آسم خانہ تاریک ست روزان ہم +
صدا ہر عید کہ زمین دست آواز کعبہ دین ہویم + ز شاہی تابش نرود و دست خوشن بوسیم +

زخیل اہل وفا یم در زمانہ تو + + سنگ تو یحیم دلی دور زاستا

باقدر خلیل

تا جہا پی دار آمد از پیم شیون کنان + + پہنچ جا در حق من زنجیر تقصیری نکرد

خواجہ جوی کرمانی

کس نیست کہ در دل غم عشق تو ندارد
کس نہ کہ غم عشق تو ندارد
کبھی میکہ آن بہ کہ معائنہ باشد
کسیکہ ساکن بیت اکرام خواہد بود
پرسم ز تو پر سیدان اگر عیب نباشد
ما شوق چو نینخواہے معشوق حیرانے

خواجہ زاوہ کاہلے

بر رخ نشستہ گرد غریبے بسے داء
نبود عجب اگر نشناسد کسے مرا

خواری تبریزی

منکہ انگشت نمابودم ازان کورستم
تا و کہ تیر ہارا کہ نشان خواہد بود
بخت آنم کو کہ خواب الودہ بزنجیری تبت
نالہ ام بشتا سے وگوشتے بفریاد مکنے

خورشید احمد خورشید لائمی

ما شوق در ندم و بے باک بسجود چکنم
یامی بر چمن بت و بجانہ و زنا رکب است

خیالی کاشی

قد ران یار وفا دار خدا میداند
کہ جفا میکشد از یار و وفا میداند
مردہ امی خضر فریم بحیات جاودانے
من و خاک آسمانش تو داب زندگانے

عمر خیام

دوش با عقل در سخن بودم + + گفت شد بر دلم مٹا لے چند
گفتم ایسا ہمسہ دانش + + وارم الحق جو سولے چند
حیت این زندگانے دینا + + گفت خواہے ست یا خیالی چند
گفتم از وسے چه حاصل ست بگو + + گفت درد سہر و دبا لے چند
گفتم این نفس کے شو و رامم + + گفت چون یافت گوشتا لے چند

بر ما خیال زلفت تو شبها سے تار را چندان دراز کرد که روز از میان رفت

حیدر بیگ خضالی جغتائی خراسانی

چو طفل مرغیسم بمهر زمانه به عضو دروے گفتن ندانم به

خضالی کاشی

لاف قرب تو از آن پیش تر یغان نترسم که گرم دور کنی باعث خجلت نشو

ز بیم غمزه اش در دیده و روی بنیم و ترسم چو شخصی که ز چین گل چینه و از باغبان تیر

نصیحت میکنم تا صد چوبازاری پیا مش را اگر من مرده باشم کیلیک به خاک من گور

مذاخصی

ترا بیند چو بیند خوشستن را ازان نغمی همیشه خود پسند مست

سانی بره آن با ده که از هوش خود افتد من بار خود مکنفس از دوش خود افتد

خضه می خوانساری

موی ز سر زلف تو ام تا کفن شد در حشمتین باعث آمد ز من شد

ز رفتن تو به باز پس نشد ما نه تو به می و درین شهر کس نمی ما

خضه می قزوینی

سید و کنی ازین بیشتر می باشد که مجلسی در گری روشن از چراغ مست

امشب که به دور انجمن یاد داشتیم از شرم گریه روی بدیوار داشتیم

در بزم ادبی بیدی هم خبر نامم به چند گوشش در پس دیوار داشتیم

ز نامه میویم آنگاه میشومی روزی که انتظار جواب سلام خدایش کشیدیم

خضه می لاری

بخت آورده بعد خون جگر تار و دست شاه بر جم زبان آید و که آیم خبر ده

شاه اسمعیل صفوی خطائی پادشاه ایران

بسیون ناله زارم چو شنید از باشد کرد و فریاد که فریاد کرد پید باشد

میر محمد یوسف خلعتی طهرانی

نظرہ تامی میتواند شہ تپا گو ہر شود
مفت رند است کہ می دارد و فرصت دان
دولت تیزی کہ میگردد شمشیر تو بود
کہ میلرز و دلم بی اگر تا کہ میلرز
بی خبر پیدا داند از راسے می کنم

تا کہ راسیراب کن اسی ابر فیضان و بہار
نوبہارست ہوا ما یہ عشرت دارد
بر سر من آید بسیار ز دامن گذشت
چسان بنیم کہ می رانمستب بر خاک میریز
ذوق دل کینکے بود ہم دقفس آوردہ است

مردا و دلم خسانی

نگو یہ آنکہ بدانہ چہ گوید آنکہ ندانم
بجو رحم کہ سرخ و صالت از کہ بگیرم

میر و دلم جوی

از مردن ست جان و گرد و بدن مرا
باشد بربک صبح نفس در گفن مرا

وردی فشار

قرنی و قوت یکناہ و گرد و دوسے
غور با حد اگر دلت اثر نکند

وردی سحر نامی

نغمہ بزم نیم پیاش و نادم مہم بگیرم
کہ بر تیر زینہ اندام شہ نامی

مرغ روت خود از ان و دقفس تن دلم
کہ بگرد تو لک و اندام و آنکہ دلم

ملاوری نمی

نہ یار می حلقہ بر در زونہ صبحی خندہ برون
ما را بھر بانے سیاہ و الفتے مست ہنم

و خاکر شمع جفا صلح و جنگ و ناز و عتاب
جنین ز روز ازل بود و متمم لیکن

باشمع گوید کہ مردیم ز غیرت
ما طاقت مہ گوشتی پر داند مرا

سماثرانہ سوالی ز دوستان داریم
کہ بر اسی ما شہر این ہر امیہ سے خواہم

نواب درگاہ قلیخان مہاراجہ

عزیز الہ درویش دلی قزوینی

گفتگر گریگ و سگ و شغالے چند	گفتگر اہل ستم چہ طایفہ اند
گفت بیورہ قیل و قالے چند	گفتگر این بحث اہل دنیا چیست
گفت در بند جمع مانے چند	گفتگر اہل زمانہ در چہ فنسند
ساعتی میش و غصہ ساسے چند	گفتگر چیست کہ خداے گفتم
گفت زالے کشیدہ خالے چند	گفتگر اورا مثال دنیا چیست
گفت چند ست سب مالے چند	گفتگر چیست گفت ہا می نیام

داعی استرآبادی

مردم ز مجبور و مرچش تر ہنوز	یعنی نگردہ ام نہ تو قطع لطف یزید
زخم کاریست مرا وقت شہیدی خونبار	کہ تو اندوہ سہ گام از پے قاتل بود
ز رشک غیر بجان آدم نمیرانم	کہ از ہرت کبرائے بہانہ بر خیزم
خوش آن شبہا کہ همچون شمع با شمع منشد	شد و مجلس می از غیر و من با شمع مین باو

داعی نجدانی

آدمی رفت ز دل عبودت را مہ نشین	بہ نشین تا بخود آید دل زار مہ نشین
دل و دین بہ آدمی و الکنون پی جان آدم	بہ نشین تا بقو آنم بسپارم بہ نشین

ملا عبد الواسع داعی نجدانی

کبک صال تو ز بیاضم بخوار ہد مانہ	مہن نامہ و با غیاہم بخوار ہد مانہ
کو عمر می کز مرحت گاہ اور و گاہ تہ	کہ تو بی ازوی سوی من انوار ہد مانہ
حال بسچ آشنا نئے پرست	یا مہن حال اسک پرست
میرزا محمد طوسی و ملا عبد الواسع	

ویرے ہم صحبتان رفتہ روز شہدست	ویرے ہم قیامت گشت نہ از
ابر و مٹی و دھاتیا کہ ہم بر خاک رعیت	و حقہ رز را محس صد بار است از
توفیت گوید ستار کہ سنگ متعب	بر سر من آور این آفت از مینا گشت

عشق کہ آسان نمود آہ چہ دشوار بود	۴۱	ہجر چہ دشوار بود و لاجہ آسان گرفت	تقدیمی
زومی انشم بجان و ز منت خبر نباشد		خبرت شود زمانی کہ زمین اثر نباشد	
بندگی کیستم تمیز لعبہ و دیرم کجا بست		دیدہ ام ہر جاوری آنجا سجود می کردہ ام	
ایدل قرار گیر نہ وقت طہید نیست		ایدیدہ خون مبارکہ ہنگام دیدن	
می در قدح کنید حریفان گل بجیب		رسم عزای مانہ گریبان خریدن است	
صدنامہ نوشتیم و جوابی نوشتے +		این ہم کہ جوابے نویسند جوابت	
وصل شد و ہجر ماند صفت کہ در باغ عشق		خار بہ پیری رسید گل بجوانے ہمد	
جانیکہ بود امن بجز دام و نفس نیست		رحم ست بمرغی کہ گرفتار نباشد	
شیشہ از سنگ نمی بیند و اسلام ز کفر		انچہ من میکشم از دست دل کافر خوشتر	
تامم از خاطر است نرفت ہنوز		چہ قدر بردگت گران شدہ ام	
خلاف وعدہ از یس بدہ ام زانہ میوفار اتم		در آغوشم اگر باشدہ اباور نمی آید	
مسد لالہ شکفت از گل مسابہ		داغ تو نرفت از دل مسابہ	
نفاصل عاشق بی تاب را بی تاب تر سازد		بغیر یاد او رد خامو غمی بوسف ز لہجہ را	
خوشا فراغت مرغی کہ آشیان دارد		گلشنی کہ نہ گلچین نہ باغبان دارد	
نمودہ خاطر ان مہین را چہ آگے + +		از نالہ کہ مرغ گرفتار میکند	
منار شش نیفتادہ بر لالہ زارے		کہ افتد بفر دل داغدارے	

تقدیر پاریسی

مبا و اجستن در دیش یارب دولت کرد	که در روز بلا جویند مغروران و عا گورا
و من ز خنده کشود و میان ز لطف کشاد	بناز گفت مرا از تو هیچ پنهان نیست

اوستا و منصور قیسی سمرقندی

گویند صبر کن که ترا صبر برود	آری دهد و لیک بمرد و گرد دهد
و قیسی چا خصلت دوست دارد	بگیت از همه خوبه و زشتی
لب یا قوت رنگ و ناله چنگ	شراب لعل و کیش زر و شستی

سیر اولاد محمد ذکائی بلگرامی

نه جلا د از برای عبرت بدخواه می ریزد	بقربانگاه خونم فی سبیل الله میریزد
--------------------------------------	------------------------------------

علی شاه دومی صفهائی

نه مشکوفه نه برگی نه شمر نه سایه دارم	بمه میرتم که دهقان بچه کار کشت مارا
کمن تغافل ازین بیشتر که می ترسم	نگهان بر بند که این بنده بی خداوندست

محمد امین دومی کاشی

هم نشینم بنیال تو و آسوده دلم	کین و صالبت که در پی غم حیرانمست
چه آفتی تواند آنم که در جهان امروز	مبیت تو دو کس با هم آشنا گداشت
اندر کی پیش تو گفتم غم دل ترسیدم	که دل آزاده شوی ورنه سخن بسیارست
یا دایمی که بهر خاطر من بارتیب	بود او را سرگر اینها که اکنون با منست
ببنگ گوش که دشنام رو برد و بر من	هزار بار به از بوسه به پیغامست
پس از عمری که بهر پیش یاری آید	غم خود با که گویم همه اغیار می آید
بطور دیگر امروز نصیحت میکندناصح	همانا دل زدستش برده باشد لسان من
چنان بدید مستقیم خواهم اعتماد کنی	که صد ستم کنی و عذر خواه من نشوی

ذهنی کاشی

نرسیم با غیرا که خود کنی	تو با ما چه کردی که با او کنی
--------------------------	-------------------------------

عاقل خان رازی

خواجہ رشید الدین گلوایا بیٹے

خبر در دمن بعالم رفت + آن جفا جو ہنوز بے خبرست +

میرزا سید رضا

اشکم بہ بین زویدہ چہ بیتاب میرد + تا چشم کار میکنند این آب میرد +

میرزا سید رضا خٹکائی

ہر کس کہ چشم مست ترایا دمیکنند + خاموش می نشیند و فریاد میکند

امیر شاہ رضا

بروز وصل ازان خاطر حزین دارم + کہ دشمن چہ فراق تو در کمین دارم

میر محمد رضا

رسید خاطر م از ہر چہ هست در عالم + بغیر یار کہ او عالمی دگر دارد +

رضای جبر فاقائی

گویند مردمان غم دیوانہ میخوردند + دیوانہ ہم شدیم و غم ماکسی نخورد

میر رضی اربابانی

ہجرت ز وصل غیر خبر میدہد مرا + مرگی نوید مرگ دگر میدہد مرا +
کافر چنین مباد ندانم رخصت ترا + دود دل کدام مسلمان گرفتہ است
کمر تا کی بخونم آن بت نامہربان بند + کہ با شتم من کہ بہ خونم چنان شہیدی بند
این صفا ندارد مہ این فائدہ دل + کس بتو نمی ماند تو کس نمی مانے

قاضی رضی الدین رضی صفہائی

از خدا قرب خود آنروز کہ میخواست نصیب + کاش از آدمی مانہ تمنا میکرد

رضی الدین نیشاپوری

چو روی بطور سینا رنی گویے و گنیزد + کہ نیز رد این تمنا بجواب لمن ترا نے

میر مرتضی رضی

برادرانہ بیستہ قسمتی کہیم رقیب + جهان و ہر چہ دروہست از تو یار من

دلی بستم بان عده که بسته ۴۴ در آخر هر دو را با هم شکستی +

رحمت علی حجت الهوی

تو و صدگر دشمن چشم و من صدگر زود زل
تو و چشمک با غیار و من و در سینه پیکانها
من در عناق جوان شوخی که چشم مست اورست
بکار ما جرات میزند راه مسلمانها
در غور حوصله شوق نباتت جانی
سهر با وقت تو ان کرد خستای چندی

عبداله حمید خانان بکمی

ببرم عشق تو ام میکشند و غوغای مست
تو نیز بر لب با م که خوش تماشای مست
ادامی حق محبت عنایتی مست ز دوست
و اگر نه خاطر عاشق هیچ خورسند مست

مورانا ترف شکی سنجراری

بیبیو غوغای تا مگر و دستم یارم +
بهر کس می رسم شکر و فاسی یار میگویم +
کام و سوال تا ندر بدو گویی جواب +
در نیش تمام ناشده گویم جواب او +
تیره بختی مین که نشانی که نشان مست
بعد عمری غافل را گوشتی بخور دوسه

محسن میک شکی بملانی

آیکاش بدوزخ بفرستند و نپر سندی
چو حالت مست که شهباز ترا بخواب کند +
چو فریب خورده باشد بچه دل نماده باش
ترسم که به تنگ آئی و من زنده با نغم
صفت اوقات بازار که خواهی کردن
زخم از کویتوای خود بجفا که ده بگو +
این سخن گفت در آن لحظه که شکی نیست
ز کامی فلک یارم ای که خوابی که یون

اعظم خان ریشکی

آخر به هیچ خاطرش آزرده شدمین
شکی بین که طالع دشمن چه میکند

شهباز گادرونی

ز فریاد سگت شهباز خون و جگر باشد
مبادا بر سر کویتو غیر می در گذر باشد

خزانه پستین به نفع است می باید فروخت	باده رنگین به رخ است می باید خرید
نتوان کرد جدائی ز تو آماج علاج	که رقیبان ترا از تو جدا نتوان کرد
پایه داد برستم سبونها و بدوشم	مرد پیر مغناخم غلام باد و فریوشم
گر قتم زنا دیدنت خون نگریم	چو باد نگریم می نیست چون نگریم
بنیغ آن ماه را بچهره با من معربان کردی	خلاف عادت خود گردشی می همان کردی

رفیقای اعلی

در کعبه اگر باد به خوری جرم ندارد	اندیشه مکن صاحب این خانه زبیر است
-----------------------------------	-----------------------------------

قاضی کربلایین عویدار قتی

شرم بادی خون من در گردنت	یا ز خود یا از خدا یا از منت
--------------------------	------------------------------

اقاضی روح الله قزوینی

هزار سال زمرگ گذشته بود اکنون	بمگر خویش اگر بود می اختیار
-------------------------------	-----------------------------

ابوبکر روحانی سمرقندی

ملازاده گیتی گنبد میل و دو کار قطع	تا هم عمر ز آفت سلامت باشد
------------------------------------	----------------------------

زان نخواهد اگرش دختر قیصه دهند	وام نماند اگر دمه قیامت باشد
--------------------------------	------------------------------

میر و ح

بکیش سخت دلان هم فسرگی تنگ است	کواه این سخن است آشتی که دست است
--------------------------------	----------------------------------

روشنی همدانی

در خیم ازان به پیلوی خود جادو همرا	تا راست سومی او نتوانم نگاه کرد
------------------------------------	---------------------------------

روغنی استرآبادی

تا بهر گشتتم بود او را بسا نه	ثابت کنم بخویش گناه نبوده را
-------------------------------	------------------------------

از جفای او نمی نالم که می ترسم قییب	داند از تا نیز فریادم که از بیدار کیست
-------------------------------------	--

روغنی همدانی

حرف از شوق زبانی همه کس میگویم	با تو که می خورم اول بس میگویم
--------------------------------	--------------------------------

مرزا حسن بیگ رفیع مشهدی	
<p>عمر اگر خوش گذرد ز منکی خضر کم است و بنال دل بلبل و سان میرو آن شوخ بگذشت مست و گفت که من کیستم بگو طاع شهرت رسوائی مجنون پیش است منکر آن قاضی زاهد دم از ایمان من</p>	<p>در بت لخی گذرد نیم نفس بسیار است و آن تکه رفیق ز پی مرده ثواب است گفتم باو که صاحب من می شناسمت ورنه طشت من داد هر دو ز یکبار افتاد چون مسلمانی که ابحار قیامت میکند</p>

رفیع الدین لبنانی	
<p>گفتم که غمزه تو مرا گشت رسم کن میر حیدر معانی رفیعی کاشی</p>	<p>گفتا کنون چه سود که تیر از کان نیت</p>

<p>ستم کن اغلامی که بار بار او را + اشب اسی در بان مرا معانی نیری + شب یاد جفا می تو میگردم و دل هم + انچه این نادان و غمن دوست با من میکند + همین بس کو بکن را با همه وری که از آتش + بران عاشق کش بی باک می نازیم که در مظهر + من آن دیدن نخواهم که بینی سوختگی اول +</p>	<p>نزد خنتند بعیب گریزی پائی هسا + اگر کسی احوال من پرسد بگو در خانه نیست + آورد و بیاد انچه مرا یاد نیاورد + کافر م کافر اگر دشمن بشمن میکند + برافروزد در رخ مشیرین و خسر و مضطرب گردد + اگر دعوی خون و کفر باشد گواه من + اگر آگه نباشد او نظر سومی من اندازد +</p>
---	--

ملا حسین رفیق صفهائی	
<p>دل خوش شودت ز مشکل ما + چه پیری بر جوانی عاشقم که ز عاشقان دارد + ز ویر و زرم بترام و زوز و زیش بهر شب + نه خود با من جفا آن میوف کرد + مرار و ز می گریبان چاک کردند + من جوهرش که مخصوص مستان محبت و شاد +</p>	<p>شکل ز تو خوش شود دل ما + چو من هر گوشه پیری را چه خود بهر سو جان ما + چه خواهم کرد و فرز اگر با غم تا سحر و شب + که با هر کس وفا کردم جفا کرد + که آن چاک گریبان آتش میدند + چه کار آید مرا لطفی که با اغیار هم دارد +</p>

قندباری	۴۷	هر چه دیدم من ازین دشمن جانی دیدم	را غیر دل روز خبر اباد گرم کاری نیست
		غلام مینا سحر کهنه	
		بهر زمین که رسیدم سپهر بر سر بود	بکام دل ز نشینم گرا آسمان این است
		ز بوستان گل تر حیدر آشیانم سوخت	یکی ز سنگد لیاسی باغبان این است
		سالمک یزدی	
		جواب نامه من غیر نا امید می نیست	ز دست سودن بال کبود تر می پیداست
		محمد ابراهیم سالمک قزوینی	
		کلبک از حیرت رفتار قیامت ز این	بسکه استاده بره رنجه خون پایش
		حاجی محمد سالم کشمیری	
		دانه از برم بگفا میرو	من میروم ز خود تو کجا میرو
		سالم میرزای مسامی	
		پا بوس سنگ یار نکویم بهیم نیست	در دل هو سم هست ولی دست زخم نیست
		آز رده شد از چشم من آتش کفایت	ایو ای کف پای ترا چشم رسیدست
		سعد الملک مسامی قزوینی	
		شد فاش راز عشق من کارازان گذشت	کز بیم غیر بر سر آن کو توان گذشت
		مسامیر شهدی	
		بطیب حدیثی ز درد دل کفتم	کزین بضم و آهی کشیدم پیچ و گفتم
		مسائل همدانی	
		که بنیم بدرت گرمه سالم باشد	ز شکم آید که مبادا بتو سالم باشد
		سالم شب که نه بجز تو خون نمیگیریم	کدام روز که از شب قزون نمیگیریم
		سپهری همدانی	
		خضر عمر فردوست عشق باز آنرا	اگر ز عمر شمار ندر روز همسر آنرا
		صالح ستار	

اسلطان علی بیگ رس

ازادیم از دام تو شد قند تاراج + مرغان به تبرک همه کند پریم را +
گفتم به بیل چو کنم در فراق یار + از شاخ گل بجاگفتاد و طپید و مرد +
میدر و را دوا و مرا در دمی رسد + روزی بقدر حوصله مرد میرسد +

زکی همدانی

اگر مرصع بلاتی هلاک خویش نخواه + چرا که از روی مرگ عاقبت طلبی ست +
آفر کشد کبک قفس سیر گلشنه من + در هیچ باغ نیست که راهی بدام نیست +
یک نادر کاری نکان تو نخوردم + هر زخم تو محتاج بزخم دگر مگرد +

زلالی اورنجی

نه نگهتی ز کلمی نه خراستی از خار + درین زمین بیه دل خویش کند که بقاری +

زلالی بیرومی

نخواهی کرد یاد از خار سینه چاکم + مگر روزیکه گیرد دامنست خار سر خاکم +
چشمی که بود لایق دیدار ندارم + دارم گل از چشم خود از یار ندارم +

محمد زمان زمانی بیرومی

یار در کلبه ما دوش ندانسته گشت + لیک دانسته نرسید که ویرانه گشت +
حکایت از قعد آن یار دانا از کنیده + باین فسانه مگر عمر ما دراز کنسیده +

سید حسن نیت لبنانی

گر دعه دوزخ ست بگر غلذت باستان + بگردن کس بر ندرت از دیار دوست +

زینبی استرآبادی

بدخو کن بوعده وصل اهل در و را + بگذارتا بمنبت هجر تو خو کنسند +

زین خان کوکلتاش

بیک شب چه عشرت توان کرد با تو + تا شاکنم نه خورم راز گویم +

فریدون مصابح

و دوست قدر شناسند و محبت را
 و د عالم را بیکبار از دل تنگ
 ای دوست بر جنازه دشمن چه بگذرے
 از خدای نباشد زنده خوشنود
 همه از دست غیورانه کنند بلبه
 مغان نفس را المی باشد و دوست
 آتش سیرت بنیم لکرا از دل برود
 برگ درختان سبز در نظر چو شیار
 بچشم نیک نظر کردیم تا به روز
 بر شب اندیشه دیکه کند و اسے دگر
 با دوان که برون می نهم از منزل پارس
 پستان یار در خیمه جوے مشبای
 رفته و نمیشوے فزا موش
 تاجه خواہ کرد با منی و گردون زمین و کار
 بوقت معج قیامت که بر خاک بر آرد
 حدیث روئے نگویم گل بشت بنویم
 من آن نیم که حلال از سر امشنام
 چو نست حال لبنان اسے باد و نهارے
 گل سبزی ندارد باروے و اغریه
 صوفی نشو و صافے تا در کشد جامے
 به گزید حسد خردم بر منصب و مالے
 مبارزان جهان قلب و شمشیر شکنند
 ویدار میهای و پر میزد میکنند

که مدتی ببریدند و باز چو ستمند
 برون کردیم تا جاسے تو باشد
 شادی کن که بر تو همین ماجرا رود
 شفاعت همه پیغمبران ندارد و سود
 سعدی از دست خویش تن فریاد
 کان مرغ ندانند که نیتر نباشد
 آشنایان جاسی گزیت است که بشکل برود
 هر ورقی دفتر است معرفت که بکار
 چرا چو چشم برافتاد ام از روی تو دور
 که من از دست تو نذر ابرو و حاسی دگر
 حسن عهد نگذار و که نهم پاسے دگر
 چو آن گوتی حاج در خیمه کان آب و سر
 می آبی و میرد من از موش
 دست اید در گدخم یاد من در گد زینش
 بگفتند می تو خیمه بختجوی تو باشم
 جمال حیرتجویم روان بسو میو باشم
 شراب با تو حلال است و آب بنو حرام
 کز بیدان بر آمدن یا دم قرارے
 تو در میان گلباچین گل میان خارے
 بسیار سفر باید تا پخته شود خامے
 آتیه آن که دار و با و لبرے و صالے
 ترا چه شد که بین قلب و دستان کنی
 بازار خویش و آتش تاثیر میکنند

قند پایی
کتابم میکند درمی پرستی هست مینا ^{۱۴} که گریک ساغر شکر دهری ز نار می بندد

سحابی استر ابادی

ز انزو خط مشک سود بر خاست آتش پر شست و دود بر خاست

زاهد علیخان سنخا

مرگدشت شب هجران تو گفتم با شمع | آنقدر رسوخست که از گفته پیشیاتم کرد

محمد افضل سرخوش

بیهوده دل ز هر کشان سودناک است | از یک قدح مآده حساب همه پاک است
در عدم هم ز عشق شور هست | گل گریبان دریده می آید

پندت بچشمی ام سرور کلمنوس

بی تو جان بر لبم و ذوق طبعیان نیست | یک نفس فرصت و صد ناله کشیدن تابست

سعد کمال شیرازی

تخم از ضعف چنان شد که جل بست و نیاید | ناله بر چند نشان داد که در هر چون است

شیخ مصطفی الدین سعدی شیرازی

تا بهر نوعی که باشد بگذر انهم روز را بس بگو فتنه باشد در سرائی را یا اگر صبح نباشد شب تنهایی را مکش روزن آتش کده را در ویش هر کجا که شب آمد سراسی است ز عشق تا بعبودی می هزار فرسنگ است فتنه پر شست چو بر خاست قیامت بر خاست بکسان در درویش ندو و انیز کنند کاین گناهی است که در شمر شمایند که دلفنی کند و دستان میفزاید	و دست میارم من این ماییدان جلوس را حدیث عشق چه داند کسی که در همه عمر سعد یا نوجوی اشق بل صبح نگوشت سعدی از داغ جگر پنبه کش آنرا که جامی نیست همه شهر جامی است ولی که عاشق صابر بود و گریه سنگ است و بی زمانی بر سعدی به کاف پر شست خوبه دیان جفا پیشه و فانیز کنند اگر کند میل سنجوبان دل ما منع کمن لبطف و لبر من در جهان بی مینی دوست
---	---

ز کس احوال او هرگز نپرسم در طالع من نیست برافشاندن بالی نال من مشد اگر باعث دردست تو	که ترسم باقی پیش و یدیه باشد از دام چوپروا ز کنم در قفس افتم دست دل گیرم و بیرون روم از کشور تو
--	---

حکیم محسن الدین محمد سوزنی سمرقندی

چارچنبره آورده ام یارب که در گنج تو نیست	نیستی در حاجت و عذر ز گناه آورده ام
--	-------------------------------------

مولانا سهری

ز بیم وصل تو آتش شب نمیتوانم خام است	که بیم حبه تو سرور کنای من بر آرد
--------------------------------------	-----------------------------------

میر نظام الدین سیلی

ماشت و سامان جوئی شیه و قبری ستون گویند روز حشر بیا یان خمیر سد بروز غم کسی جز سایه من نیست یا من	خنده بر باز بیکه فرهاد می آید صدر روزان بیک شب هجران غیر ولی انهم ندارد طاقت شهبامی تا من
---	---

میرزا جلال الدین سیادت لاهوری

ماذت حیات ز غفلت میاستیم	چون نشه شراب که در خواب بگذرد
--------------------------	-------------------------------

سید

ممارے تسلیم دل مان توان کرد	چندانکه در و دیده کند کار خراب است
-----------------------------	------------------------------------

ملا سیری خیر آبادی

رقیب تا نبرد پے بود و صلعت	سجای پامبه جاسر نماده آمده ایم
----------------------------	--------------------------------

سیری جبر فادقانی

ببر لب مشوق نه و سینه بسینه	کز کام گزشتن روشن عهد قدیم است
-----------------------------	--------------------------------

سیفی بخاری

آرزو دارد که بنید کشته آن بدخو مرا	و ده که خواهد گشت آخر آرزوی ادم را
تا چند سخن از دگران گوید و من	شاد سازم دل خود را که بمن میگویی

آغا رجا سپ شاپور طهرانی

من اگر ہزار خدمت بکنم گناہگارم + بز یورہا بیا رایندم دم خود برویان را گفتہ بودم چو بیا بی غم دل با تو بگویم +	تو اگر ہزار چون من کشتی کہ بگینا ہے تو بی پروا چنان خوبی کہ زیورہا بیا رائے چہ بگویم کہ غم از دل برو چو خوبیا رائے
---	--

سعید زود

ہزار مرتبہ رنم زمصر تا کنعان	بنیر چشم ز لپنا کسے براہ بنودہ
------------------------------	--------------------------------

سلطان اسر

قاتل من چو بسوے من ممزون گذرد برگمانی بین کہ باہر کس حکایت میکنم	چشم پر خون مابیند از خون گذرد او تصویر میکند کردوسی شکایت میکنم
---	--

مسلطان محمد سلطان محمی

از قتل من مترس کہ دیوانیان جشہ فغان کہ مایہ میدارے ہزار شبست	مبرم کنند مبر تو صد ادا خواہ را حکایتی کہ ازان امب شنیدہ ام امروز
---	--

خواجہ جلال الدین محمد سلطان مہاجری

چشم ہر مست ترا عین بلا ہے بنیم + خانہ در کوے منان می طلبیدم گفتند غنچہ را پیش وہان تو صبا خندان یافت شاہان نیست کہ دار و خطابہ ز لب لعل	لیکن ابروی تو چنبر لیست کہ بالاسی بہت رد کہ در کوچہ ما خانہ بر اندازا شد آہنچان برو ہنیش زد کہ وہان پر خون شد شاہانست کہ این اردو اتنے دارد
--	--

محمد قلی سلیم

چشم تو زیبا رمی خود بر مرنا ز مست گرم آتش بازیم چون دید در طغلی پدر شکر گفتگوے تو خاموش میکند نجیدہ میردے ز سر کوے او سلیم	مژگان تو همچون شب بیار و راز مست گفت این بر خبت مشق عشق باز میکند نامت نخے برم کہ دلم گوش میکند چون ے شود نیاید اگر از قفا کسے
---	---

میر محمد ہاشم سنجہ کاشی

جمیکہ از تقرب او گفتگو کنند	ترسم فحل شوند اگر رو برد کنندہ
-----------------------------	--------------------------------

بچشم من خوشست تا بینم بدگو چه میگوید
 جیاد تو نلذ اشت که کام تو بر آید
 این زمان طرخم نه تو دار می نه من
 چاره صبرست که انهم نه تو دار می من
 آیا چه گفت با تو دل بیگان تو

تو این جوریکه با من میکنی و لطف پنداری
 میخو استی از چه تو تا حشر بسوزم +
 گفتت و مفرن از عشق و لالتنید
 ایدل از درد تو بیتابے و من بی طاقت
 دی کنز بر تو گرم اندشت تریزیم غیر

شاه شرف بوعلی قلندر قدس سره

گویش رانیه حایت تو شنیدن نه من

غیرت از چشمم برم روی تو دیدن نه من

طایفه ز اشرف شرف قزوینی

بر سر رقیب میکشد این میکشد مرا
 چون باین تقریب می آید و بیا و مرا
 نمی کشد بیا دشت من ساز و دشمن مرا
 صبر یکم من ترا شتم آنهم بر دورفت
 پیش ازین با من چنان بودی چنان میخوا
 بر من هر چه میگفتند در خلوت بر میگفت
 گوید که این ز عهد قدیم آشنای هست
 و رکنی اظهار لطف از شک آنم میکشد
 که از غیرت دهم جان گر چه دهم حال من پر
 از مرگ سخن بر سر بیا رگو مید
 خصومت من و او کاش بر ملا افتد
 اسی همدان خدا را یکدم سخن نگو مید
 این بدگانی از تو مراد رسان نبود
 گویا بکلی خوشه بدیا رگرفتند

غم نیست اگر بکنج کین میکشد مرا +
 هست صد نیست بجان از غیبت بدلو مرا
 از دشمنی رقیب شود دشمن من مرا +
 تدبیرش منج و روم فرود و در رفت
 سرگران باغیرو با خود و مران میخو هست
 خوش آندم از قید بان با من آن بدو بخونگشت
 با هر که نمیش چو بهر سم که کیست این
 اگر شوی بیمه با من دشمنی نام میکشد
 میخوا هم که آن جمیع از غیر می سخن پرسد
 با من سخن از زلفت و لدار رگو مید
 حبیب ما کند تمت رقیب قبول
 انگشت بعد عمری گوشه بافت نگویم
 از گفتگوی غیر من بدگان شد
 یاران بکلی ترک من زار رگرفتند

اگر جائے گرفتاری به منی یاد کن مارا و رکوے تو هر جا که منی دیم قدم را مرغ بی بال و پری و قفسی افتاد بهست آسمان تا چه بلای بر سر مجنون آرد که همین راحت جان آفت جان خواهد شد شیر عشق مست بدگمان بود و ناله	نیکویم که از زندان هیر آزاد کن مارا فریاد چندین دل پرورد بر آس نالہ می شنوم سخت غریبانه مگر اینکه گامی دوسه ز دناقه لیلی لعل بوغای دوسه روزش مرزازه شاپور مهر میار اگر فرشته بود
--	---

شادان

بر جاست خور و گل آفتاب داد که از شکستن گلهای ترابو انر سر	شاخ شکسته گل نمد یک زلف یار سباغ میروی به چوید بیدست لبر
--	---

مولانا شانی حکما

از صد یک بجانب گرد و ان نیز دو یک روز خوش بودم و ماه نیز صد آن طاعتی نمودم نماز که ناله در به گنود	بیداد کن که ناله اگر ناله من است بخت اگر تو نه شهاب غم که ناله هر روز تو به کرد و موانش به می خور
--	---

شیخ شاه نظر

آن بی رحم خواهی گفت از به خدا قاصد که گامی اسی وفا بیکانه من بهشت نابودم

آغا ملک متاسی سینه وار می

از بهر تو بسیار شنیدیم سخن ساد گر بود چشم من رقیب من است بسیار بر وز من شنیدیم	از بهر تو بسیار شنیدیم سخن گو هر که با چشم بر عیب من است به کس که شبی نشست بیتی
--	---

حاجی محمد حسین شهاب

به تکیه روان سومی من عناک میگردد که تا آید بیا لین استخوانم نمک میگردد

شیخ الدین محمود صغمانی

فیست رشک که چه می بیند در رویش لبه کاخچه من می بینم از رویش نمی بیند کس
--

میر سعد محمد شعلہ صفحہ نمائی

آن بخت نزاریم کہ ہم بزم تو باشیم | ما دوسراہ تو داسے دنگا ہے

خواجہ شعیب عشقانی

تا نگردی خبل از کردہ خود میخوایم | کہ ش میدان تراراه مجشر ندہند

حکیم شرف الدین شفقانی صفحہ نمائی

من آن نیم کہ فکر تلافی من کنند
بدوستی تو خصم عالمی با من
بغیر آنکہ زندراہ عقل و دین این مست
گفتم بزم محرم این خانہ کدام مست
شفقانی را تمامی عمر در راہ تو سے بنیم
باز این چه نوید التفات مست
آن بمر و تے کہ تو ہر روز میسکنی
تا حشر می شود گلہ پا مال سے شود
این جوہر دیگرست کہ آزار عاشقان
بہر زمین کہ خدایے نیاز میسر دید
دلہ را بدگمانے تا بعد رہ افکنند قاصد
ویدی کہ خون ناحق پروانہ شمع را
باین دور روزہ حیاتم شرفای کسیست
پرستاری نزارم بر سر بالین بیمارے
نشد فرصت کہ چندان لذت از وصل تو گیرم
عفتی کہ چه شد قاعدہ مهر و محبت
بغلط ہسم نزد و بر سر مجنون لیلی
ایم و حسرتے کہ علا جش نمیکند

این خندہ ہمی زیر لبی نذر خواہمست
بزار دشمن و یکد دست شکل افتادہست
بجاوہ آنکہ بود محشر آفرین این مست
آہستہ بہن گفت کہ بیگانہ کدام مست
بکہ میت میرود یا از سر کو تیو سے آید
آہستہ کہ آسمان ندانند
خود را دہم فریب کہ فردا نمیکند
اس روز را خوش مست کہ روز خبر کنند
چندان نمیکنی کہ بہ بیداد خو کنند
کہ رشمہ میدد از خاک و ناز میسر دید
حکایت گوید و عمد آدرائشی سخن خندد
چندان امان نداد کہ شب را سحر کنند
کہ کہ بقای ابد باشد او وفا نکند
مگر آہم ازین پہلو آن پہلو مگر وافر
کہ در ایام محرومی من و دل را بکایا
رسمی کنے بود بعد تو ہر افتاد
عاشق این بخت نزار و سخن ساختہ اند
صدر روز و وصل از شب ہجران از تر

خود از بیلافتی می آمد و زنده در شناخت ز آواز و شعر سازم فد صحت نداد گریه که من چشمم و آنم که گریه نیم بسوی دیگری ساز و گنگارم در شب هجر بلا نیست که من می دانم نویسم روز طوماری و شب در کوشش اندازم که بخیم بر و دم بر زبان حکایت تو ما به سخن شویم و تو بدنام می شوی	نیزت را که نخواندی شب از لطف شبه برسم گدا که بوی یار شدم میخواستم نظاره آن دلربا کنم نشانده بانکور و یان بزم خوشی تن یارم هنگامش بمن سوخته در روز وصال چون تو انم که گویم پیش او عیب رقیبانرا بنیچک نشوم هم سخن از آن ترسم ز حمت چه می کشی بپای درمان با طبیب
--	--

مولانا شرف الدین کرمانی

سختو احم بگذر و بسوی حین با دار کوشید مبادا بوسی او گیر دگل و غیر سی کند بویشت	شرعی قزوینی
بیا تر اکار رسیده است بجائے کز مردن او میچکس آرزو نباشد	شریف تبریزی

گویم نفسی تا کنم انطاس غم دل بنیو دی کاش گذارد که بمضمون برسم ز گردون مرگ میخوانم حیاتم سپید آید شمع را دیدم که از راز شب وصل که است مبادا از مسوز و گداز یک دارم دم مرگ همی پانی ز چه بازمانده چشم	زان پیش که بند و غم دل راه نفس را بعد عمر می که ز جانان خبری می آید فلک بسیار زین سان لطفاً تمایل دارد صبح چون نزدیک شد کاش بکیم خاتم بیرون افتد از پوده رازیکه دارم ز تو بود چشمم آنم لطف کنی نگردد
--	---

شریف کاشی

حاشا که شریف در ره عشق تا سر نه نهد ز پان شبید

آغا عبداللہ شعیف می

بوصل یار رساندی مراد حیرانم که این بکار تو ای آسمان نمی ماند

شوکت بخاری

مانی چو نقش آن بت بدست میکشد
چون میرسد بسا عداودست میکشد
نسبت بهیکشی ورنه بجم گشت درست
زاهد صومعه را و خضر ز گفت ابرو

محمد ابراهیم شوکتی صفهائی

دیدی از دورم و دانسته تغافل کردی
خوب کردی که ترا خوب تماشا کردم

شهاب الدین احمد بخاری

بنالگویش تو ای ترک سمن سیاهی سمن تن
سمن را خاک زد و در حشیم دگل اچاک پیهن

ملا عبداللہ شهابی قزوینی

و آرزو تو شوتم نگر که در شب بجران
اجل بکار خود دمن در انتظار تو بودم

بابا شمیمی قمی

دمی که در دل خویش خواهمش گویم
کنده باز نبوی نکه که نتوان گفت
تو برانی که نگو خواه منی اے صاحب
من برانم که مرا همچو تو بدخواهی نیست
خویش آترمان که نگو یان کنند غارت شهر
مرا تو گیری و گوی که این اسیر من است
چنان آسیر شسته کرده است باغیر
که هرگز در دلم بے او نیاید
از مرگویت شهیدی را مران خویش من
دوست را گذارتا مشرمنده دشمن شود
بر روی ماوری ز نفس میتوان کشود
ما هم ز آشیان با میدی پریده ایم
دم مردن نه چندین اضطراب از بهر جان نام
تو بر بالین نه این اضطراب از بهر جان نام
شرمند ز طعن مردم بر اے من
خوبی تو بلای تو هم شد چه جای من
نرخم زین که با هر عاشقی میل سمن دار
که تو حسنی زیاد از کار و با عشق منی دار

ملا شیدا

چرا در آتش سوزان نسوختند مرا
بدست همچو تو کافر فروختند مرا
ندام مرغ اسیر از قفس صغیر کشید
که بلبان همه منقار از نو ابستند
ساده لوحی که بیک غمزه دلم شیدا کرد
آنقدر مشتق بستم که دکه خط پیدا کرد

بصد امید کشت و ملب خوراهش بسوال	اما امید می زلبش داد و جوا بے که میسر
غافل ز بس شدیم ز کوشش مودع	دل راز اضطراب هانجا گذاشتیم
عجب متاع نبوتی مست این وفادار	که مفت هم غم دیدند هر کجا بروم
در حیرتم که آئینه نهادنت ز کف	فرا یاد میکند که تو شیدای کیستی

تکیه بی وفاقی

شب های هجر را گذراندم وزنده کرد	یا راست جانے خود این گمان نبود
در دست متاع نه طرب رخ چه پی	داغم که توانست نه من هم نفری شوم

تکیه بی تیر می

چو عالم را نمیدانی دلمش دست پندار	بہ اس چو نتو از بند عمر آزادست چو آید
-----------------------------------	---------------------------------------

بخواجہ شمس الدین جو سینہ

یا ترا من و منا بیا موزم	یا ز تو من جفا بیا موزم
یا جفا یا وفا ازین دو یک	یا بیا موزم یا بیا موزم

بماضی شمس الدین بی

کم نشین با جوان که صحبت بر قلم	ترا پلید کند
آفتاب ارچہ روشن ست پورا	یار را ابرنا پدید کند

مولانا شمس الدین

نان و نان میان بوی کنا	نیست چیر می در میان عدد هزارم از روست
------------------------	---------------------------------------

میرزا محمد حسین میم

ز سوز عشق تو آنرا که نیمه جانی هست	چو شمع "انفس" آخر روشن باقی هست
------------------------------------	---------------------------------

عنایت الله شوق فرید آبادی

ز ضبط ناله نیارم باب و لی ترسم	یا کز ابل در دنیا رند و شمارم را
--------------------------------	----------------------------------

میر محمد حسین شوقی معاوی

و دریم بصورت ز تو نزدیک بنی	مانند و و خمد غ که ز هم فاصله دارد
-----------------------------	------------------------------------

صادق بیگ فشا صادقی	
از جفا هر کس نصیحت میکنند یار مرا	میرود هر دم گمان شکوه و دلدار مرا
مرزا جعفر صافی صفهانی	
نمشیر کشیده و دلگشتی ++	فریاد ز لطف ناتمامست +
آهوه چست و مقدشیران	مانند شیرست در مقد آهوه
محمد صالح گورکانی	
ای بدرگاهه تونیاز بس	کرم تست کار ساز بس
اگر از چهره پرده بردار	بحقیقت کشف مجاز بس
معو شان منظر جمال تو را ند	بهر آن میکشیم ناز بس
مولانا میرک صاحبی مشهدک	
بزم خواهم از آن یک نگاه لطف آمیز	که غیر بنید و بی اختیار برخیزند
ردول گفتم تغافل کرد و خوار بر این	گریه کردم خنده زد بی اعتبار بر این
عبه کردم سر کشید و شور مکر کردم رمید	شکوه کردم رنجبه شدنا سازگار بر این
همه شب در این خیالم که رسم بوصل روز	همه روز در امیدم که شبی بنجام آید
سیرزا محمد علی صائب تبریزی	
دلم بپاکی دامان غنچه میسر زد و ده	که بلبان همه مستند و باغبان تنها
محنت میخواستم که در آغوش تنگ آرم ترا	هر قدر افشرد و دل را بیفشارم ترا
زرتو دامن خود را بدست مانده	زدست مانگر فتنه است کس گریه ترا
می برق میروت پاراشمده بگذار	هر خار این جایان رزق برهنه پاشی
بانی نمیرود که دل بدگان ساه	تا باز گشتن تو لب و جانمیرود
ناله منع من محصور ز صیبا میکرد	لب میگون ترا کاش تماشا میکرد
ل پیش تو مشکل مراداشته باشد	مارا چکند آنکه ترا داشته باشد
رازیاد تو برد و ترا زید من	ستم زمانه ازین بیشتر چه خواهد کرد

ای برو تو گرد آئینه را چشم نیاز
شانه را دوست و عا در شب تلف تو دراز
تو از تمکین من انجیر نه ایامی نه تقریری
بدان ماند که هم بر مست تصویر می به تصویر

مرزا رمضان بیگ شیدایمی لهوی

با حسن احتیاج نیفتد برا هسا
جز عشق نیست چه طریقت پنا هسا

مولوی ابوالحسن حسن شیدایمی فرید آبادی

قدر بر مستی لعل تو حسن میداند
جسد نه چند بکارم کن احسانی چمن
رفتم بطوف کعبه افتادم اندر میکره
شوق تو از جانی مرا آورد در جانی دیگر

حافظ سید اکبر علی شیون لهوی

کشته تیغ ننگا و تو بخون می غلطید
جان همیداد و دگر زخم تنها میکرد
شربت کسی که گرفتش به بند گے
باید بحال زار زلفا اگر لیستن

مرزا قادر بخش کورکانی صابر دلهوی

رغبه زناله تو دل نازک حبیب
صابر خموش باش چه فریاد نیکنی

محمد علی صابر شمدی

قاصد که آواز تو دیگر خبری داشت
کز کوی تومی آمد و هر سو نظری داشت
امر در رقیبش بر راه نیامد
گو یاکه زنا آمدن او خبری داشت

ضیاء الدین محمد صابری

نه از ناز مست اگر جوش لب و پیشان کرد
سغن را دل نینخواهد گزاف لبها جدا کرد

فصیح الدین صاحب هترا آبادی

دوستان تا کی بگویش شمع از رفتن کنی
ترک رفتن چون نخواهم کرد ترک من کنی

علیم کاظم صاحب

غافل آمد در بر من آن شوخ بی پروا
می طید در سینه دل ترسم جز وارش کند

آغا صادق

رحم می آید مرا بر لیل آن بوستان
کز نزار کتاهی گل فریاد توانست کرد

	شیخ صدرالدین نیشاپوری	
دست درازی بوجہ زبانی مکن + ہر چہ ندانے گوہر چہ تو انی مکن	دست درازی بوجہ زبانی مکن + ہر چہ ندانے گوہر چہ تو انی مکن	دست درازی بوجہ زبانی مکن + ہر چہ ندانے گوہر چہ تو انی مکن
	صلاح الدین صر فی سما وجی	
کہ بجز ہلاک صر نے خبری دگر ندارد میکشم اینہم از ویرن و نادیدن تو ببراد خاطر خود بہ ازین سفر نکر دے	کہ بجز ہلاک صر نے خبری دگر ندارد میکشم اینہم از ویرن و نادیدن تو ببراد خاطر خود بہ ازین سفر نکر دے	کہ بجز ہلاک صر نے خبری دگر ندارد میکشم اینہم از ویرن و نادیدن تو ببراد خاطر خود بہ ازین سفر نکر دے
	شمسای صغیر کے	
ترازین جنس بی مقدار بسیارست میدم آہ کہ میگذر مرا بجز تو در حضور تو شرمند ہ انتحاب خویشم +	ترازین جنس بی مقدار بسیارست میدم آہ کہ میگذر مرا بجز تو در حضور تو شرمند ہ انتحاب خویشم +	ترازین جنس بی مقدار بسیارست میدم آہ کہ میگذر مرا بجز تو در حضور تو شرمند ہ انتحاب خویشم +
	صغیری جو نیوری	
	عشق زاد و عشقم بکشت زار و دروغ	
	صغیر کے دیلمی	
	پیام من جوابے نشنیدہ قاصدا تا	
	صغیری قزوینی	
	پارہ مرگست کہ از حیلہ بیمار شدن	
	صوفی چغتائے	
	یاشق نشدی محنت ہجران کشیدی	
	مولوی مام بخش صہبائی دہلوی	
عکس کیار ہ سنگ ست ز بجانہ ماہ یک سو تہ شمار گنہاہ و تہ اب را بزد گانی دشمن چگونہ خرسندست	عکس کیار ہ سنگ ست ز بجانہ ماہ یک سو تہ شمار گنہاہ و تہ اب را بزد گانی دشمن چگونہ خرسندست	عکس کیار ہ سنگ ست ز بجانہ ماہ یک سو تہ شمار گنہاہ و تہ اب را بزد گانی دشمن چگونہ خرسندست

دست مرا به بین گبر میان چه میکنند	لیکھا رسر بہ آرز حبيب قباے ناز
از دل ما چه بجا ماند که باز آمد	دلر با پانہ و گر بر سر ناز آمد

صبحا حی کاشی

بجست بایدم چون زیست خواه اینجا و خواه آنجا	بچ با کم از نفس اکنون که فت از باغ گل پیر
که آہے از دل و قاتل بر آید	شوم چون کشته انیم خون بهسایش
خاک من از جنایش بر باد رفته باشد	ترسم چو بیوفائیش از یاد رفته باشد
و فاست شیوہ ما یا رگو و فاکند	دل جفاکش من شکوہ از جفا کند
قربان سرت بگذر و بگذر ایمیرم	گفتی گذرم گر بتو از مشوق میرم
ویرے چکو نہ یا رمن آمد بجا رمن	از کیب نگاہ کار مرا ساخت یا رمن

میر روز بہان صبرے

و فادہ مر تو با من باختیا تو نیست	ترا بھرو و وفا صبر بان خود کردی
منتظر کاین گفتگوی من بپایان کی رسد	من پیشش در دال گویم بعد امید او
کہ شب فراتش از من بکشیدہ انتقامے	ز وصال یا ریزی نرسیدہ ام بکامی

صبرے

ز بسکہ خاک بسر کردم از غمت مشکل کہ روز حشر مرا از خاک بر تو انم کرد

سیر زامحمد علی صبح صفہائی

شستہ ام برہ انتظار و چشم بہا ہم	باین امید کہ افتد بروی یا رنگا ہم
فریاد کزین وادی بائی نہ کہ بگر نیرم	افتان کہ درین منزل جایی نہ کہ آسایم

صبحی بروی

زیر لب و شنام ای نامہ ربان اوی مرا کشتہ بروی از تقافل ز جان وادی مرا

صبر می جو اہر فروش تبریزی

در پیج ولی نیست کہ جاسی تو نباشد	از شک کہ سوزم نہ پنهان گفت آہ
خواب ناگردن و صد خواب پریشان بین	طرفہ مالیت کہ عاشق مشبہ بجان ارد

سستی چشم کی سرخوشی بادہ کے ۶۲
نشہ آن بت میخوار و دہلا افتاد

کمال الدین حسین ضمیری افغانی

<p>بس بھین دی افرودہ غم گداخت مرا نہ من شناختم اورانہ او شناخت مرا الہ ام راہست تاثیر دی تیریم کہ زود بر سر رحم آورد یا رستمگا مرا ویش حال آنکہ دید ترا و سپرد جان آگہ نشد کہ ہجر کدام و وصال چیست چو دانستم کہ نہان صحبتی با یار ہم دارد پو می بینیم کسی کنز کوے او دلشاد می آید غیب چو آیم بسر کویتو گویم ما دو وعدہ و صلح بر دوزخش ضمیرے امید کہ این بار چو ہر بار نباشد پہ حیاتست انیکہ گاہی اگر مزل حال پری</p>	<p>مرزا یوسف ضیا نشان پامی لسی بر سر مرزا نیست خانی اردبیل رقیبان جملہ بگر نیزند و من مانم ہمین با او طالب علمی کہ نیم کشتہ ناز ترا وصیت ہاست انہم صنمی بہر پرستیدن من شد و ما کنیم کہ نے مقام نہ سحر ماند جو ر تو همچو لطف خدا کم غے شود خود میکنند خرام و خود از دست میرود لب بر لبش گذارد و قالب تہی کند</p>
--	---

مرزا یوسف ضیا

نان کہ مردم و یاری درین دیار نیست
نشان پامی لسی بر سر مرزا نیست

خانی اردبیل

رقیبان جملہ بگر نیزند و من مانم ہمین با او
عش آن ساعت کہ آید ترک من بشیشین با او

طالب علمی

<p>می چو تیغ زمانی بکش عنان ہمدرد خنگ کہ بر سینہ زوم نقش تو بگرفت شک شام و سحر دیدہ چند تر ماند ین شکرا آن کنیم کہ بر میدان مشوق صد کہ شمع آن بت بدست میرود دم ز رشک چند ہمین کہ جام می</p>	<p>کہ نیم کشتہ ناز ترا وصیت ہاست انہم صنمی بہر پرستیدن من شد و ما کنیم کہ نے مقام نہ سحر ماند جو ر تو همچو لطف خدا کم غے شود خود میکنند خرام و خود از دست میرود لب بر لبش گذارد و قالب تہی کند</p>
---	--

ط

جان صیدم کہ خون خوشیتن اور نفس نیزم
بر دگر پیش صیاد کسی نام رہائی را

<p>بهار جلع سیه مست جام نیزنگ مست خشتن جبروت غیر دل من گناه کیست عمری بایر که تالاب آید زان به که تیرا دگر مشب آید جامی بکف شعری بلبل اوراق نیوان بلبل جبری نفس کافریم اینهمه اختیار کو</p>	<p>اگر گل مست و گرنار دل توان داد گشتن گران ز شکوه بطعبت گناه من دارم ضعفی که ناله از دل صهبا نئے اگر بمیری اسرف دیدم سحر صهبا نئے آشفته را در میکده امر ناز و ننی می بر سر و چشم ما و لے</p>
---	---

میر صیری طهرانی

<p>تا گوشت تو از گریه در آزار نباشد مبا واکه دیگر به رے نیاید اضطرابش نگذار که قدم بردارد نیست ممکن که برای تو صدایمان شود تحلی که ز معشوق خویش نتوان کرد مرغی که پیر شکسته شد آنا و میکند رویکه نگه کردنش از دور ستم بود قیب کیست که از من عزیز تر باشد تا بگفت گل پیخته آید بد ما غش بی آنکه یک رهش بیفا امتحان کنی</p>	<p>دانشه سفر کردم و از کویتو رفتم درین فصل گل هر چه دارم می ده هر که خواهد که ز کویتو رود و من جان من با تو گرد و عوی خونم بگواه اسباب ز غیر میکشم از دست میکسی صید صیاد و ما بنامی ستم تازه کرده است افسوس که شد آئینه خیره گاهان ترا بغیر چه آگوشه نظر باشد برقع برخ افکنده بر دنا ز باغش هر کس نظر کند بتو عاشق گمان کنی</p>
---	---

صیری سمدانی

جانیکه تو با کس نشینی کس باد گرمی چیرا نشیند

صیقلی نیرومی

روز وصال مدعی هیچ شب نمیرسد سیر ستاره راجه شد گردش روزگار کو

نذرت نراین داس ضمیر دهلوی

صد شیشه شراب به بزم مطرب شکست دلما ز دست محتسب بنی ادب شکست

که راز عشق تو از یکدگر نمی پوشتند
که کسی محبت از من چو همیشه نذار دهم
که خواهند از تو ایشان دامی بجای من نشینم
هر بار از ره دگر ایکم بگویم تو
که ز بیوفائی تو نذارم شکایتی

چنان فریب تو غیرت ز عاشقان برداشت
تو عالمی ست عاشق شده ام باین تسلی
بجسته مایه رشک و گریه باشد رقیبان را
تا کس نداند آمدن من لبوسه تو
نومیدم از وفای تو اکنون لغایتی

محمد بیگ نظری فی سما و جی

مردم از رشک که آیا که گذشت از کویت
مگر نظری فی بیچاره از میان برخاست
تا قنفل و نامهربانیت گردوم
بگو که گرد سر بدگن نیست گردوم

شب که غوغای سگان تو بگوشم شد
شب از میان اسیران او فغان برخاست
پاک سرستی و سرگردانیت گردوم
چه کرده ام سبب رنجش تو چیست بگو

نورالدین طهوری تریزینری

که سر بود می خمت و همی گمان مرا
که ترا او رد بخانه مساء
انیکه مارا نکر دیا و بس مست
بندش کبشا که بگینا هست
و بال چشم نگاه می نیست برویت
و زبان حرف نموده هست سخنمانده هست
انجایش لب گزین این داشت
انیست بلا که کم نگاه هست
شوم فدای دروغی که راست مانند
به پیری خدمت طفلی ضرورست
اخته اعی چند در نامهربانی کرده هست
که ز سر چشمه متنی دم آبی سنجیده

تو پاک و امنی اما ز رشک نزدیک هست
عشق آن خاندان خرابه هست
دیگران نامه با از و دارند
و دشمن بغلط اسیه گشته است
بلا می و دوش سر می کز هوای تو خالی است
از نگه چشم همی گشت و تماشایانده هست
مرگ چو منی اگر چه سهل مست
با کم سخنیش می توان ساخت
بو حدیث و فواز تو باور مست بگو
بطفلی خدیت چه می نکر دم
مرز بی رحمان و یک گشته بود و اسحق کمن
جگر شکنی خصم و لم می سوزد

طاہر صفحہ	
آنکہ ہر شب ہوس سوختن مامیکرد	کاش می آمد و آمد و تماشا میکرد
طاہر مشہدے	
از فریب باغبانین مباحش امی تحکیم	پیش ازین من ہم درین باغ اشیائی شتم
طاہر ہروی	
گفتم ہا زین فکر من بیدل و دین کن	در خندہ شد و گفت کہ فکر می ہا زین کن
طبعی قزوینی	
منید ہم بنگہ رخصت نظارہ یا رہ	درین زمانہ ہمیشہ خود اعمیادی نیست
تنہا پردہ می نتوان داد گریہ داد	چون ابراہیم از ہمہ اعضا کہ لب تن
طبعی سیستانی	
ز فیسان کہ خاک در شب ہجرت بسر کن	مشکل کہ روز حشر ہزار خاک ہر کن
مرزا عبدالباقی طبیب اصفہانی	
منم کہ روز ازل از من آسمان و زمین	محبت پر می مہر ما در می برداشت
میر طرزی شیرازی	
وصلی کہ رشک غیر دل از گریہ خون کند	با محنت فراق مقابل نہادہ اند
سجد اللہ بزرگی کشتہ شمشیر او گشتم	کہ در رشکند مزدای قیامت مدثر میل زمین
مرزا طیب طوفان مازندرانی	
شد بہارے عیان کہ در گلزار	لالہ بیہ راغ رست و گل بی خار
گفتے مکن اختیار و روم	بوستان ہا ز بید مجنون زار
طوفانی تبریزی	
کس با خبر ز حال دل غافل تو نیست	تو در ہمہ دلی و کسی و دل تو نیست
با آنکہ ہست خلوت وصل تو با قریب	شرم تو با ہزار نگہبان ہر ابرست

گوشش صبا و ستم پیشه بیگانه مسام
 پی تابوت میگفتم بیا گامی تو از یار س
 در هر چمن که کردم بنیاد آشیان را
 اغیار و در کین تو و من قرین مرگ
 ترسم ز عادت که مرا با جفا می تست
 حریف رشک نیم لیک از نو آتش غیر
 زخسته و گریار یا و کرده شادم
 و صالحش خواهم و دانم که این کار
 اگر شد نفهمم ز زندانم تا توان یعقوب
 دانی چرا سپردم جان زود در عزم او
 و او من ازین دل که مرا کشت ستانند
 نهفته سومی خودم خواند پاسبان نگذاشت
 گفته که دهم ز لطف جا مست
 رسید نوبت جان دادن و همگیویم
 امشب ز وصل شاد نشد خاطر مگر
 بهارست و خجل از تو به خوشامدند
 یاد ایامی که طالع یا و عشاق بود
 از بیوفائی تو ز کوه تو میسردم
 برویت هر که خواهد گویم من فاغم از غم
 نیرنگ مگر که از نگار می
 خاک میخانه شدم خشت سر خرم گشتم
 بحیرتم که زرد لیش مرا خجل دارد
 خوشا مرغی که در کج قفس یا و صیادش

آتش نیست لب را و غریبان را
 گفتم هر مراد غیر چاک پیر من بکشا
 افتاد و صلح با هم کلین و باغبان را
 جان می سپارم و بخدا می سپارم
 یا ر کسان نشد می و بهان و دست و دست
 باین خوشم که ترا رحم و دل افتادست
 که ناله را اثری در دل تو گاه می هست
 نه کار او نه کار آسمان مست
 من و هوای جوانی که به روز زبندست
 آغاز جو را و را چند اشتم نهایت
 یا در شب سحران تو یا در روز قیامت
 بر رحم آمده بود آنهم آسمان نگذاشت
 من بند و لطف نامت مست
 که یار هر سه جو و ستم نخواهد ماند
 بیچاره و گیر بره انتظار بود
 که روی باز گشتن بر دیر پیغمان دارد
 عهد خوابان عهد و میثاق بتان میثاق بود
 ترسم که صحبت تو مرا بی وفا کند
 که با صد و پاره نتواند کسی همچون منت بنید
 ما بنده شدیم و او خداوند
 رحمت حق بنگر با من میخواره چکزد
 شکایت ستم او که در دست هنوز
 چنان خورسند بنشیند که پندارند از او ش

ویدمی چه بر سر آمد فرهاد راز خسرو
در خاندان کسری این عدل و داد باشد
هرگز نمی شود بعزیزی چو دیگران
خود را هزار سال اگر بیوفایم
نه طور دوست که بامدی شراب خورد
کباب گشتن من در ماست میسر است
خواب گشته ام از دست دل علاج این است
که چون برون روم اورا بنجا نه بگذارم

ظهوری شیرازی

هر زمان گوئی که از کویم برود جانی و گریه
جان من جانی و گریه باید و پائے و گریه

ظہیری نیاوندی

پیر نیفانه نمی داد باخت رز
بر در میگرد خورش کشتا نئے کیر ویم

شاه اسمعیل ثانی صفوی عادل

شادم بخندنگ تو که ناوک فلکنا نزا
سوی هفت خویش نمائی نظری هست
چون غنچه چو دانی تو که در خلوت ناز
کز بر تو چون باد صبا در بدری هست

عاضی قمی

روز و صلی طلسم میچو شب دراز
تا کنم شرح ستمها که تو با من کردی

میر عارف نیرودی

مرا جان دادن از شوق تو آسان
ولی نادرین روی تو مشکل

شیخ بایزید عارف بخاری

برابر دلی نمودم دل که در دین شکستم شد
بجز روی دین که میگویند از و آید
همین آئین مهر و رسم و دلداری نمی آید
و اگر آید چنان آید که بنداری نمی آید
عاری نیرودی ناز میبارای عارف

عارفی شیرازی

هر سنگ کز برای تو ام و شمعان زند
بر دارم و بختنه بر دوستان برم

آغا محمد عاشق صفهانی

در دیکه تلاقی تو امند جفا را
روزی که شناسند جان اهل و فارا

کار با طر ف جفا پیشه افستاد مرا +	که نه یاد م کندونی رود از یاد مرا
ترسم آن سیمین بدن باشد در آغوش قریب	و دیده ام تقویم را امشب قمر و عقربست
باز آمد سمت بر سر دیوانگے دلم	تا آخر بهار به بنیم چه می شود
دل شکاران بکند تو گرفتار شدند	خود فروشان همه پیش تو خریدار شدند
ز عاشقی نگذازم جدا شود معشوق +	نظام کار جهان گریه مست من باشد
بی تو هر گه که تماشای گلستان کردم	همچو گل دامن خود پر ز گریبان کردم
بمروت کی نفس نگذاشت دل را پیش من	انقدر هم لایق بی اعتباری نیستم
پیش صیاد من از بهر خدا خا من شو مید	یک پریدن تا مر دیوار میخواهد دلم +

مولوی امیر علی عالی دهلوی

شکایتی چکنم از تبهان که خود دل من +	همیشه دشمن جان بود در کنار مرا
-------------------------------------	--------------------------------

شاه عباس پادشاه ایران

هر کس برای خود سر زلفی گرفته است	زنجیر از آن کم است که دیوار نه پرست
----------------------------------	-------------------------------------

شاه عباس ثانی پادشاه ایران

بیاد قاضی در پای سرودی گریه سر کردم	چو مرغان برگ برگش را باب دیده گریم
-------------------------------------	------------------------------------

میر عبدالحسین

بیرست گری نمی آیم نه از اغیار می ترسم +	ز خودی نازکت می ترسم و بسیار می ترسم
---	--------------------------------------

شیخ عبدالقادر بدایونی

عبد امید قاصد میفرستم سوی آن بد خو	معاذ اللہ از آن ساعت نرو نو مید گردد
------------------------------------	--------------------------------------

عبد اللہ خان اوزبک

مبارکباد و عید آن دو مند بکس و کورا	که نه کس را مبارکباد و گوید نه کسی اورا
-------------------------------------	---

عبد اللہ خان اوزبک

بگ رخنه شد از بس گریستم بی تو	ز سنگ سخت تر م من که ز لیت می تو
-------------------------------	----------------------------------

حسن بیگ عجز می تبریز

<p>اسیر میرا که میدانی نخوابی رفت از یادش آخر عمر من و اول جیای رسد دل دل ز مهر تو که برداشت که من بردارم ترسم که سر از خانه صیاد و برارم چو واقف میشدم از گفته استغفار میکردم نو میدهم نیم که علاج و گر کنم دارم عجب روز و شبی اینجای آن میدارم عاشق بدزدی آمدم و پاسبان شدم زین میشنخود اهند نوشت اجبش میدان کمال حمت حق برگشتا بکاران مین خصمی آسمان چه شد باز رسد روزگار کو مزر لعلی که زنجیر من دیوانه بایسته جبر او دے کشم به تمنای</p>	<p>نمیگویم فراموشش کن گاهی بیاد آور فرصتی گو که کنم فکر پرستاری دل کی دل از مهر تو ای حد تشکن بردارم جو یای گلستانم و از طالع گمراه خوش آن مستی که بخود را عشق اهلایم کرد آن بیو نا طلیب علا جسم نمیکند شب از خیالت و رفان و از غمت در زایم حیف آمدم ز بوسه لب او شد و فگار شادم به نگا هے ز تو در روز قیامت صباح عید صبحی سحاب باران مین قریب رقیب تا بکے سستے عسایر کو چای و پایی یار و دست هر تکیانه بایستی آنکه شمرے بود و گرفتار من</p>
---	--

هنر و رخا عاقل و بلوی

ساقی پیاله گیر که بی نشه شراب	شرمندگی ز روی هوا میکشیم ما
-------------------------------	-----------------------------

عالم هر دی

گمان آن بان مشکل خیال آن میان مشکل	میان این و آن مشکل مرا افتاد مشکل
------------------------------------	-----------------------------------

عالمی و اساب جردی

داری هوس که غیر براسه تو جان بهر	آه اینچه آرزوست گمراه ایم ما
گمراه مشروط و فاکر جفا باید کرد	شرطت این ست باین مشروط و فایر کرد
آمد آنم ز سفر جانب مرگشته خویش	آمد آنیم عجب از طالع برگشته خویش

حکیم مرزا و شهنشاهان معروف به نعمت علی

من این مهربانیهای او قاصد چه میگوئے	مسا از پیش خود و حریفی که میدارم زبانش
-------------------------------------	--

<p>هر حاله هست جلوه جانانه خوشتر است کان منجمه مست مست و در جود معه بخت دشنام حلاست و شکسته خند و خست از لبم نام تو نهنگام و عاشقانه است اینقدر نهست که در سایه دیواری است قبول کردن و رفتن شرط افسان است ایوای زمزمه و می ویدار و دگر مسج آمدن بیز تیغ و شهیدش نمیکند برخاک بریزد و گل و چیدن نگذارند که بسی چنان بمرگم چه تویی گزیده باش که ناله و گریه در دل تو کار کند حیث آمد که گذاری بدلم حسرت خویش صد سال می توان به تنه ایستند سرخون چکان فدا ده دل بنیاد نهست</p>	<p>هرگز لگو که کعبه ز تجمانه خوشتر است یارب تو نگذار دل خلوتیان را یارب چه بلایست که در بند خج بان غیر تمهین که بر آرنده حاجات هنوز ساکن کعبه کجا دولت و دیا کجا اگر فتم انیکه به شتم و مهندلی طاعت بر لوح مزارم بنویسید پس از مرگ خون ریز عشق بدین که جگر گشته خلیل این رسم قدیم است که در گلشن مقبول بلبل چگونگی زین غم دلم آرمیده باش بناله نرم نسازم دولت ازان ترسم نه ز مهر آدمی ام بر سر بالین و دم نزع اگر کاشم دل بگیرد میسر شود ز دوست تو در بزم عیش عرفی من و کوچه که هر سه</p>
--	--

ز بزم کعبه به شمع

عزیز الدین محمود کاشی

<p>شادم که دامنم سگ کویتو میکشد همدان با تو زیاری غم من میگویند</p>	<p>این شادی و گریه بسوی تو میکشد من درین غم که چرا با تو سخن میگویند</p>
--	---

خواجه باقر عزت شیرازی

<p>فداری سر سودای غریبان و رنم بر کجا مصیبت می آمد آن هم بد نبود</p>	<p>یوسفی نیست که سر گشته باز آید نیست نامه اعمال عزت فرد باطل بوده است</p>
---	---

عزت

<p>وسعی بکوبه طوره که جا گرم داشت است   دستی باتش دل ما گرم داشت است</p>

احمد علیخان عزت

منورم غالباً دل میکش سومی مسلماً سچ
که یاد از بانگ یاحی میدهد ناقوس گبرانم

اسحاق بیک عذری

شاد سازید پس از مرگ دل زار مرا
بر صید ناتوانی بیدار و رفته باشد
مرغ چمن که آن همه فریاد میکند
من آن مرغم که طبعم را نسیم ساحت گلشن
تنگ شد از تو اسیران ترا جاد و رقص
یاد ایامی که می بودیم تنها در قفس

عذری تبریزی

آمد بهار و گل شد و نور و زخم گذشت
گر دمرت گشتم و امروز هم گذشت

شیخ فخرالدین عراقی همدانی

خشتین باده کاند را جام کرد و منق
چو خود کرد و منور و خورشید فاش
وار و همه چنبره از می زاده
عراقی طالب در دست و آخم
ابطوان کعبه رفتم بچرم هم ندا دند
که بر دوان در چه کردی که دروغ نه آید

طهاسب قلی بیگ عرشی

با من چرا مضایقه از جوهر میکنی
هر لحظه اے صبا ز چه گریه کنایه
هر چند غمیران محبت زنده است
ما را امید با بدل گمان تست

سید محمد عرفی شیرازی

چنان مرگ قریب از ده که در طایفان مغول
رفت آن رفت دین از بر مای هوش بیا
عشق میگوید و میگوید که زار
که غمخواران بزرگ من تسلی میدهند و آرد
تا به بنیم که چها بر ایمان نفست
طفل نازانم و اول سبق مست

چون سر رشته ناموس بشد از دستم این نه کعبه هست که بی پادشاهی بطواف این خرابات مغناست و روستا مانند گر تر است و رین شیوه سر یک رنگ بروز وصل همیکشت ذوق دیدارم	خواستم تا سحری پرسم از آن گفت خموش وین نه مسجد که درونی ادب آبی بخروش از دم صبح ازل تا بقیامت و هوش وین و دانش یکی جریه چو عصمت بفروش کنون تصور آن روزگار میکاشم
---	--

قاضی عطاء الله رازی

نه کارهای جهان عاشقی خوش است مرا
وگر نه کار درین کارخانه بسیار است

شیخ فرید الدین عطار

سمن عشق جز اشارت نیست در عبارت همین گنج عشق عشق بستان و خویش را بفروش	عشق در بند استعارت نیست عشق در عالم عبارت نیست که ازین خوب تر عبارت نیست
---	--

مولوی فضل عظیم خیر آبادی

خیر و بیکوه تیز کن تیغ نگاه ناز را
رخست قتل عام ده نرگس نیم بازارا

آغا عظیم

خداش ناخن مار اول ناشاد می داند
زبان تیشه فرهاد را فرهاد میداند

عظیمای نیشاپوری

گفت با همیوم لباز و گفتش دیگر چه گفت گفتش جمع است از پا خاطر ماز و چه گفت گفتش کتر شمر دم از تن لاغر چه گفت گفتش من سوختم در باب خالستر چه گفت گفتش بر باد وادم و حق محشر چه گفت گفتش من زنده گردیدم خیر و شر چه گفت گفتش این هم حسابی بال بکوثر چه گفت	قا صد آمد گفتش آناه سیمین به چه گفت گفت و دیگر باز حد خویش نگذار و برون گفت سر را بایش از خاک ره کتر شمر و گفت جسم لاغر من را از غضب خیم خست گفت خالستر چه کرد و دوا همش بر باد واد گفت در محشر بیکدم زنده امش خواهم کرد گفت خیر و شر نباشد ما شقا نرا در حساب
---	--

تنبہ پرسی
 ہر نفسِ نغم اگر دھڑگو شے
 نالہ تا آسمان بخود بالہ

میرزا جانی غنی شیرازی

شادیم از رہائے مرغان ہم نفس
 شاید کیے باغ رساند دعای ما
 دل دامن تو در نفس باز پس گرفت
 کام تمام عمر دران یک نفس گرفت
 نے صبرنی قرار نہ امید وصل یار
 چون من کسے بجام دل روزگار نیست
 منہ از خانہ بردن پای کہ این جلوہ ناز
 در خور حوصلہ چشم تماشا نیست

محمد حوین غنی شیرازی

مرا نخواہد اما ز رشک انیکہ مباد
 کند اسیر مراد گیرے رہا کند
 خواجہ عزیز الدین شروانے

ندامت میج در گنج کہ با ما آشنا باشی
 دمی پیمان ما جوئی شبی مہمان ما باشی
 عقاب از پیش برداری عبا از راہ نشانی
 من از عالم ترا با شمع تو از عالم مرا باشی

عشرے

کہ بت شکنم گاہ بمسجد زخم آتش
 از مذہب من کہہ و مسلمان گلہ دارد

خواجہ محممت اللہ محممت بخاری

امی ہجیر ہر حمی مکن دور از رخ یار کمین
 کہ ز من کشتن لایقم باری چنان زار کمین
 سرخوش از کوی خرابات گذر کہ دم و دوش
 لعل بکامی تر سا بچہ بادہ فروش
 پیشیم آمد بکہو چہ پر می خسارے
 کافر می عشوہ گری زلف چو زمار بدوش
 گفتم این کوی چہ کوی ست و ترخانہ کجاست
 اسی مہ نور خم ابروی تر حلقہ نگوش
 گفت لتبج بجا کہ افکن وز نار بہ بند
 سنگ بر پیشانیہ تقوی زن دیہانہ نبوش
 بعد از ان پیش من آتا بتو گویم رفرے
 راہ این ست اگر بر سمنم داری گوش
 زود دیوانہ و منست و دیدم پیشش
 بمقامی برسیدم کہ نہ دین ماند نہ نبوش
 دیدم از دور گر دہی ہمہ دیوانہ و مست
 وز لعل بادہ عشق آمدہ در جوش و خروش
 بی دف و ساتی و مطرب ہمہ رقص و سرود
 بی می نجام و صراحی ہمہ در نوش و نوش

آغا علی گیلانی	
نکعبہ دانم وئی ویرانیققدردانم	بر کجا کہ بردشوق نترست مرا
ملا علی شیرازی	
نشکہ از سرافتنه دست بردارد	بہر زمین کہ ہر نسیم آسمان پیدہست
علی شاہ ابدال	
من رندی سرور با ز غم تو غم نزارم	ز غم تو آنچنانم کہ غم تو ہم نزارم
عماد الدین فقیہ کرمانی	
عالمی از سر زلف تو پریشان و ہنور	از سر زلف تو بولے بمشامی نرسید
بر گزشتے زمینان عمد و فاشترست باو	گر زما شرم نزاری ز خدا شترست باو
و جملش بخت و جوتوان یافتن و لے	آن بہ کہ عمر در سرائین جست وجود و
غنیچہ دہان من بیا تلکدلی من بہ بین +	بی تو ہنوز زندہ ام سنگدلی من بین
میر عا د الدین شیرازی	
گفتہ ایمہ بارتیب روسیہ کتر نشین +	زیر لب خندید و گفت اونیز میگوید چنین
میر عا د خوشنویس قزوینی	
بوسہ بمن دادے و رنجیدہ	بازستان گر نہ پسندید +
حکیم عا د می غزنوے	
آئکس کہ یار و دوست ترا دار و از جہان +	بید و مست می کشید و بی یار میرود
تا قیامت شرح عشقت دادے	گر کسے بودی کہ باور داشتی
عبدالوہاب عنایتی صفہانی	
بہ بنازہ شہیدے کہ نہ ضبط عشق دارد	بشریعت محبت نتوان نماز کردن
حکیم ابوالقاسم حسن غنصری	
جنگہ آن فر بہرین را در میان آوایتہ	گر ندیدیستی یقین را با لکان آوایتہ
محمد رضا عنوان تبریزی	

گفت با ما بر لب کوثر نشیند عاقبت گفتش که عاقبت این مست زمین بهتر چه گفت
گفت دیگر نگو رود خاطرش با عظیم گفتش دیگر بگو گفتا گود گیر چه گفت

علی عظیم عظیم سر مهدی

هر دم رفت نه دیگر خیزد که رفت ام بر مر راست که میسر

سید علاء الدین علاء خراسانی

ندانم آن گل خور و چه رنگ و بوی دارد که مرغ هر چینی گفتا گود س او دارد

علانی کشینانی قبی

یاران برای خود همه با او سخن کنند کس نیست تا کند سخنی از براسے ما
شاد اند عالمی که مرا هر زمان غمی مست دارم غمی که باعث شاد و عالم مست
ویروز پریشان نه خود را بتو گفتم امروز پریشان ترا زانم که توان گفت
نه صبر بیتی از این بیشتر توان کردون نه غیر صبر عیاسی دگر توان کردون

علی

منکه چشم خویش را محرم ندارم بر خوش کی ردا دارم که میند چشم نامحرم درو

مولوی عبداللہ خان علوی بلوی

دشنه را که کسی بر دل کافر نزنند بیزند بر دل ماترک وفا دشمن مسا
از می و مطرب و گل انجمنی سازد و هید بخود می گریمه رنگ مست به پرواز و هید
غیبت باور که بلدا رمی بلبل کوشت شا به گل همه که جامه مصحف پوشد

خواجہ علی قلی علوی فراهانی

شہید عشق ترا برگزید از ان ایزد که روز حشر شکایت از دخی آید

شیخ ناصر علی سر مهدی

بطاعت کوش که عشق بلا انگیز میخواست متاعی جمع کن شاید که ناکر شود و پیدا
تو چون ساقی شوی و در تنگ طری نیماند بقدر سحر باشد و سمعت اغوش ساحلما
و چشم از دل هرزره نمایان کردند آنقدر جمع نمودم که پریشان کردند

ازین بگیا نگیها می تراود آشنا میها
 من آن نیم که دگر میتوان فریفت مرا
 شوخی که خود ز نام وفا تنگ داشته
 بهفت اختر و نه چرخ خود آخربچه کارند
 منع ز عسای چرا باده روان پرورست
 عمری سپری گشت و همان بر سر جو رست
 گمان ز نیست بود به پندت ز جید روست
 رند هزار شیوه را طاعت حق گران بود
 میرنجباز تحمل ما بر جفا سے خویش
 گفتم البته ز من شاد بگردن گردی
 ز بیم آنکه مبادا بمیرم از شادای
 آمد و از ره غرور لبوسه بجلو بتم نداد
 در عرض غمت پیکر اندیشه لالم بود
 لطف خدای ذوق نشاطش منیب بود
 خود اولین قدح می نبوش و ساقی شو
 چو اندر آئینه با خویش لاله ساز شوی
 جنون کردیم و مجنون شهره گشتیم از حرم مست
 جلوه ای داغ که دوستم ز نمک میخیزد
 مقصود ما زویر و حرم خبر حبیب نیست
 خوارم نه آنچنان که دگر مشوه وصال
 خون هزار رسا ده بگردن گرفتند
 نازم با متیاز که بگزشتن از گناه
 چه پیش از دمه چون باور ز عنوا نم نمی آید

حیامی در زود و در پرده رسوا میکند ارا
 فریبهش که مگر میتوان فریفت مرا
 بر باد میدید هر بو فانا نام و تنگ را
 به قتل من این عریده بایار و نیست
 خون ز حصیان عبث خواجیه شفاعت گشت
 گویند جهان را که وفا نیست خبر نیست
 به ست مرگ ولی بدتر از گمان نیست
 لیک صنم بسجده و رنایه مشترک نیست
 بان شکوه که خاطر دلداراناز گشت
 گفت دشوار که مرون تو آسان شد
 نگوید ارجه بمرگ من آرزو مندست
 رفت و در انجمن ز غیر مزد اگر می گفت
 پاتا سرم انداز بیانست و بیان نیست
 کافر ولی که باستم و دست خو گرفت
 که آخر از طرفت تست گر حاجی هست
 ز خود بجوی که ما را چه در دل قناعت
 برون دادیم راز غم ببنوانی که پنهان شد
 زده ای درو که نگر ز دوا نمی آید
 هر جا نفیم سیده بدان آستان رسد
 باور کنیم اگر همه از آسمان رسد
 آنانکه گفتند اندک بگویند نکو گفتند
 باور گران ز عفو و با از غرور بود
 نبوی گفت می آیم که میدانم نمی آید

مشاودم از ضعف که سامان بچانانی من +	نمیست چندان که ز روی تو نظر بردارم
بیای که بی تو ز سر مایه حیات مسرا	دیدم مانده نگا س و بر زبان سخنی
قاضی عبدالرزاق عهده خرامانی	
پیش ازین تاب غم عشق ندارم عهده	سینه اشکاف و دل خون شده را دور انداز
بچه اندیشه ام از خاطر ناشاد و روزه	چه سبناظر گذرا نغم که تو از یاد و روزه
عهده ترشیزی	
زان پیش که قاصد خط آن سیمبر آرد	جان صرف کسی شد که ز قاصد خبر آرد
ازان با محرمان پیوسته در مجلس سخن گوید	که میترسد کسی با او حدیث در دهن گوید
محمدی قرالوی	
پیش بت امروز عهده برادر خویشتن +	سجده کردم که صد جا پشت ایمانم شکست
عهده سادجی	
دم آخر دست به نشین که رخ تو میسر بنم	که امید صد تا شا بهمین نگاه دارم
امیر عیسی لنگ	
ز بهشیداران عالم هرگز ایدم غمی دارد	دلا دیوانه شود دیوانگی هم عالمی دارد
غازی قلندر صفهانی	
جزای میکشید جسدان اگر دهر ایزد	سوی بهشت برم کافر و مسلمان را
نام لیلی بسد تربت مجنون مبریدم	بگذارید که دیوانه قرار س گیرد
غافل	
ز شوق نامه نویسم ز رشک باره کنم	دلی که نیست تسلی در وجه چاره کنم
مرزا محمد حسین غالب صفهانی	
طپش دل مگر انهمرا کند حال مرا	ورنه کس نیست که گوید بتو احوال مرا
افسرده دلی گشته ز بس مام درین شهر	دیوانه براسه رود و طفل براسه
مرزا اسد الله خان غالب دهلوی معروف به زانو نشسته	

خوشم بغیرت از اندوه بیکسی مردن / که فی غمی شود از مردنم نه شاد کسی

غزالی مستعدی

چون ره و قبول همه در پرده عیب است / ز نهار کسی را کنی عیب که عیب است
من شربت عشق رسوائی تقاضا نمیکند / جرم معشوق و گناه عاشق بیچاره نیست
رفیق دامن ازان در مشتک من مالید / که رنگ بر رخ عاشق نمی تواند دید
من بوییرانه غم مرده و طفلان هر سوز / سنگ بردست که دیوانه بیاید بیرون

غزالی هروی

چشمی که بخو نریزی عشاق مری داشت / میاشت یکی را و نظر بر دیگری داشت
او در اندیشه که چون خون غزالی ریزد / در دامن در اندیشه که اندیشه و گیکر نکند

محمد شریف غزالی انجلی

پرست تا من نفس فتاده است مرا / عجب شکستگی دست داده است مرا

غضنفر کلجاری

امروز هر که بود ز ما سر که ان گذشت / و دشت گداز ما کله بر زبان گذشت
من بیدل و در دل ترا قصد آناری هنوز / آن دل که وقتی داشتیم و ایم تو پنداری هنوز
تا افراق نخو کنم صبه کجا قرار کو به / و عده وصل اگر دوطاقت انتظار کو
گوئی مرا که وصل میسر نشو و بصبر / دانسته که صبر میسر نمی شود

محمد طاهر غنی کشمیری

حسن سبزی بخت سبزه مرا که واسیر / و ام هم رنگ زمین بود گرفتار شدیم
جان باب از ضعف نتواند رسید به / ما نیز و رنا توانی زنده ایم
تا صد چه احتیاج که طو مار روزگار / چون باز شد رسد بدرازی کوی و

میر عبد الغنی غنی تفرشی

غنی از بت پرستی باز مانده / سر شوریده تقوی بر بتا بد

غنی بیک هدایتی

مردن و جان بهنامی شهادت و ادا
می نر با و مکن عرض که این جو به ناب
مکیدم آفتد رکنز بوسه و دشنام غالی شد
بوتی که را بید بستم ز لب یار به
گفتم ام ستم از جانب خداست ولی
بهنگ تا چه بود و خمی و لبران کاین قم
خسته تا جان ندهد و عده دیدار دهند
گفته باشی که ز ما خواهم دیدار خطاست
سجاده رحمن می نپیر فست می فروش
جنون ساخته دارم چه خوش بود لب
همایا رو خرو بر بدست و بشتم گرفت
میر با یم بوسه و عرض ندانست می کنم
خوش بود و نارغ ز بند کف و ایمان نیستن
توکی ز جو پشیمان شدی چه میگوئی
بسینه جان ای و در دل جو جان خریدی با
عتاب و مهر تو از هم شناختن نتوان
ای دل از مطالب گذشتم تکاهت را چه
فرصت اگر دست و پندشتم انگار
ز نار از ان قوم نباشی که فریبند

هم ز اندیشه از ردن باز می تو بود
پیش این قوم بشو را به ز مزم نرس
لب یا رست و جرفی چند که با دلیری باشد
نفرست ولی لذت و دشنام نداد
خدا بعد تو بر خلق مهر بان نبود
در آشته نمک خشم و افکار اند
عشوه خواهند که در کار قضایه کنند
این خطایست که در روز جزا نیکند
کاین را نسب بخیزه سالوس میر
که دوست سلسله امتحان بچنانده
بوسه را و گفتگو مهر و دانش کرده ام
اختراعی چند و آداب صحبت می کنم
حیف کافر مردن و آتوخ مسلمان نیستن
در دغ راست نمائی که داشتی داری
نگاه مهر فزائی که داشتی داری
خرد و فریب آدائی که داشتی داری
شیونی شوری فغانی و نظری نارای
ساقی و منفی و شرابی و سرود
حق را بسجود می و بی را به درودی

ملا غوری شیرازی

سهل صفت که روزگار بر گشت

با پیر که تو به نگر دسی از من

غریب سبزواری

به ملیسی و غریبی چون من مها و کسی

غریب مردم و از من نگر دیا و کسی

بنی مژده وصال نچیز و شهید عشق | صید بار اگر فرشته رحمت مذاکت

میرزا رضی فاج

مہست در کوئے یار خانہ ماہ | لمن ترانے بود ترانہ سہاہ
مطاب ما دیگر و مقصود موسی و گیرست | عاشقان را بانظر بازان نامد کارہا

ضیاء الدین فارسی خجندی

شب تاب روز کار من و روز تابشب | نالید نیست از غم تو یا گریستن
گفتی ز درد من نگریستے و بر حقے | فرق ست از فشاندن خون یا گریستن

ملا فخر مصباحی

بازار شراب غیر برافروختی چہرا | مارا باتش و گرمی سوختے چرا

فارغی استرآبادی

پی نظارہ ستادہ است جانی برہش | من در اندیشہ کہ یارب کہ افتد کمش

مولانا پادشاہ فارغی تبریزے

ترا در دیدہ جا کردم کہ از مردم نمان باشی | ندانستم کہ انجام میان مردمان باشی

میر فاضل گیلانی

منید انم ز منع گریہ مطلب چیست ناصح را | دل از من دیدہ از من تہتین از من کنایا ز من

محمد نصیر فاضل اہری

با ما بگردشی چکند روزگار ہما | ما دیدہ ایم گردش چشم تو بار ہما

میر سید احمد فائق فائق

دل سوختہ آتش حرمان آیاعنم | جز پنبہ میسنا نگذارید بر اغم

امام فخر الدین رازی رحمۃ اللہ علیہ

اگر با تو سازد دشمن اید و ست | تو میاید کہ با دشمن بسازے
گرت رنجی رسد مغزاش و مغز و ش | تو کل کن باطن بی نیازے
وگر نہ چنہ روز می صبر فرما | نہ او ماند نہ تو نہ بخند رازے

مرا بود سلی بد که طالع من	اگر بهار شود و آفت چمن باشد
محمد اکرم غنیمت نیجایی	
نظر بروی که شد آشنا که میگردانم	اگر در خویش چو گرداب دیده ترا
حسن خوبی کجراتی	
سوی یار از ره دل میروم می آیم	قاصد و نامه و پیغام نمیدانم بصیت
خواصی یزدی	
گر نه هر دم ز سر کویتو ام اشک برد	عاشقیتما کنم آنجا که فلک رشک برد
غیاث حلوانی شیرازی	
دیدم بخواب خوشی که بمن داد ساع	تعبیر قتل ماست که پیانه پر شده است
عشق آن چاک که در پیرهن یوسف زد	برده بود که از کار زانجا برداشت
همه غشم بیا تا بس تربتم	با تو غنیمت بود یکدوسه کامی و گمر
غیاثی استرآبادی	
نامت ز رشک پیش کسی چون نمی برم	آیا سداغ از که کنم منزل ترا به
شیر سارم ز رفیق شب مجرایان تلک	او گر بیان مراد و زودین پاره کنم
مرزا محمد جعفر غیرت صفهانی	
افسوس که تابوی گلی بود جلشن به	صدا و نیا و نیت جلشن نفس ما به
شنیده ام که غم را کسی بجایان گفت	چگونه گفت غمی را که باز نتوان گفت
من در نفس ز شوق اسیری ترانه سنج	صدا و در گمان که گستاخم از روست
چشمه نوش ترا غیر بهان شناس	ورشنا صد چو لب تشنه مانشنا سد
مولانا غیرتی شیرازی	
هلاک غمزه بیباک تر ساز ده که دم	که در محشر با و بخشند خون صد مسلمانی
می بری از صد جفا با غیر دمی ترسم کلا	رفته رفته یا بد اختر ذوق بیدار ترا
ستم رسیده دلی دیدم دز غم مردم	که تند خود دستمگر درین دیار کیست

فروغی قزوینی

بچه مشغول کنم دیده دل را که مدام
دل ترا میطلبد دیده ترا میخواند

فروغی ششمی

لاله را هم با چمن دل صاف نیست
ما دل یاران عالم دیده ایم

شیخ فرید الدین گنج شکر رح

هر سحر بر آستان سحر می زخم
بر طریق دوستان در می زخم

زمانای زلف فروغی صفهانی

نظر زلف و خط و خال نیست عاشق را
تو واقعی که سر رشته از کجا پیدا است

میر محمود فروغی استرآبادی

شادم بر سنگاری روز جزا که اسیر
دو زخ بانهقام گناهم نمیرسد

فصونی تبریزی

خدا بر جنت شد از آن دیده که دیدن نیست
عشق است دلا اینهمه نو میدچراست
میرم از حسرت ذوق دل تا نمرغ اسیر
بتو رشک است بتا نماز گرفتار سے من
مردم از غم سخن از رفتن خود چند گنی
رفت آسایش از آن دل که طلبیدن نیست
شاید شب ما هم سحر می داشته باشد
کنز بی سخن خون قفسش بکشایند
چه کند بهتر ازین با تو وفا داری من
این نه حرف نیست که گوئی و شکر خند کنی

قصیجی اردستانی

کدام دل که بر زخمی از خدنگ تو نیست
تو صلح کردی کنی کس حریف جنگ تو نیست

قصیجی تبریزی

از سوز محبت چه خبر ابله سوس را
بند به عشق بجدیست میان من و یار
نقش پای بس که تو دیدم مردم
بقدر طاقت خود هر دلی غم دارد
این نقش عشق است سوز دهمه کس را
که اگر من سوزم او بطلب می آید
که چرا غیر من آنجا گرمی می آید
دل من است که اندوه عالمی دارد

شیخ زاده فدائی لاهنجی

شوخی دل و دین برد بشارت ز فدا کنی | دین طرفه که میدانم و گفتن متواضعم +

میرزا اسید محمد فدائی

کند خیال تو شرم از رخ نقاب هنوز | ترا حجاب ندیده هست بی حجاب هنوز

قاضی ابوالبرکت فدائی سمرقندی

منم درین چمن از بلبلان زار سیکه | ولی بزار می من نیست از هزار سیکه

مولانا فرح الله شومستری

عشق پیش از اجلم گشت و ببردن گدشت | شاد از انم که مرادوست بدشمن گدشت
باغبان را بچین راه ندادند امرو ز | خبر می هست گدای بوی تو همان گدست
مغان که دانه انگور آب می سازند | ستاره می شکنند آفتاب می سازند
حلال باد بر آنکس چو خضر عمر دراز | که در رهش همه را صرغ انتظار کند

علیم ابوالحسن فرحی

ترا چه غم که ترا هر کسی بجای من است | مراست غم که مرا هیچکس بجای تو نیست

میتاه ابوالحسن فردیهلوارسی

برنجی که ز من تقدیر نو کن + | خط پیشانی ام محسوس بر نو کن

فردوسی تبریزی

قا صد بنام من غم خود گرفته پیش او | من شادمان که در دلم راشنیده است

ابو تراب بیاب فرقه کاشی

یا ستغنی فلک نامهربان طالع زبون | ای اجل رحیمی بکالم کن که وقت مردن است
از بیتابی بسی شب گردگویت تا سحر گشتم | سمی که چون دعای نبی اثر نو میدگرشتم
ای دل بخورون می و حلقش کن شتاب | این زهر نیست آنکه با تسان فرد بر م

میرزا محمد علی فردوزی

بیاد چشمم بخور کسی در آنجمن رفتم | که مغم ساغری برکت و از خوشی تنم

عمر می که زندگان بدعا آرزو کنند بخوا طری که توئی دیگران فراموشند تو بیکسی و غریبه ترا که می پرسد ولی فریاد از آن ساعت که یک یک یادی آید نهادم روی بر روی گل و از خوشی تن فرتم باین جهان که آرمست بجای خویشت که در روز جزا خواهند خون صد شهیدان من ای بی برآرم از جگر تا غافل ز من بگذرے	قسمت نگردد که شمشیر عشق یافت مقیدان تو از ذکر غیر خاموشند بروز شمر فغانی ز باز پرس مترس فراموشتم شود چندان که و بیدادی آید چو ششم صبحدم گریان بگلگشت چمن زستم ببستر افتم و مردن کنم بهانه خویشت بزعم من کشد بر دیگران شمشیر و من غافل هر جا که باشی در گذر از حال زارم بخیر
--	--

میر فقیر رانتهجی

عس و خواب رحمت کن که مشب جام میگیرد که مرغ از قفس آید با تشیانه خویشت	فلک مشب بکام رند درو آشام میگرد بشوق کویتو آیم چنان ز خانه خویشت
--	---

میر نفس الدین فقیر و بلومی

که ازین پیش دله بود و گرفتار مرا چه خواهم کرد اگر دلدار گرد و ناگمان پیدا و گرفتار می چه کار هست زندگانی ما که غنی بدمش سایه همان گذاشت غافل شدن ز حال اسیران گناه کسیت کار چون باد منش افتاد دست از کار شد بوعده های دروغ امیدوار کنند مرا مقیم سر راه انتظار کنند بهر آید از دل من آسمانی می شود گر خند کارش با آن بهای میگون چون کنند آخر این صبح ما متبذل آمد بیرون	نالۀ مرغ نفس می برد از کاسه ز آمد آمد قاصد فقیر از خویشتن فرستم خوش مست جان که شود صرف یار جانی ما فقیر از سعادت همی قدر کافی مست گشتن اسیر حلقه زلفت گناه من گفتم ایو اگر یسا بم دست در و امان زخم کم التفاتی او میکشد مرا ای کاشش رو و بختانۀ غبار و از دل آزارے هر غبارے که سر کویتو میگرد و بلند شیخ شهر ما که پر پیازے گلگون کنند در دلی نیست که یاد قدموزون تو نیست
---	---

بر سر کویتو نالان زنی داد آیدیم | ناما کردیم و نشیندی بفریاد آیدیم

مرزا مصطفی سفاری هروی

عنه می مرده در دل مازنده کردیم | گویا شب فراق تو روز قیامت است
هزار بار قسم خورده ام که نام ترا + | بلب نیارم اما قسم بنام تو بود
شید رسم دیاری شدم که بعد از مرگ | پنج طیب برسد بالین خسته می آید
چشم ترا ز مستی ناز آفریده اند | زلف ترا ز عمر دراز آفریده اند

فضل قزوینی

دل در برم طپید مگر یار میرسد | یا ناسه ز جانب دلدار میرسد

فضل جرفاد فانی

ساک از جور تو دل بار جفا بردارد | آنقدر جور با کن که خدا بردارد

فضل مخفی

تا در دلت اندیشه بیدار دنیا مد | هرگز ز من دل شده ات یا دنیا مد
یار مارا به ازین زار و حزین میخوابد | به ازین چسبست که مارا به ازین میخوابد

میرزا معرقطرت

مبادا نامه مبتیایم راتنه کنی قاصد | درین مکتوب نازک کرده ام بسیار مضمون را
میچکس آگه ز شرح اشتیاق مانده | نامه من چون زبان لال هرگز و نشد
از تن سرم جدا کن و از من جدا مباش | بیهرم باش جان کسی بیوفام باش
فطرت از نامعربانیهامی یارم باک نیست | اگر دلین بیوفامنگ مت من بیوانه ام

الاجبی پیرشاد افغان بلومی

علاج درد دل از دلربا نمنه آید | و فانشاید و غیر از جفا نمنه آید

ابا با افغانی شیرازی

وقت کلم تمام آه و دفغان گذشت | چون بگذرد و خزان که بهارم چنان گذشت
خواهی بهر باش با خواه کینه در ز | خود دانی و خدا می کسی در دل تو نیست

چندان نیم از تو به پشیمان که توان گفت	تا خاصیت باد بهمن بر منان گفت +
فشتی و یانت حسین فشتی بهار کے	
بکام فشتی ناکام کرد و ندید ایوای بمرغی که پروبال مزارد	بروز اولین زهراب غم را صیاد بهر هر قدمی دام فکند دست
عبدالرزاق فیاض لاہوری	
که نه بست ست کسی چشم تماشا می را تا خون منت حلال باشد ناقه لیلے مگر امروز از صحران گذشت	تو بهر کوچه خزان و من از رشک هلاک قتل همه کن حرام بر خویش + هر سرخاری بجهنم ناز دیگر میکند +
مولوی فیض الحسن سہارنپوری	
خوشاد می که بگویتو نقش پا بودم + از جمله آتشی که در امین گذاشتم	علم مرتبه شد باعث عونت نفس + در قسمت کلیم بجز پر تو بے نبود
شیخ ابوالفیض فیضی	
رفتید و لے نہ از دل ما طپیدن دل مرغان رشتہ بر پارا بابلس مردہ بکنج قفسی افتادہ است سنگ آہن را با گمر دل بست تا چون خانان خرابی است + اینما ہما از محتسب خانہ خراب است فریاد من شنیدی و گفتی غنان کیست مگر زد دست تو کار دیگر نمی آید از کا فرا آفتاب پرستے نمیرود	اے ہمنان محفل ما تو ای کبوتر بام حرم چه میدانی دل من در کف طفلی ست کہ از بجز دے دل خوبان شہر مائل تست + نشمارید سرودہ مجنون را در میکہہ امروز نہ جام و نہ شراب است قربان آن تغافل و آن پرستم کہ دوش ہمیشہ دست بسیر میرنے چه شد فیض فیضی کجا قطع نظر از بتان ہند
محمد بن ہ قابل	
زمین آراہما دار و ز فیض خاکسار ہما	نصیب آسمان از سر کشی شد بقیرا ہما

فکرت

اچھ من بکس شہیدی ہیج کانو دیدہ است
صبح محترم دمیڈ و خون من خواہیدہ است

فکرمی رازمی

غم خود را کہ با آن نیکس ستانہ میگویم
رود در خواب و پندار کہ من انسانہ میگویم

محمد رفیق فکرمی

ز سنگین رفتن تا بوتہ از کوتومی ترسم
کہ یا بد مدعی رازمی کہ در دل دستم عرس

قاضی احمد فکرمی سنبواری

شہما فکرمی میث ازین درد سر مردم ہدہ
بجز رقیب کہ در آرزوی مرگ من ست
باین خوشم کہ منہما می غیر در حق من
ز تو طاقت جدائی دل من و گزندارد
نظر بردمی کمو گر گناہ خواہد بود
زین پیش گریہ ما اثری بود و دلش
گیرم شنید آن سنگدل تاثیر کو فریاد را
کسی ز حال من نا توان خبر نگر فنت
چو آہ و نالہ من در دل تو بی اثر ست
ز من آنکہ صبر جوید ز دم خبر نزارد
چہ نا صحا کہ بمشہر سیاہ خواہد بود
چندان گریستم کہ در آن ہم اثر نہانند

امیر علی شیر فانی

ای شب غم چند روزی یارم میکشے
رستہ میدارم ترا بہر جا ر م میکشے

شیخ احمد فنائی

افتادہ ہزار لٹ من سامی تو افسیت
دیوانہ منم سلسلہ در پای تو اہمیت

مرزا علی صغیر فنائی مشہد

عبارم کن خدا یا در رہی کان گزردارد
میان این و آن فرق از زمین تا آسمان یدم
بمیزان نظر حسن ترا با ماہ سنجیدم

علامہ مقیم فوجی نیشاپوری

جہانی مختصر خواہم کہ در دے
بہمین جای من و جاے تو باشد

فحشی کلمے

تسلسلہ

میدار شد از غلغله طرز خرامست ادناز بدم گفتی تر بان زبان تو خوش آن ساعت که چون بر من کشته تیغ	هرفته که خوابیده و ساغوش زمین بود و شنام بمن دادی شکریه بدمان تو تبسم زیر لب و ز دیده با شسته
--	---

مولانا قدسی شیرازی

بهرنگاه و تو صد خون اگر کنم دعوی	زمانه با همه خصمی گواه من باشد
----------------------------------	--------------------------------

احاجی محمد جان قدسی

انفس ز سینه چنان بیو می کشم و بشوار دل دادن و سخن شنیدن گناه من ++ هرگز دلستان ز غم آزار ندارد اینجا غم محبت آنجا سزای عصیان + قدسی ز پاک پیرهن گل حسد بریم ++ روز قیامت چون شود هر کس بیار و نامه قدسی ندانم چون شود هوای بانا حبسزا بیگانه آشنا من تو ++ ++	که گویی از دل خود می کشم خدنگ ترا دل بردن و نگاه نکردن گناه کیست تا باده بود غم کبسه کار ندارد آسایش دو گیتی بر ما حرام کردند کان هم چرا نصیب گریبان ما شد من نیز حاضر میشم تصویر جانان و غلی او نقد آمرزش بکف من جنس عصیان و بغل بیگانه مناس آشنا من +
--	--

نورالدین محمد قدسی گیلانی

در از خانه بردن بود که شب در کوشش + زان چون صید ناوک غوره از پیش گزینم من از جفاش ترسم ولی ازان ترسم ز امتداد هجران شادم که میتوان کرد نکه بمن از همه دشمن تر هست	آبچ ذوقم زنگاه و درو دیوار وجود + که شاید شغل صیدم فارغیت از دیران دارد که عمر من بجهت کردنش و فائز کند بیگانه و اربابا و آغا ز آشنائے کاش ز من دوستری داشته
---	--

قربانی و ماوندی

غیرم بر او قاصد و میگوید رشک	سببی ساز خدایا که بمنزل نرسد
------------------------------	------------------------------

خواجه قطب الدین بختیار کالی

میرزا داراشمکوه قادری گورگانی	
هر خم چه می که شد از تاب زلف یار شد	دام شد زنجیر شد بسج شد ز نار شد
قاسم خان نیجه	
عشقش آمدنی دل بردن در سینه نیت	زرد از خانه مفلس خجل آید بیرون
قاسم علی قصه خوان طوسی	
چو تویی بنوده بر نرنبو فاو مهر بانے	بتو بیچکس نماید تو بیچکس نمائے
قاسم مشمدی مشهور بقاسم دیوانه	
شکلی بکنج خلوت اگر مدهی اجازت	بکم چنان لبست را که در صحن نمائند
منید انهم که از ذوق کد این غاغ اوسوزم	بان پروانه ماتم که افتد در چاهانے
قاسمی اردستانی	
رحمی که تاب در گرفتاریم نمائند	دیگر دل و دماغ وفا داریم نمائند
خوش آن غضب که همان عطفه بیگناهی من	شود میان و درائی بعد رخواه من
ابوالقاسم قاسمی گماذرونے	
ز جو کردی با من هر آنچه خواست دلت	هنوز بر سر کین می جوفاست دلت
قایلان بیگ	
دربار چیست اگر بامنت مر خباب مست	بیا که شیشه مانیر عاشق سنگ مست
عننی بیگ قبول	
تالام چون دید و طفلی پدید	گفت این بابا فغانے می شود
قبول نیردے	
تام قریب بر لب جانان من گذشت	واقف نشد کسی که چه بر جان من گذشت
محمد حسن قنیل لکنوی	
صد بار با بجان خیزن آمد و برگشت	یار ب که گرفت مست گریبان قصارا
نه دشمنی سر نشستم نه آشنائی هست	عجیب واقعه و طرفه ماجرائی هست

باکم رنگ نیست که مستم گرفت اند	داغم ازین که شیشه ز دستم گرفت اند
این مرغ دل که در قفس سینه من است	آخه مرا بجانہ صیاد سے برد

کاکا طاهر فرزندینی

و عدہ قتلہ بفر داتن پیری پیکر و در	باز می ترسم که فردا وعدہ و گیر و در
بکس ز محفل تو نصیبی بر دہ قدر	من نیز بنی نصیب نیم رشک سے برم

فیضت سدا سکہ کامل کشمیری

خاکم بجا در رفتہ و پرشدم ہسنور	دارد سمند ناز تو جو لان تازه +
--------------------------------	--------------------------------

کامی سنبواری

آخروزیار و باد کہ باور ندا شتم +	اگر بیہوشی شکایتی از روزگار کرد
----------------------------------	---------------------------------

مولوی محمد سلامت اللہ کشفی

درین دیار چنان خواہشہ ام کشفی	کہ اعتبار بہ باشت چو قول یار مرا
دل فدای محبوبان خرقہ بین می کشفی	با چنین خوش اطواری لاف پارسیا ہما

کلامی صغمانی

نہ ازستی ست مائل بہ طین قد چو شمشاد بوش	گرانی میاندا ز بار دلماسر و آزاد من
---	-------------------------------------

مولانا صدر الدین کلامی لاری

دل را بروز و صلاش یاد آورم شبت روز	تا کہ ریاسی مشاوی راہ نظر بہ بندد
------------------------------------	-----------------------------------

ابوطالب کلیم ہمدانی

عریان تنی خوش ست ولی زیب و زیست	حبیب و ریدہ دامن در خون بلبلید
لالہ داغ ست ادفنان بلبل و گل جیگر	آشنا رحمی نگہ داماد و بیگناہ سوختہ
چنان لطف خاصیش باہر تن ست	کہ ہر بندہ گوید خدای من ست
فلک خرابہ مارا از ان کند تعمیر +	کہ آشنائے صد چغندر خراب کند
ستم خطا بہر لطف نہانے دارم	صید را میکشد آن شوخ کہ لاغر نشود
الحفل بودہ لیم و شب جمعہ دیدہ ایم	ہرگز بصبح شنبہستان نمیدرسد

من بچندین آشنائی میخورم خون جگر	آشنا را حال این سست و اوی بر میگانه
قطب مسکین اگر گناهی میکنند پیش کن	عیب نبود که گناهی میکند و یوانه

قاسم یک افتار مئی

باکم از کشته شدن نیست از ان می ترسم	که منورم رستقے باشد و قاتل پرو و
نه بخانه دل قرار و نه بکوی یار گیرد	چکنم بگر بمیبم که دلم قرار گیرد

قوسی طوسی

جایکه تویی نیست کسیر گذر آسب	از من که تواند که رساند خبر آسب
------------------------------	---------------------------------

قیدی شیرازی

زیم و شنیم ای رقیب فارغ باش	که مراد برلم بجای کین کس نگذاشت
جز عهد دل آناری عشاق که بستی	یک عهد نه بستی که هراندم شکستی

کاتب یزدی

وسی جانب صبر خواند آن ترک پسر مارا	مشکل که کسی بنید در شهر دگر مارا
ترسم که کند محنت جبر تو بالا کم	جایکه تو هرگز نبره راه بخاکم

محمد کاتبی تبریزی

خوش است گفتن دیرینه ماجرای دویار	بسته و آنکه نباشد و آرمیان خطی
----------------------------------	--------------------------------

کاتبی نیشابوری

پریر خنی بشک خفد قتل مردم کرد	چو گشتش که مرا هم بکش تبسم کرد
کار دارم بهیان و دهنش روز جزا	که نهانما همه آن روز هیان خواهد بود

کاشانی

چشم بر راهند میخواران که کی باران شود	ایرینخواهندستان خانه گودیران شود
---------------------------------------	----------------------------------

کاظم مئی

ایک ناله مستانه ز جانی نشنیدیم	دیران شود و آن شهر که میخانه ندارد
--------------------------------	------------------------------------

کاظم تبریزی

شب بہ تنگ از نالہ غم قہی کہ این دریاوست لر چہ نگفتیم کہ ز بزمست برون کنند	زان میان یک کس نمی پرسید کہ از پیداکوست دیدن بسوی غیر کم از گفتن نبود
سج سعد اللہ گلشن	
سردیوانکے سلامت باد	راز ما اچہ پردہ پوشے کرد
میر خورد لالی سبرواری	
باین شام کہ باشد یار سرگرم جفا می من او در حجاب از من و من بفصل از و	کہ یاد می مید ہذا اعتمادش برو فای من در حیرت کہ چون طلبم کام دل بازو
مولانا سالی شیرازے	
یگر وز گلی نشگفت از رومی کہے مارا آہ انان پر سش کہ دیر آمد بسوی تیار خویش نہ آرزوی دلم یار دلغو از دھہر بیا کہ گریہ من آنقدر درین نمانداشت	کیغب کہ ہی نکشود از رومی کہے مارا مردہ بودم حال من از دگیری پسید فویش نہ دل بدست کسی دادہ ام کہ باز دھہر کہ از فراق تو خاکے بستوان کرد
لطفی شیرازے	
شادی دیر دل ز در دزدان و ز در دزدان کاین خلوت عشق ست کہے باز ندارد	
لطفی نیشاپورے	
پہ لازمست تو بدنام متل ما با شے	ستارہ و سپہری و روزگار ہیست
مالک دیلمی	
بہر فریم اول و ام و فنادے	پانی دلم چوبستی دست جفا کشادی
مولانا مانی شیرازی	
شب عیش و شادمانی بگذشت و روز باشد آنکہ بی یادش می از غم نیاید نیم	چہ شبی تو ای شب غم کہ ترا سحر باشد و آنچه در عالم بیا داو نخے آید نیم
مانی شیرازی	
مردم بزبان کنند فریاد	فریاد زبانی من

یک نفس فرصت و صد حرف گره و خاطر خنده بر بخت زخم یا بو فاداری دوست دلی شکفته نماندست در جهان دوست دگر گوش این نکته پیر معان بیرون نخواهد شد	وامی گر گریه نیاید بدو گاری دل گریه بر خویش کنم یا بگر فقا رسته دل گلی ست چیدنش از یاد باغبان فرشته که مستی خاکساری آورد بر مهر مغرور
---	--

کلو علی شیرازی

بر سینه ات ایچا پیش خم سینه خود را تا دِل بتو گوید غم دیرینه خود را	چون باد خواهم از مر این خاکدان گذشت گر بر بزم دل از تو دورم از تو مهر
--	--

خلاق معانی کمال الدین اسماعیل صفهائی

مولانا کمال الدین مسعود کمال مخمندی	گفت یار از غیر با پوشان نظر گفتم بچشم گفت اگر سر در جایان غم خواهی مناس بازن پیغم پیش از پلاک من آنه خود من نه با اختیار خود میروم از تقاضای تو کمال از کعبه رفته بر در یار
-------------------------------------	---

کمال سبزواری

کند غیر از زبان من نصیحت آن جفا جو را چون مرا دشمن خود می شمری نیکو نیست	با این تقریب میخوابم دشمن کند او را که کسی از من غافل بود از دشمن خویش
---	---

کمال کیلانی

بلب بام افغان من بنا کام آمدی	بر لب آمد جان من تا بلب بام آمدی
-------------------------------	----------------------------------

محمد حسین بیگ کراسی

یاری آید ز هنگام تار است سپهر	یکدم ایجان گرامی بدو کارست مرا
-------------------------------	--------------------------------

کفنی قمری

انش محشم امرو در میگیرم تماشا کن ۱۰
 و مرہلاک چو غیر می خور و خندنگ ترا
 ب گیزندہ دامی بود در عاشق ربایہ ما
 ار نالہ جان سوز کردہ ام مشب
 عجب ان محشم را کو سنگ تست
 روز با تو بودن و با غیر دیدنت
 و سہ ناشستہ چو ما ہش نگرید
 ش با من و چشمش با غیر رہ
 ز خور اے کندم بعد از قتل
 ن چند ان گناہ از بگناہی میدہرست
 بر کویتو ہر گناہ کہ پیدا شتم
 رفتن تو من از میش بی نصیب شدم
 اسی خاطر غیرم بعد جفا کشی

کہ چون برباد شامی داود اہی منیز خود ما
 کہ دامن آشتی در پی ست جنگ ترا
 نگاہ آشنائی با پیش از آشنایما
 عجب شبی غمت روز کردہ ام مشب
 سکے کا نذر وفا می او شکست نیست
 با صد ہزار سالہ جدا کے برابرست
 چشم بی سرمہ سیاہش نگرید
 غلط انداز نگاہش نگرید
 عذر بدتر ز گناہش نگرید
 کہ منم در گمان افتا وہ پندارم گناہ
 سک کویت لطفان آمد و رسوا شتم
 سفر تو کہ رمی و من در وطن غریب شدم
 برین برای کہ اسی بیوفا کر اکتی

میرزا محمد سکے

یاد از ان ز کس مستی کہ تو دارے

میرزا محمد حسن طو سے

اہم نہ بان با خوشین و بزیم اغیانش

حکیم مرزا محمد

بل لطفان من بخوشی غم خود را

محمد بیگ محوی

مال محوی از رددہ دل چہ می پرستے

بیر کہ در آید بفریب تو کہ محوے

سلطان محمود شاہ ہمینی والی دکن

محمد علی ماهر اگر آبادی

زیر دود و ل مایل بران معنا کتبه نیست + با نه ساخت همان به که با شما باشند

یونج خان بیگ مائل

نسیم صبح بر مجروح نیست + سر یه جامه بر میسار بارست

نوا در گوش محزون با نگ بوده است شکر و کام غلغین زهر مارست

گهر در چشم محنت دیده سنگ است سخن در پایی ره کم کرده خارست

مشتی اجد و میا پر شا و مبتلا و دلمی

شمع چو آن در بر مگر صحت آرائی شود سوزش غیرت بجان آتش زند پر وانه را

عبدالرضا متین جهمانی

اندک امی خار ره امداد که سر پنج من + حیف در چاک گریبان شد و دهن بایست

کاجی مسمای متین له آبادی

من چه گریه تا بپا و یرم ز نمانی متین + اسی خوشا وقتی که حاصل بود نادانی مرا

بهر دیده و دل غیر ازین چه کار کند که دیده گریه و دل ناله های زار کند

از دست من چه دارم دل داری رود کارم ز دست و دست من از کار میرود

درویش عبدالمجید مجید قزوینی

فشار کیره گذر افتد ز راهی آن جف جورا که از هر سو ببرد و از خوا به و امن او را

آه از شب جبران تو در روز قیامت کاین را شبی از پی نه و آنرا سحر نیست

گر خدایم کبوتریت باور ندارم از تو آن دل کجا و این رحم این پاکجا و آنکو به

محبی لاری

دوست جامی دیگر دمن مانده ام کوی دوست کز دور و دیوار کوی دوست آید بوی دوست

من کیم از برای دل خانه بیا و داده از سر خود گذشته از پی دل نقاد و

بهر تو ام کشند و تو آه نیکویی ای سنگدل چه آه نگا به نیکویی

مختصر کاسته

آنچنان منتظرم در ره شوق	که اگر زود بیا کے ویرست
سیر محمد با شرم مردمی مشہدی	
کنو بہر کہ رسم شرح بیوفا کے تو	کہ دیکری کند میں آشنا کے تو
خواجہ مرشد شیرازی	
پہلوی سگ تو باست سارا	جالی بہ ازین کب باست مارا
مست	
بوئمت لقمہ خوردن امی مست گفت لہایم	کہ روزی میکند از ہم جدایا ران ہم را
انگار ضعی مسرور قزوینی	
ای ساکنان کوی خیابان ہستے	یہ من میر و م کعبہ شمارا و ماکثر
مسعودی	
مشتاق تران و در تراندہ ہم ازین ست	مشتاق تران و در تراندہ ہم ازین ست
خواب سے بنیم کہ آہ سے ہر د	خواب سے بنیم کہ آہ سے ہر د
سودہ امروسی خویش گفت چہ سود	سودہ امروسی خویش گفت چہ سود
رکات الہ بن مسعود سیاحی کاشمی	
زہر جاگیز و تابوت من ف یازدیر خیزد	زہر جاگیز و تابوت من ف یازدیر خیزد
بیا پیش ایجو ان دیدن خود بین آسان کن	بیا پیش ایجو ان دیدن خود بین آسان کن
آنقدر بار کدورت بدلم آسودہ جمع	آنقدر بار کدورت بدلم آسودہ جمع
لنگ لشکان در دروازہ ہستے گیرم	لنگ لشکان در دروازہ ہستے گیرم
بہ تقریبے بیا داود ہر نام سیارا	بہ تقریبے بیا داود ہر نام سیارا
ملا سعد اللہ سیاحی	
دل از عشق محسوس دارم	رقابت با خدا سے خویش دارم
میر سید علی شتاق ہمدانی	
مخوان زویرم کعبہ زاہد کہ برودہ از کف دل من جا	بنا بہ مطرب ہمشوہ ساقی نمندہ ساغر بکریہ دنیا

ما قبت در سینه کار خون فاسد میکند
برخسته ایدل که از الماس نشتر میخورد

عبدالعلی محوی

صفیری سرتر و در تپ حال زمین با قوتی
که در دام آدم صیاد غافل را خبر کردم

مرزا محمد محصل قتی

گفتی که از من آنچه شنیدی کبس گو
جبرنی تلفتی که توان گفت با کس

مخلص کاشی

نظر بنامه این خاکسار نیست ترا
دماغ خواندن خط غبار نیست

من چون قلم سخن بزبان دیگر کنم
چون کار من بجز برف رسد گریه کنم

آندرام مخلص

میا زارای محبت باز چون من با توانی را
غریب در دمنده میکی آرزو بجانی را

بدست غیر چه دامن او نظر ره کنم
بنفیر ازین که گریبان درم چه چاره کنم

ازان بر محله در بر میباشم و در کشتار
که این رعنا جوان بسیار می ماند بیا من

سید مبارک خان مدحوش

آنکه با وصل هم نمی سازد
دل بے صبر و بی قرار من است

عشق آرزو ز بسرح کمال انجامید
که پدر عاشق سرزند شد و عاری نبود

ملامراد قزوینی

عمری بر صومعه چون شیخ شستیم
بجز شبیت ندان شنیدیم که راست

میرزا دلی استرآبادی

گفتم از وصل کنی شاد و مآگاه نشی
را این نشد ترسم از آرزو که آنم نشود

مرحضی قلی بیگ

و میان چو رفته باشم بکنا رخواهی آمد
چو بکار من نیانی بچه کار خواهم آمد

مرحضی قلیخان شاملو

همیشه دولت وصل ترا طلبگارم
که بخیر بر سر با خبر چه کار مرا

مشفق کاشی

قاصد مژدہ بیمار سے اغیار آورد
جان فدائیش کہ رساند خبری بہتر ازین

میر محمود مشکی تبریزی

بنگر آئینہ بیان امشب دل صد ناتوان گم شد
دل یکایک بدست آمد دل من از میان گم شد

مشہدی می

بر رویم از نفس در سینہی توان کشود
من ہم ز آشیان بامید می پریدہ ایم

مصطفیٰ

جانم بلب و دقت شمار نفس ست این
بنتین نفسے چون نفس باز پست این

منظف حسین می

خوشم بانا توانی گر چه ہر ساعت زبا افتم
کہ دقت رفتن از کویش چو بر خیزم بجا افتم

مرزا مظہر جانجنان

ہزار عمر فدای دمی کہ من از شوق
حیف در دمی کہ بخود تنگ مدا و برداشت
انفخ منظر چو ز کوسیت گذر و چشم پیش
یقینم شد کہ از سوز درون من خبر دار
بناک و خون طعم و گوی از برای نیست
بہر جانی نتوان ناز مسیحا برداشت
آخر این مرد ہمانست کہ بیمار تو بود
کہ یا پر سینہ ام چون میگذاری زود بردار

منظہری کشمیری

بہ بست دیدہ مجنون ز خویش و بیگانہ
وفا خستہ متاعیست و رویا رنگوئے
نہاز گفتی کہ دل را بدیگری دادی
چہ آشنا گوی بر و چشم لیلی را

محمد نظام معجز

در گرہ یہ نالما کہ بکوی تو می کشم
فند یاد میکنم کہ مرا آسہ سے برد

میرزا معزالدین صفحانی

پیشم از نسیم دارم شاید بروز گارے
آرد بدیدہ من از کوی او غبارے

<p>اگر از بهر ماکشا کے از بہر خدا بکشا بکام غیر نماغم گذاشت یا نگذاشت فقادہ بار من اما بمنزل افتاد دست بیرون ز چمن نمیبستوان رفت کہ نمان بود نہا ناست و نہمان خوار بود ہشیا ر بجائے مست گیرد دوستان را بخود از بہر تو دشمن کردیم اما چکنم غمے تو انمہ پند رفتی و در سا غم خون شد شراب زندگے</p>	<p>خدا را بہر حرفی آن دو لعل و لکشا بکشا ترا کہ چرخ بکام من از جفا نگذاشت بکوی یار مرا پای در گل افتاد دست کس راہ چمن نہ بستہ اساء ناپید از پردہ بیرون را ز جہانت این باز رسمیت کمن کہ شخہ عشق آخرم دوست گشتی تو و داغم کہ چہرا صبر مست علاج جبر داغم آمد می وصلت بکام یحیت آب زندگے</p>
---	--

مشرقی قے

<p>گردن دشت میدان تو چون روز جزا جمع معلوم شود وسعت صحرا سے قیامت</p>	<p>مرزا ملک مشرقی مشہدی</p>
--	-----------------------------

<p>گیرم کہ ز قید نفس آزاد کنندم میا از خانہ بیرون کہ جہان میت انجوزین باشد زبان دان نگاہم گفتگو سے ناز میدانم منم آن مرغ گرفتار کہ در صحن چمن میتوانستم شکایت کرد از وہ غیر را با یار دیدم مشرقے</p>	<p>کو قوت پائی کہ تو انم بچمن رفت نبیخو اہم ترا بنید کسی گو چشم من باشد ز یک جنبیدن ترکان بفکہ صدا دارفتم اگر آزاد کنندم بقفس مے ایم غیر او گردیدگی سے میداشتم کاش با خود خنجر سے میداشتم</p>
---	--

مشرقی قے

<p>کعبہ آیم و ریشک آیدم بخوبایانے کہ از زیارت دلہامی خستہ می آینے</p>	<p>مشفقے بخاری</p>
--	--------------------

<p>بجویش رفتم و خاری بی پای من شکست بخا جو رحمت رشتہ عمری کہ کلفت بود مرا</p>	<p>بجدا شد کہ تقریبی شد از بہر شست آنجا صرن در دوختن چاک گریبان شد بہت</p>
--	---

ملک طیفور انجدرانی	
خون چکانست ملک تیغ ستم می ترسم	که بی آخر بدر خانه قاتل برود
ملک محمی	
<p>از ان بوعده و مسلم امیدوار کنند اگر چه میدانم یقین کا و قصد جانم میکنند طفل ست کار بردل ماتنگ میکنند من کیم کز ستم همچو اتو س دا دکنم او بملک من خوش دمن ببقای عمر او گوید مرا بخانه که من خواهم آمدن سوخت جانم حسد خا رسد دیار سے دل و دین بردمی و حذر عربه بریا کردی</p>	<p>که انچه هجر ز کرده است انتظار کنند میدهد دل را تسلی کا متما نم میکنند خود حرف صلح گوید و خود تنگ میکنند که کند حرف مرا گوشتی که فریاد کنم قاعده و فائز یا رچنان و من چنین تا من بدین بهانه نیایم بکوسه او هم بصحرایش سری هم بگلستان نظرس هیچ کا فر نکنند انچه تیرا با کرده</p>
ملک سرکانه	
گر داشتی قبیل کسی تیغ او مرے	بر زدم هزار سوز گریبان برآوی
خلیفه امیر الملوکی صنفائی	
طرفه مالیت که آن آتش سوزان برم	و در ترانچیر و دوشیترم می سوزد
مولوی اسمان الله ممتاز لکنوی	
بوسه بر لب زخم فویست سعی ندیم	دهن تنگ ترا قافیه تنگ ست هشب
منعم حکاک شیرازی	
آخرا که زور بازوی کسب و منبر بود	دست پر آبله صدف پر گسر بود
منشی موهن لال منعم دلهوی	
چیر رنگ و بو که دل عنقه در نهان دارد	بو و بهار ز کرم عالم خوشه را
موالی تونی	
سویم کینظر ناکرده دامن بر شیدا ز من	نمیدانم چه بد کردم نمیکوید چو پیر از من

میر معصوم کا شے

گوئی پیش آید از ہر چہ پس گریزد
از یار میگریزم شاید کہ پیشم آید

محمد حسین بیگ معلوم تبریزی

جواب نامہ ام از بس زجانان دیر می آید
جوان گریزد و قاصد بکوبش پیر می آید

مفرد ہمدانی

بیخود از زمزمہ مرغ گرفتار شدم
دیگری یاد تو میگرد و من از کار شدم

مفلح ہمدانی

بہشت آنجا کہ آزار سے نباشد
سیرابا کسے کار سے نباشد

میر مقبول تھے

بکسی کہ ہر دردم رود و طبیب جوید
نہ کسے کہ گریب و من غریب جوید

مقصود کا شے

صبا دار و بہت جوگان زلف غنچہ نشانی
ایبار می میرم رخصتہ بر کوئی رخا نشانی

حسن بیگ یقینی

و در روزی شد کہ دل حنی محبت بر زبان آورد
بر ان ماند کہ عاشق گشتہ و از من جان آورد
مرا افتاد و در من آتش از جانی کہ از غیرت
نہینخواہم کہ چشم غیر بر خاکستہ ام افتد
صدہ از بیم تو گر رنجہ روم باز آیم
کشتش شوق بلا نیست کہ من میدم
نہان شود ز غجالت جو بیندم قاصد
ز بسا کہ گفتہ دروغ از زبان یار من

ملکبختی شیرازی

شب روم بر بام آغہ چشم بر روزن ہم
شیشہ - دایم بجایش و دہ ریش ہم
اکودہ گرد سے زبانی صید کہ گشتہ
غرق عرقے از دل گریم کہ گزشتہ

مرزا فاخر کلین

و امن فشان گذشت و ادراہانہ سا
خاکم مادر داد و صبا را بہانہ سا
ہلاک قاتل غولیشم کہ وقت کشتن من
سجاک پاک شہیدان خود تمیم کرد

دم آخر سست دشمن منبش گذار یکدم
 باغیر نشین و فرستے ز پے ما +
 غافل بمن رسید و وفار اہبانہ ساخت
 تا از جغای او بر ہم خون من نریخت
 از بزم تا ز آمدن من برون رود +
 تو بار قیبی و میلے تنافلی دارد
 در پہلوی اختیار بہر سو نظری داشت
 نایت ناکسیم بین کہ باین رسوائے
 بخت بد بین کہ بمیلی نمکند غیر حیف +
 بخت اگر در خواب یکدم ہدم یارم کند
 آن طالع کجاست کہ از پہلوی رقیب
 میل ہزار حیف کہ آن می پرست را
 چو ہمیری بمن آن سر و خوشخام کند
 را بریطافتی ناخواندہ چون آرد بزم او
 بزم او برسیدم ازین چه سود کہ من
 ما طرم جمع است از بدگوئی دشمن کہ باز
 ز سم زہیو فانی جو و منفعل شوے
 یروم از سر کوی تو و لے در ہر کام
 غمای یا چنان برودہ اعتبار ز من +
 نیاید بمیان راز نمان من و تو +
 راق میکشم این زمان و میگوید
 ر تو ماند بر سر زانو ہزار سہ
 مل داری کہ بمیرند جانی بہوس

کہ بعد ہزار حسرت تو میگذارم او را
 آنرا کہ نداندرہ کا شانہ مسارا
 انگند سر بہ پیش و حیا را بہانہ ساخت
 بی رحم بین کہ ترس خدا را بہانہ ساخت
 بر خاست گدم و دادان جا را بہانہ ساخت
 تنافلی کہ کم از صد نگاہ حسرت نیست
 گویا ز نمان آمدن من خبری داشت
 اگر از یار پرستند مرا شناسد
 خرد سالی کہ جفا را ز وفات شناسد
 دل طید از ذوق چندانی کہ بیدار کند
 قتل مرا بہانہ بر خاستن کند
 ذوق شراب ساتی ہر انجمن کند
 زہیم طعنے بہر س رسد سلام کند
 پی رفع خجالت ہمزبان من کہ خواہد شد
 تجمل نشینم و او شر مسار بر خیزد
 گوشت بر جرفش نمیدار و چونام من برد
 کہ از امیدواری خویشست خبر کہ
 روی حسرت بقف میکنم و میگد
 کہ خیر آید و پرست نشان یا ز من
 غیر در بزم نشیند بمیان من و تو +
 سزای آنکہ کند تکیہ بر شکمہائے
 تا سر ہفادہ بر سر زانوی مستی
 از وفا نیست کہ بر تربت مامیگذرسد

خرامان خان مولی لاری	
وگرا ایدل منہ از گوی آن دلبر قدم بیرون	کہ ماغند کشتنی صید کیاہ آمد از حرم بیرون
میر محمد مومن استرلابادی	
ایکہ گفتی عشق را در مان ہجران کردہ اند	کاش می گفتی کہ ہجران را چہ در مان کردہ اند
حکیم محمد مومن جان مومن ہلوی	
نہ از لین می شک فدا آن شکر سینیہ مارا	کہ ہر آرزوی خویش خالی میکند جارا
پرسی روزی بد نیا خواہم جوری در عالم	زبون بودہ است طالع مختصر کہ دم تنارا
باشد منرا می وصل تو عاشق نہ ہوا ہوا	امی آنکہ فتند و بلا سنے بیا بیا
ہوئی قتل مومن از برای ترک دین کرد	جواب آموز مت امر و ز پر شہامی فردا
فریاد انین سادہ دایما کہ غنا نم	ہر شام فرید کہ اثر میکشم مشب
من بے تو چنان کہ کس مہسا دا	تو بے من بیعت را رچونے
آغا عبدالمولی مولی ہفمانی	
شہد رآب و آشم از شک و آہ خویش	در اندر ام چو شمع بر وز سیاہ خویش
محمی	
کہ برا حوال زار من نگر نیست +	کہ برا حوال زار من نگر نیست +
میر غازی	
فی نسیم گل نہ سیر لالہ زارم آرزوست	ایک کہ میان دار چاکے از بہار ما زوست
ملا میرک بلخی	
دیدہ قطرہ خون از جگر برا آورده	بدین تو دل از دیدہ سرہ آورده
میر احمد حسین میکیش و ہلوی	
گفتش زمی باکہ یہ فتنی خایمان سودی باغ	گفت میکش بودہ باشد کان کہ قمار است
میر زاکلی سیلے	
شب کہ بزم خویشین دید من خایاب را	رفت بیرون ز مجلس و کرد بہانہ خواب را

ترسم اگر حکایت غمهای خود کنم + غمگین شوی ازین غم داینم غمی دیگر

ملاحضات محمد ناطق کمرانی

وارسیدیم بجائی من و ناطق و عشق
هر مرغ که پر زو به تمنای امیر
چایانه بر کفم و محتسب زویر گذشت
خوابی که کنی نرم دل سخت بمان
استخوان ریزه همچون غمگین پیش هم
ناطق آن طفل کنون حرف تو کی گوئی کند
ناطق ز طوف کعبه نشد کام من روا
که بود بلبل و پروانه نصیحت گرام
اول بشگون کرد طواف قفس ما
رسیده بود بلائی ولی بخیر گذشت
زاهد بخدا گریه ات از ترس خدمت
کین تعلق بجناب سگ لیلی دارد
باش تا حظ سیه فام باله گوشش
رفتم که باز مسجد آن آستان کنم

ناظم پروا

ناظم زیان نکره اگر بند تو شد
ما شرمند و دار و مهر بانیهامی صیادی
اقبال ببینید که آن دشمن جانها
شوخی که رو دقت لبه فرمان نگاهش
خود را فروختن بتو یوسف خریدن
که از دامنش اگر صد بار بگریزم دگر گیرد
نیکی نکند با کس و بدخواه ندارد
بی باکی من بین که گرفتم سر را همش

نافع قلی

با هر که حرف دوستی اظهار میکنم
خوابیده دشمنی است که بیدار میکنم

بلد یوسف نامی دهلوی

آن رند خرد سوزم کز مستی و در هویت
در کعبه پرستم بت در دیر نماز ام

میر تقی علی تار دهلوی

بافش گفتم آخه بند و کن سخت پیچیدش
چه دشوار است کان هند و بان منید

نثار علی تبریزی

رحم بر من میکند دشمن تکلف بر طرف
من حریت این قد ربی اعتباری نسیم

میر عبد العالی نجات اصفهانی

افکنده ام ترا بزبان باد و خوش دلم
که گز مشرم آن نگاه بر دم نخکن
همانا در میان باغیر حرف قتل من دار
که سویم گوشه چشمی در آشنای سخن دار

میلی حصاری

جفا همین نه ازان شوخ بوی فادیدم
ز هر که چشم وفاداشتم جفا دیدم

آغا حسین ناجی

نگر بخواب برو می تو و دانش چشم
خدا کند که بجز آب آشنا شود چشم

مولوی محمد الدین حسن نادر نصیر آبادی

در یاشده تردستی این چشم گریان بغل
بیمون نشان شک آب قطره طوفان بغل

پندت شکسته نامه کشمیری نادر محملص

مارا بسیر لاله و گل دل نمی کشد بند
ای چهره بهار فشریب تو باغ ما

نادر میلانی

کشتی مرا در کشته شد از رشک مانی
هر خون که میکنی تو بسد خون بر آبست

معشوق ما بهر کس موافق است
با ما شراب خور و دوزخا بدمناس کرد

برو او دوست با صد مدعی سر میکنم
هر یک بت سجده یک شهر کار میکنم

شیخ ناصر علی ناصبه جعفری

همیگریم به یزید او چه شمع او می خندد
چه سازم چون کنم تا من نگریم او نمی خندد

انظام الدوله که ناصر جناب ناصر

نگاه آتخمانی میکنی بزم سرت که در
تو ای جان از کجا آموختی این قدر دانی را

ایکه در آمدن خویش حجابی دار
گر شب ماه نیالی شب تار میا

خافقاه و مسجد و تبخانه را که دیدم سیر
بایع جان بخشی چون خانه غار نیست

نیست در ایچ سری خواهش سو و او نه
این زمان هم بجهان یوسف و بانا زنیست

خواجہ ابوالنصر ناصری مهنه

از زود رفتنت همه روزست ماکم
وزدیر آمدن همه شب ماکم

آفتد رجو رکن که گر جائے	گفت آید کس اعتبار کند
بعدم کم این قدر و انهم که خواهی گفت حیف	تا کنم با و وفا عرش و فاداری نکرد

نسبتی شهمدی

میرفت و عالمی نگرانش و لے کسے	رستم بدل قزو که تاب نظر داشت
مینگری زمان زمان روز وصال سوئی هن	تا شب هجر سوز و م حسرت هرگاه تو
و راول یو فاداست و رنه باین حسرت	چه میکردم اگر دل می نهادم بر وفا می تو

مولوی نسیم الله نسیم کولی

هر طفل سرشک و رنگا هسم +	لحنت جگرے و نور چشم ست
--------------------------	------------------------

میرزا زین العابدین نشتا شهمدی

هم عنان باغ و از ما گرم هفتا گذشت	نگذر دپیش خدا این ظلم اگر از نا گذشت
-----------------------------------	--------------------------------------

عبدالرزاق نشتا تبریزی

نشتا محنت دیده داند قدر محنت دیده را	ایچ نعمت بهتر از معشوق عاشق نیست
ترا شیرین مرا فرما و گفتند	سرا رسوا ترا بد نام کردند

آغا محمد نصیب صفهانی

ترا از صحبت من عا رب و از آنجن رفتم	کنون با هر که میخواهد دولت نشین کنم
رفت بدون مدعی از کوسے تو	چشم بدی دور شد از روی تو

میر نصیبی رازی

وقت رفتن دست چون بر طرف دامن میزند	دامنی باشد که او برانش من میزند
زنده در عشق چسان بود نصیبی مجنون	عشق آنروز مگر این همه دشوار نبود

بابا نصیبی کیلانی

وقت کشتن دامن قاتل بدست آمدها	آخر عمر از دوسے دل بدست آمدها
قدر وفا می من چو ندانند گزاشتم +	چندان جفا کند که خود از خود خجل شود
ولی دارم خراب از التفات چشم پرکارش	همه از جور می ترسند و من از لطف بسیارش

آفتد ریا د کرده ایم ترا + برای آنکه ترا دیگر می بخواب نه بیند مگر باغ بهشتی بهتر از یاد تو میباشد تا در خور رحمت تو باشد +	آفتد رها که یاد ما نکنی + زگره شب همه شب خلق را ز خواب برآم بجز یاد خود باغ بهشت و مده فرمود من کیستم و گناه من چیست +
---	---

ندانی نیشاپوری

که خاک ره شده بسیار جان پاک آنجا سو زم گرت نه بینم میرم چو رخ نعل نه تاب هجر دارم نه طاقت جدائی	کجوی او چو روی پامنه سناک آنجا من شمع جانگدازم تو صبح جان فزائی نزدیک اینچنینم دور آنچنانکه گفتم +
---	--

حضرت سلطان المشایخ نظام الدین ولیا نرگسی

گر نمیدانم کس آخر تو میدانی مرا ما چه گفتیم و چه کردیم و چه دیدی از ما	از تو نتواند بریدن کس باسانی مرا آرمیدی بر قیابان و رمیدی از ما
---	--

جامع اوراق بیج نیر عبد الغفور نساج عفرله

بزن آتش ز شمع لعل ترانی مسم و جامه را بهار تازه باشد و بغل نخل خزانم را آهی مست که حساست از دل ما با سن بیان وصل رقیبان گناه کیست ضمیم رشک ماه کرد و گذشت برای عشق خوبان آفریدند کفار به تنگ اند و مسلمان گله دارد یا قوت لبهامی ترا کوه بدخشان بغل چشم سیه مست ترا شام غریبان و بغل	خدا یا شوخی ارنی عنایت کن ز با هم را دل پذیرد و ام نساج داغ لکری دارد هر سر و که رست از گل ما با تو غم شکایت هجران گناه و من چاک بر چاک سینه ام چو کتمان دل نساج را روزی نخستین + نساج ازین خرقه سالوس که دارم به تا گیسوی تریا تا در چین زیر نگین رخسار پر نور ترا صبح وطن در آستین
--	--

نسبتی تها نیشاپوری

یار آمد و انتظار برخاست به نشست و ز دل عبار برخاست

یک دل نمانده است که دغش نکرده
برداروامی فراق حذا از میان ترا

مولانا نظیری نیشاپوری

انداختم بروز جزا کار خویش را
که می ترسد مشو و مکتوب منم ز انجیان پیدا
که گل بجیب گنجید قبا سے تنگ ترا
نخواند تا ز جزو آشنائی وستانی را
صبح امید و شب وصل درایام تو نیست
کرشمه و امن دل میکشد که جانجا هست
که این دمی ست که درهای تهمان باز
همین ورق که سیاه نشسته بر جانجا هست
خنده زیر لب و گریه پنهانی نیست
کسیکه زود غسل نیست دیر پیوست
باین قدر که بگونی بمرخو رسندست
انچه نسبان آورد خاصیت یاد من است
سطری از غیر نیا بد که کتابی ننوشت
یا ران خبر و امید که این جلوه گاه کسیت
ویدن چنین و رحم نکرده گناه کسیت
نام خزان همه ثبت است همین نام تو نیست
رفته و آمدی که کسیرا خبر نشد
هر کجا بینید گویندش که فردا میرود
ز رشک نام ترا بر زبان نخواهم برده
خون من ریزی و گویند سزاوار نبود

کردم ز شکوه منع دل زار خویش را
بغل از نامه احباب پر کرد و ننویز اند
ز غار غار محبت دل ترا چه خبر
کتاب هفت ملت گر بنوا اندامی هست
عشق را کام بعد رخ گفتم تو نیست
ز ناز تا قدش هر کجا نظر بکنی
دما کنبد بوقت شما دتم او را
بغیر دل همه نقش و نگار بی معنی ست
نیت لذت ز نظر بازی بزمی که درو
نه عیب است که بیگانه وار میگذری
نظیری از تو بجان کمند لب بکشا
انچه رحم از دل بر دتا شیر فریاد من است
آنکه صد نامه مازید جواسی بنوشت
پایم به پیش از سر این کو نمیرود
رو سرتو گشتن و مردن گناه من
یده ام و نترسمان و وفا حرف بگفت
رسوا منم و گرنه تو صد بار و دردم
من نخواهم رفت اما بهر شکنین دلش
من ملاحظه در کشتنم که روز جزا
بدی در همه جا نام بر آرم که مباد

دل پیش تو و دیدہ بسوی دگر انم	تا خلق نگویند بسویت نگر انم +
جمعی متزلزل کہ مباداروی از بیم	خلفی بسر رہ کہ کے از خانہ بر آنے

میر ناصر علی نصیر

میسہ بایند دل بچشم زون	داد از مردمان شہر آشوب
------------------------	------------------------

خواجہ نصیر الدین طوسی

منم آنکہ خدمت تو کنم و نغے تو انم	توئی آنکہ چارہ من نکنے دمی توانی
-----------------------------------	----------------------------------

مرزا نظام دوست عیب شیرازی

نما و بر لب من دست بہر خاموشی	دگر برومی خود آن دست اغیا کند شست
پیش تو جامی دارم و بیم انار زوی تو	شرم نمیکند از دم تا نگیم بسوسے تو
شب ہمہ شب ز خون ل خاک در تو ترکم	تا خبر هیچ سو با و غیب رکوسے تو
قی زہر آمدن پر سی رہ ویرانہ ام	بہر آن یہی کہ دیگر باز انان رہ نگیرد سے

شیخ نظامی نجومی

دوش رفتم بحسب ابات مرا سہ نبود	میزوم نعرہ و نژاد کس از من نشنود
یا بندہ میکس از بادہ فروشان بیمار	یا نہ من میچکسم ہیچکسم و رنگشود
پاسی از شب بگذشت بشیرک یا کمتر	رندی از غنہ برون کرد و مردوخ نمود
گفت خیرست در اینوقت گریہ نخواهی	بی محل آمدنت بردار ما بہرچہ بود
گفتش در بکشا گفت برو ہرزہ لگوی	کاندین وقت کس بہر کسی در نکشود
این نہ مسجد کہ بہر لحظہ درش بکشایند	کہ تو در آئی و اندر صف پیش استی زود
این خرابات مغان ست در در مذاخذ	شاہد و شمع و شراب و شکر و نامی و سرود
ہرچہ در جملہ آفاق در آنجا حاضر	مومن و ارمی و گبر و نصاری و یہود
گر تو خواهی کہ دل از صحت ینان برنی	خاک پای ہیہ شوتا کہ بیا بے مقصود
تد بہر کنم ہر شب تا دل ز تو برگیرم	چون روز برآرد و سر مہر تو ز من گیرم
دل با تو براؤیزم کا میختہ ما جان	خان دگر مامد تا دل ز تو گیرم

در آشنائی تو بر رفت عمر و تو یک دینت تلا فی حد ساله فزیت مست فریاد که در دهل خود پیش تو خلقه	بیکانه چنانکه مگر روز اول مست گرد غم فراق تو مرگم امان دهد گفتند و مرا فرست گفتار ندادند
--	--

نوامی شیهه شبدر نیز خسرو گوش شیرین را	نوعی خوش است اما صدای تیشه فرمادانان
---------------------------------------	---

دجده و منع باد اسی صوفی چه کافر نعمتی هست	نوعی جنوبی منکر می بودن و هم رنگستان زیستن
---	---

طریق مهربایان خود یار امیدان	محمد حسین نوید و گر میدانی از یاران خود مار امیدان
------------------------------	---

نه کافر گفتیم باید نه مومن خواندیم شاید	مشاهه نیاز احمد نیاز بریلوی که فی در بند کفر ستم نه اندر قید ایمانم بیاطن ناز و در طلبا بر نیاسازم بمعنی خواجه در صورت غلامی
---	---

از برایت شنیده ام سخنان +	احمد مرزا نیاز می صفهانی که ترا طاعت شنیدن نیست تیرم فغان من بغان آورد ترا دست از جفا بدار و مراد فغان بدار دل اهل دیاری خوش که دار و چو تو یاری خوش که از یک یار خوش کرد دل اهل یاری خوش
---------------------------	--

اگر نیامدن دوست مامی دارد +	نواب ضیاء الدین احمد خان نیر و خشان بلوی گرستم و رگر شمه افزون باد میکند راز رشک پیر نامه دشمن هر چه بر من زد و لسان من بست روشن و هر بیک گونه نباشد تیر تا دوست بدین وجه نراند ز در خود باشد آزاد و ز هفتاد و دو دولت نیر آندم که بخش چشم و دبان کرد و روزگار نه چنین بود که هست و نه چنانست که بود هر که در سلسله پیر معان می آید خندیدن از تو بوده و از ما که یستن
-----------------------------	---

خورد و منسوب زمانی که گرفتار نبود
در سینه دارد آتش پیرا بن چاکش نگه
مرار سوای عالم ساخت چشم گریه آلودش
خطا نموده ام و چشم آفرین دارم
کلم از دست بگیرد که از کار شدیم
بکدام امید داری کنم شکایت از تو

نالہ از بہر پائی نمکند سرخ اسیر
چشمش برای میرو و ترکان نمناکش نگر
نظیری را بخل بردم امروز و غلط کردم
مرابسا دہ ولیہای من توان بخشید
بوی یار من ازین سست و فامی آید
بدل نگار دارم گلہ بی نہایت از تو

نغم شیرازی

این حکایت ہمہ در روز جزا متوان کرد

گلہ ہجر زامروز کنم سر کہ مباد

گلچ علی نقی کر ہے

عوض روز قیامت شب تنہائی را
خندید زیر لب کہ ارادت مقدم مست
وای بر جان گرفتاری کہ بندش در دست
رحم آن زمان کنند کہ تیر از کمان گذشت
پر مدرباش کہ آواز پری سے آید
کہ اکثر نامہ اعمال مردم از میان گم شد
چو بیار یکہ وقت مرگ ایمان تازہ می سازد
صلوات شود غافل و در دام ہمیرد
نمینوا ہم بجز جا سے تو باشد
وانستہ کہ دل ز تو اے یار میکنم
ای مجھ من پر دیدہ تو وی مجھ تو کم دیدہ من

وای بر جان خلایق اگر آرد بکشر
گفتم کہ ادم دل ازین دلبران شہر
دست و پائی میتوان زد بنداگر برکت و پات
رحمی بجال خویش نفی کاین شکاریان
ای کبوتر تو کہ سر پنجہ شاہنیت نیست
چنان بر ہم زوی ہنگامہ روز قیامت را
ہنگام و داعش میکنم نو عہد دیرین را
ایوای بران مرغ گرفتار کہ ازو سے
دل خود تنگ مینخواہم کہ درو سے
بسیار دلبرانہ نگاہ میکنی مگر
بر من بسی گزیدہ تو بر تو کسی گزیدہ من

حافظ غلام احمد نکمت دہلوی

نکمت بہن بگو کہ تو شیدا میستی

رخ زرد و آہ سرد و جگر داغ چہیت

نور می صفائی

<p>برش انکار کرد می وقف از عشق + دروغ مصلحت آمیز گفت درویش والہ آسمان گو خلمت منت میوشان برستم زانکہ همچون نغمہ تار می بس بود پیرانہم علی قلیخان والہ دستانی جانان بسر فرازم آمد آخسر مردن بکارم آمد حسن زہر جاکشد دامن ناز بر زمین عشق بپامی او نذر روی نیاز بر زمین باسایہ ترا نمی پسندم + عشق ست و ہزار بدگانی آدمی بر سر خاک من و شرمندہ شدم آہ ازان انفعال کہستم و شمشان + من نمیگویم کہ چشم منی نصیب از دست سرشک از رحم پاک کردن چہ حاصل غافل از فردای حشر و زخون میریزیم ای عشق خوار تر کن ازین ہم بگوی او مولانا وحشی یزدی دل را بود ازان چنان گسل امید یار یا ز شبہامی و گروارم بل غم بیشتر مشب گم در من نشان مرگ ظاہر شد کہ می بینم خود در بنجم و خود صلح کنم مادام این ست ای بی وفا تو یار فرما موش پیشہ بر پارہ کاغذی دوستہ خط میتوان کشید مجنون ہزار نامہ لیلی زیاد داشت تو منکر می ولیک بمن مہربا نیست + بنو مید می بدل شد آخر آن امید واریا وصیت میکنم باشید از من با خبر مشب رفیقانرا نہانے استین بر چشم تیر مشب یکلوطہ تکل نکنم طاقم این ست بیچارہ آن اسیر کہ امید وارتست دشنام و ہر چہ ست غصن یادگارست وحشی ہمیشہ یار فرما موش کارست می بار د از ادا سے ہنگاہ نہایت</p>	<p>برش انکار کرد می وقف از عشق + دروغ مصلحت آمیز گفت درویش والہ آسمان گو خلمت منت میوشان برستم زانکہ همچون نغمہ تار می بس بود پیرانہم علی قلیخان والہ دستانی جانان بسر فرازم آمد آخسر مردن بکارم آمد حسن زہر جاکشد دامن ناز بر زمین عشق بپامی او نذر روی نیاز بر زمین باسایہ ترا نمی پسندم + عشق ست و ہزار بدگانی آدمی بر سر خاک من و شرمندہ شدم آہ ازان انفعال کہستم و شمشان + من نمیگویم کہ چشم منی نصیب از دست سرشک از رحم پاک کردن چہ حاصل غافل از فردای حشر و زخون میریزیم ای عشق خوار تر کن ازین ہم بگوی او مولانا وحشی یزدی دل را بود ازان چنان گسل امید یار یا ز شبہامی و گروارم بل غم بیشتر مشب گم در من نشان مرگ ظاہر شد کہ می بینم خود در بنجم و خود صلح کنم مادام این ست ای بی وفا تو یار فرما موش پیشہ بر پارہ کاغذی دوستہ خط میتوان کشید مجنون ہزار نامہ لیلی زیاد داشت تو منکر می ولیک بمن مہربا نیست + بنو مید می بدل شد آخر آن امید واریا وصیت میکنم باشید از من با خبر مشب رفیقانرا نہانے استین بر چشم تیر مشب یکلوطہ تکل نکنم طاقم این ست بیچارہ آن اسیر کہ امید وارتست دشنام و ہر چہ ست غصن یادگارست وحشی ہمیشہ یار فرما موش کارست می بار د از ادا سے ہنگاہ نہایت</p>
---	---

دیدی چون مرده نبا چارمی من رحم آورد	صورت زندگی از مرگ تیر بایستی
نورالدین مسعودی صوفی	
مشو بنگد لیبا می خوشن مغرور	که تیر آه من از سنگ خاره میگذرد
تا جان و هم ز رشک قریب از زبان تو	هر روز پر سش من میا ر می کند
حاصل از عمر گرانمایه همان بود که بود	مدعی بے خبر از عشق نهان من و تو
مرزا شاه قلی واحد صوفی	
مست نازی و سرخانه خرابی داری	از در خانه ما میگذری خوش باشد
نماده ام چو سگان سر بر آستانه تو	فرشته را نگذارم بگره دستانه تو
امام قلی بیگ وارسته	
آنکه چه جستیم که دیدیم بر کارست نیست	در حقیقت نیست جز انسان که بسیار نیست
واضح	
نه راه ویر شناسیم نه حرم واضح	کسی بعشق ندانست مذمب ما را
پوشیدین از تو چشم ز غیرت گناه من	پنهان نظر بغیر فامند گناه کیست
و آنچه در چشم و روت ز روزگار	با دوستان چه کرد که با دشمنان کند
بد از هوش مرا نشسته مشیا رمی دل	از بهمان بنجیرم کرد خبر داری دل
میرزا محمد رسیع واعظ	
بنشین بر دفر و خجاست مست جانم	بپزیری کرد بمن آنچه بقا رون زند کرد
نورالعین اصف نجابی	
خواهم سعادت ز طواف قفس برم	در نه چه حاصل ست ازین شست به مرا
هست آرزوی بومنه از تو من لایش را	چیزی بده درویش چیزی می گوید در پیش را
رسید یار و گریبان من درید ز گذشت	بدا کو تکی دست من رسید و گذشت
انقذ ز هست تفاوت زمیجا و صنم	او بقم زند و کند یار بد شناسی چند
نشستی گریه کین از خاطر یار	بگو ای گریه کار من چه کردی

وکیل تقریبی

کسی لاف و فاداری زندگی با میوفای خود کہ خود را بہر او خواہد نہ اور از برای خود

ولی و شمت بیاض

اولب از ننگ سوا لم نکشاید بسخن +
 شمت زودہ ام کرد و عشق و گرمی کا ش
 او شاد کہ جان داد و غم از غم شدہ نزدیک
 گر بمن قاصد افروہ دیدار نہ داشت
 رقیب مانع قلم چہ میشوے بگذار
 جز این چہ شکوہ تو انہم از ان مستحکم کرد
 ترا ہزار جفا در دل و مرا غم این +
 بمصلحت گلہ میکند و لے ورنہ
 مسکین دلم از عشق چلویم کہ چہ دید
 بگشت نہ پیش من و غیر من بکایت
 ترحمی کہ دلی دارم از جفا می رقیب
 وعدہ لطف نہانے میکنے +
 بہر تو شنیدہ ام سخنها +

من باین شاو کہ در فکر جوہ است مرا
 پسند کہ غیر از تو بعالم و گرمی هست
 من خوش کہ زور و دلم اورا خبری هست
 چون نگاہی کہ بمن داشت باغیا رنڈا
 کہ مرگ پیش ولی بدتر از شفاعت تست
 کہ ہر کہ و ر حق من ہر چہ گفت باور کرد
 کہ زود میرم و گوئی کہ میوفائے کرد
 فدای تست اگر صد ہزار جان ارد
 بیچارہ ہمہ عمر وف کرد و جفا دید
 چہچید کہ ہرگز نتواند بقف دید
 چنان ضعیف کہ اسلام در دیار زندگ
 میکنی اما زبانی میکنی +
 شاید کہ نوہم شنیدہ باشے

سید احمد باقی صفہائی

بیک کرشمہ چشم منون گر تو شو و
 بیگانہ گفت اگر سخنی و ر حقم چہ باک
 نہ با من دوست آن گفت و نہ آن کرد
 تو با من کردی از جو را نہچہ کردے
 چوئی نالدم استخوان از جدائے
 تا امیدست زورمان و دیار طیب

یکی ہلاک و یکی زندہ این چہ بوالعجب است
 این میکشد مرا کہ از و آشنا شنید
 کہ با دشمن توان گفت و توان کرد
 من از شرم تو گفتم آسمان کرد
 فغان از جدائے فغان از جدائے
 چشم بیمار کسے و دل بیمار کسے

فرصت دیدن گل آه که بسیار کم است سبب بدوش و صراحی بیت و مقسب آه خواب آورده افسانه و افسانه عاشق مارادوروزه دوری دلدار می کشد وگرامشب است آن شب که زنی سحر ندارد دعای سحرگو بندمی دارد اثر و حشر دل نیست کبوتر که چو برخواست نشیند	و آرزوی دل مرغان چمن بسیار است نعوذ بالله اگر پای من بسنگ برآید این طرفه که هر کس شنود خواب ندارد زهریست اینکه اندک و بسیار میکشد من و باز آن دعاها که یک اثر ندارد اثر میدارد اما که شب هجران سحر دارد از گوشه با س که پریدیم پریدیم
--	---

مرزا طاهر وحید قزوینی

بابا ر کسے چگونہ سازد ز سرتا یا جمہ منی نداری غیر ازین عیبی ز زخم تیغ نمیرم و لیک میترسم	چون بادل خود سخی توان ساخت که هر عضو تو نگذار که عضو دیگر بنویس که زنده مانم و گردی تو شتر مسازم
--	--

وصالی تونی

مستانہ میگذشت و صالی کبود دوست پیش اغیارم ز مجلس اندخواری را بین	آنجا رسید و سستی پا را بهانه ساخت غیر بازرم میبرد و بی اعتباری را بین
---	--

وصفی بروی

چو با سگت نتوانم که عرض حال کنم	بخویش گویم و خود را سگت خیال کنم
---------------------------------	----------------------------------

مرزا شرف الدین قاضی قمی

یا رآندہ بود بر سر مرمر عاض چون مشک کی طرہ مشک فام و	بیمیری روزگار نگذاشت آه به تیرہ روزیم صبح کی و شام و
---	---

وقوعی تبریزی

در یار یکہ تونی بود نم آنجا کافی است رو امار کہ گرد و بدل جو میدے بی حربہ امشب سخن آغاز نمیکرد	آرزوهای دیگر غایت بی انصافی است تلافی ستمی که تو در گمان من است یک حرف نمیگفت که صد ناز نمیکرد
--	--

دیدن روی رقیب از همه ناخوشترست
کو و آنهم گرفت لبو یو می کشد
باز چون فردا شود امروزر را فردا کنم
تا در دم مردن به تو نزدیک تر افتم
ولی آنهم نذار دواقت شبهای تاریک
ای کاش بجز روی تو می بود خوشتر

همه بختان ناخوشترست سر زش خلق نیز
زان دل بجانب سنگ کوی تو می کشد
هر شبی گویم که فردا ترک این سودا کنم
خواهم تری تیر و به تیغم بنوازم
بروز بکسی جز سایه من نیست یار من
روی تو خوب و خوشی تو بد آه چون کنم

بلائی شیرازی

آمد از آن میان مرا از موافقت

متغ جفا کشیده بخونریز عاشقان

همانی

مبادا هرگز این خوابم فراموش
هنوزم هست گفتار تو در گوش

پس از سالی بخوابت دیده ام دوش
هنوزم هست دیدار تو در چشم

امیرهایون سمرقانی

یکی دو ساخت بلائی که بود جان مرا
تو چون دشمن شدی من هم که بودم بخون
که ز نو گلش خار می بجگر غلیده باشد
لیک فریاد از آن لحظه که بیدار شدم
سیرت ندیده ام ز خودم میخبر کن
دل زنجیر شد سوراخ زخ زلفان من
که ترسم زنده گردم بمانم در قفای تو

بدست آینه داو آنکه دستان مرا
نشتر تا که در خون زاشک لاله گون خود
ز خنای سینه من بود آگهی که با
دیدمش دوش بخواب و نفسی آسودم
یکدم که با تو ام لبو می من نظر مکن
بزنجیرم چو کرد از میقراری دستان من
میا بر سر مرا و زیکه میرم در وفای تو

یارک قزوینی

سگ اویم که از راه وفا می آید
بدست خویش ز عادتش بجای خویش

سگش از راه وفا از پی ما می آید
بدر عند لیب بر دگل باشیانه خویش

مولوی انور علی یاس آروی

روز می خود میخور و هر که دین مالکست	مرزا با دمی
داسطه شوخو شفاست مفت کرم داشتند	
نماز سر به مکش چشم بے ترجم را	با شمی بخاری
نشسته گیر سجاک سیاه مسردم را	
هر چند کلبه ما جای تو نوش لب نیست	با شمی تقریعی
با ما شبے بروز آریک شب هزار شب نیست	
بیاوردی تو خلوت و راجن دارم	مولوی محمد حسین هجری
تا کجا بودی که امشب تا سحر در راه شوق	
من و خیال تو با دیگر می چه کار مرا	هجری انجدانی
انچه بر میخواست از دل ناله مستانه بود	
میر می میرود از پی دل جیاصل من	محمد شریف هجری
آنچنان رومه من کنز تو نماند دل من	
کجا با رخت ماه گرد و متابل + ق	مرزا ابوالقاسم هجری تقریعی
سرمی باشد آن پیش روی تو بی تن	
تغی باشد آن پیش قد تو بے سر	
خوش آنکه چون از دست او من لالم و غمزه	من ناله دیگر کنم از غمزه دیگر زند
مانده سنگی که ایجا دگر در گل تو بند	که سراپای تو نازک بود لال دل تو
نکه بجانب من هرگز از حیا نکنه	هلاکی
حیا کنه زمین و شرم از خدا کنه	مولانا هلاکی استر آبادی
ترک یاری کردی و من همچنان یارم ترا	دشمن جالے و از جان و دستروام ترا
پیش تو دعا گفتم و دشنام شنیدم	هرگز اثری بهتر ازین نیست و عار
من بیداری شبها و شب تار و زیا بها	نه بینا مجلس و خواب یارب خمپین شبها

بر سر یاس شنیدم که مسیحی میگفت +	عشق آن درو بنا شد که دوائی دارد
سحر گاهان ز شوقش دست می آید و شمن هم	موزن بود و در فریاد و ناله قوس برهن هم

محمود و یحیی یزدی

کوه غم پر دل نشست آه سرودی برخواست	آسمانی بر زمین افتاد و گردی برخواست
------------------------------------	-------------------------------------

قاضی محیی کیدانی

جام و سبزه شکسته ام اسی مرگ مهلت +	تا تو بیه که کرده ام آن نیز بشکنم +
گفتی که بس کن خدمت نتوانم این ارم بکش	یا فرد خد متگا ریم یا جرم نا فر مانیم
هم بزم غیر گشت که سحران طله بشوم	میگیرم بمرگ که راضی به تب شوم
خوش اندم که کمال آشنا یها مرا گفته	که بلند میش مردم بعد ازین بیگانه و ارازم

قاضی عبیدالدین نقیانی لاهیجی

ایخوش آن شبها که با افسانه میبای داشته	در ددل میگذرم دافسانه می پنداشتی
--	----------------------------------

محمد شرف یلدا

کی ترک سجده توبت د لر با کنم +	کاری که کافر می نهند من چرا کنم
--------------------------------	---------------------------------

یحیی صمصانی

صیدش طیان نه بهر خلاصی ز بند دوست	میر قصه از نشاط که صید کند اوست
-----------------------------------	---------------------------------

یوسف جرجانی

میکنه هر خط تنم و قصه جانم میکنه	قصه جانم میکنه یا استخارم میکنی
----------------------------------	---------------------------------

مرزا یوسف قزوینی

چه که تاه است می صال لبران یارب	خدا از عمر ما بر عمر این شهباه میفنداید
---------------------------------	---

خامنه

مدان کار ساز این است - این شاه نوازمین گلدسته یا حسین که با جماع شیرین اشعار سازند زنان و بان
بقصد یارسی عنوان گردیده در مطبع نامی جناب معالی القاب فشتی نو لکشور براه جولای ۱۳۰۴
مطابق شهر رجب الثانی از محل تصحیح هفت شده بطبع فرموده است و برای مشتاقان گردیده